جمهوري سوچ جي ترجمان

ABC Certified

Daily AWAMI SOACH Karachi

روزاني
عوامي سوچ
ڪراچي

چيف ايڊيٽر
حاجي محمد حنيف ميمڻ

(جلد 15) خميس 25 سيپٽمبر 2025ع بمطابق ڀهرين ربيع الثاني 1447ھ (شمارو 345) قيمت 20 روپيا

آمريڪا غزا ۾ جنگ ختم ڪرائڻ ۽ عوام کي مشڪلاتن مان ڪڍڻ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪري: اسلامي ملڪن جا سربراهه

نيويارڪ ۾ گڏيل قومن جي جنرل اسيمبليءَ جي سالياني اجلاس جي موقعي تي سائڊ لائين تي قطر ۽ آمريڪا جي ميزبانيءَ هيٺ هڪ اهم گڏجاڻي ٿي، جنهن ۾ چوند اسلامي ملڪن کي دعوت ڏني وئي

ملاقات جو مقصد غزا ۾ اسرائيل جي جنگ جي خاتمي جي تجويز ڪيل منصوبي بابت چونڊيل اسلامي ملڪن کي آگاهه ڪرڻ هو، هن اجلاس ۾ پاڪستان، سعودي عرب، گڏيل عرب امارات، قطر، مصر، ترڪي، اردن ۽ انڊونيشيا جي سربراهن شرڪت ڪئي

هن اجلاس جو مقصد غزا ۾ جنگ جو خاتمو ۽ اسرائيلي يرغمالين جي آزادي آهي ۽ هو سمجهن ٿا ته غزا ۾ جنگ ختم ڪرائڻ لاءِ آمريڪا ساڻن گڏ آهي: قطري امير

اسان اسرائيلي يرغمالين جي آزادي چاهيون ٿا ۽ دنيا ۾ ڪو به اهو نٿو ڪرائي سگهي سواءِ هن گروپ (چونڊيل اسلامي ملڪن) جي تنهنڪري هيءَ ملاقات مون لاءِ به هڪ اعزاز آهي

جنرل اسيمبلي جي اجلاس جي موقعي تي منهنجون 32 ملاقاتون رٿيل آهن، پر هيءَ سڀ کان اهم ملاقات آهي، اسان ان شيءِ (جنگ) کي ختم ڪرڻ وارا آهيون جيڪا شروع ئي نه ٿيڻ گهرجي ها

نيويارڪ (م د) اسلامي ملڪن جي سربراهن آمريڪا کي چيو آهي ته هو غزا ۾ جنگ ختم ڪرائڻ ۽ عوام کي مشڪلاتن مان ڪڍڻ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪري. اڳاري ڏينهن نيويارڪ ۾ گڏيل قومن جي جنرل اسيمبليءَ جي سالياني اجلاس جي موقعي تي سائڊ لائين تي قطر ۽ آمريڪا جي ميزبانيءَ هيٺ هڪ اهم گڏجاڻي ٿي، جنهن ۾ چوند اسلامي ملڪن کي دعوت ڏني وئي. ملاقات جو مقصد/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 01

پاڪستاني معيشت تي ٻوڏ جي اثرن کي آءِ ايم ايف جائزي ۾ شامل ڪيو وڃي: وزيراعظم جو آءِ ايم ايف کان مطالبو

ورلڊ بينڪ گروپ (ڊبليو بي جي) جي صدر اجي بنگا ۽ انٽرنيشنل مانيٽري فنڊ (آءِ ايم ايف) جي مئنيجنگ ڊائريڪٽر ڪرسٽالينا جارجيوا وزيراعظم محمد شهباز شريف سان الڳ الڳ ملاقاتون ڪيون

پاڪستان بتدريج پنهنجي انٽرنيشنل مانيٽري فنڊ (آءِ ايم ايف) پروگرام تحت پنهنجي واعدن کي پورو ڪري رهيو آهي، آءِ ايم ايف کي ملڪ جي ايندڙ جائزي ۾ تازي ٻوڏ جي نقصانن کي به حساب ۾ رکڻ گهرجي: شهباز شريف

گڏجاڻي ۾ پاڪستان ۽ آءِ ايم ايف جي وچ ۾ جاري معاشي تعاون، سڌارن جي قدمن ۽ مستقبل جي پائيداري تي بحث ڪيو ويو، وزيراعظم آءِ ايم ايف جي پاڪستان سان ڊگهي عرصي کان تعميري پائيداري جي تعريف ڪئي

وزيراعظم آءِ ايم ايف جي بروقت مدد لاءِ شڪريو ادا ڪيو جنهن ۾ 2024 لاءِ 3 ارب ڊالر جو اسٽينڊ بائي ارينجمينٽ، 7 ارب ڊالر جو ايڪسٽينڊڊ فنڊ فيسليٽي (اي ايف ايف) ۽ 1.4 ارب ڊالر جو ريزيلينس اينڊ سسٽينيبلٽي فيسليٽي (آر ايس ايف) شامل آهن

حڪومت پاران کيل مسلسل سڌارن جي نتيجي ۾، پاڪستان جي معيشت بهتري جا نشان ڏيکاري رهي آهي ۽ ملڪ هاڻي بحالي جي رستي تي آهي. آءِ ايم ايف جي مئنيجنگ ڊائريڪٽر پاڪستان ۾ ٻوڏ متاثر ماڻهن سان همدردي جو اظهار ڪيو

وزيراعظم ورجايو ته سڌارن جي ايجنڊا پاڪستان کي ميڪرو اڪنامڪ استحڪام ڏانهن وٺي وئي آهي، سيڙپڪارن جو اعتماد بحال ڪيو آهي، ۽ پائيدار ۽ جامع اقتصادي ترقي کي فروغ ڏنو آهي

نيويارڪ (م د) گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي جي 80 هين اجلاس جي موقعي تي، ورلڊ بينڪ گروپ (ڊبليو بي جي) جي صدر اجي بنگا ۽ انٽرنيشنل مانيٽري فنڊ (آءِ ايم ايف) جي مئنيجنگ ڊائريڪٽر ڪرسٽالينا جارجيوا وزيراعظم محمد شهباز شريف سان الڳ الڳ ملاقاتون ڪيون. انهن اهم ملاقاتن ۾، پاڪستان ۾ جاري ترقياتي منصوبن، سڌارن ۽ مستقبل جي پائيداري تي تفصيلي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

نيويارڪ: وزيراعظم شهباز شريف آءِ ايم ايف جي وفد سان گڏجاڻي ڪري رهيو آهي

ايران جوهري افزودگي نه روڪيندو، آمريڪا سان ڳالهين جو فائدو ناهي: آيت الله خامنه اي

هڪ ڌر پنهنجا واعدا ٽوڙي ٿي، ڌمڪيون ڏئي ٿي ۽ موقعو ملڻ تي قتل به ڪري ٿي ۽ چڙهائي ڪري ٿي ۽ اهڙي حڪومت سان ڳالهين ڪرڻ سان "رڳو نقصان" ٿيندو

ملڪ جي ترقي جو راز مضبوط ٿيڻ ۾ آهي، اسان کي مضبوط ٿيڻ گهرجي، فوجي طاقت ضروري آهي، سائنسي طاقت ضروري آهي، رياستي ۽ ساختي طاقت ضروري آهي

واضح رهي ته خامنه اي جو اهو بيان آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ جي گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي ۾ تقرير کان ڪجهه ڪلاڪ پوءِ سامهون آيو

ايراني سپريم ليڊر خامنه اي

تهران (م د) ايراني سپريم ليڊر آيت الله علي خامنه اي چيو آهي ته "ايران جوهري هٿيار ٺاهڻ جو ارادو نٿو رکي پر يورينيم جي افزودگي نه روڪيندو." ايراني ريڊيو ۽ ٽيليويزن تي نشر ٿيندڙ پنهنجي تقرير ۾ ايراني اڳواڻ تن ڳالهين تي زور /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

روس يوڪرين جنگ جي خاتمي جي ڪوششن جا حامي آهيون: طارق فاطمي

پاڪستان ڌرين کي تحمل ۽ برداشت کان ڪم وٺڻ جو مطالبو ڪري ٿو

تڪرار طاقت جي زور تي حل نه ٿا ٿي سگهن ڊگهي مسئلا جنم وٺي رهيا آهن

اسلام آباد (بيورو) وزيراعظم جي پرڏيهي مددگار واري خاص مددگار طارق فاطمي چيو آهي ته روس يوڪرين جي جنگ جي خاتمي لاءِ ورتل/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

ٻوڏ متاثرن لاءِ بينظير انڪم سپورٽ پروگرام استعمال نه ڪرڻ ڪوتاهي جي برابر هوندو: آصفه ڀٽو

پنجاب ۾ تباهي آڻيندڙ ٻوڏ سبب 40 لک کان وڌيڪ ماڻهو متاثر ٿي چڪا آهن، بينظير انڪم سپورٽ پروگرام ٻوڏ سبب متاثر ماڻهن جي امداد جي فراهمي جو سڀني کان تيز ۽ موثر ذريعو آهي

بينظير انڪم سپورٽ پروگرام رياست وٽ هڪ اهڙو ادارو آهي جنهن وٽ متاثر ماڻهن جو ڊيٽا ۽ انهن تائين پهچ جي صلاحيت موجود آهي

ٻوڏ سبب متاثر ماڻهن جي مدد لاءِ بينظير انڪم سپورٽ پروگرام کي استعمال نه ڪرڻ ڪوتاهي جي برابر هوندو

ڪراچي (رپورٽر) قومي اسيمبلي جي ميمبر آصفه ڀٽو زرداري چيو آهي ته ٻوڏ سبب متاثر ماڻهن جي مدد لاءِ بينظير انڪم سپورٽ پروگرام کي استعمال نه ڪرڻ ڪوتاهي جي برابر هوندو، سماجي رابطن جي ويب سائيٽ ايڪس تي پيغام ۾ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 20

ڪريم آباد انڊر پاس اڍائي مهينن ۾ مڪمل ٿي ويندو: مرتضيٰ وهاب

وفاقي ادارو 2025 ۾ 2017 جي اين او سي تي ڪم ڀيهر شروع ڪندو، 8 سالن کان پوءِ به اهي چئي رهيا آهن ته اسان صحيح آهيون ۽ ميئر غلط آهي

گرين لائن منصوبي جي ڪري ايم اي جناح روڊ خراب حالت ۾ آهي، ايم اي جناح روڊ جي اسٽريٽ لائيٽس ۽ سيوريج سسٽم سڀ خراب ٿي چڪو آهي

گرين لائن کي ڀيهر شروع ڪرڻ لاءِ اسان کي 7 جولاءِ 2025 تي خط لکيو ويو هو ۽ 9 جولاءِ تي هن جواب ڏنو ۽ چيو ته نئون ڪم شروع ڪرڻ کان اڳ پراڻو ڪم مڪمل ڪيو وڃي

ڪراچي (رپورٽر) ميئر ڪراچي مرتضيٰ وهاب دعويٰ ڪئي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

ڪراچي: ميئر مرتضيٰ وهاب مختلف علائقن ۾ منصوبن جي بنياد رکڻ جي موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي

پي آءِ اي کي ٽي سي او جي منظوري ملي وڃي، ايندڙ مهيني کان برطانيه لاءِ اڏامون بحال ٿيڻ جو امڪان

اسلام آباد (بيورو) پاڪستان انٽرنيشنل ايئر لائنز (پي آءِ اي) اعلان ڪيو آهي ته انهي کي برطانيه ۾ اڏامن جي لاءِ ٿرڊ ڪنٽري آپريٽر (ٽي سي او) جي منظوري ملي وئي آهي. اميد آهي ته هو ايندڙ مهيني برطانوي فضائن ۾ اڏامون آپريٽ ڪندا/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

آءِ سي ايم اي پاڪستان پاران بي آءِ اي ڪي جي پوزيشن هولڊرز لاءِ 2 ڪروڙ رپين کان وڌيڪ وظيفن جو اعلان

ايڇ ايس سي پارٽ _ II (سالياني امتحان 2025) جي شاندار انعام ورهائڻ واري تقريب ۾ نمايان شخصيتون شريڪ هيون

اهي وظيفا اسان جي ان مشن جي عڪاسي ڪن ٿا، جنهن تحت اسين ميرٽ کي ساراهيون ٿا، صلاحيت جي حوصلا افزائي ڪيون ٿا: ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر عامر اعجاز خان

هي قدم سنڌ صوبي ۾ پنهنجي نوعيت جي پهرين وڏي اسڪالرشپ اسڪيم آهي، جيڪا خاص طور تي بي آءِ اي ڪي جي پوزيشن هولڊرز کي، سائنس، ڪامرس، هيومينيٽيز ۽ ٻين شعبن ۾، تسليم ڪري ٿي

ڪراچي (رپورٽ: زبير احمد لوهار) آءِ سي ايم اي پاڪستان پاران بي آءِ اي ڪي جي پوزيشن هولڊرز لاءِ 2 ڪروڙ رپين کان وڌيڪ وظيفن جو اعلان سنڌ جي تاريخ ۾ پهريون ڀيرو. آءِ سي ايم اي پاڪستان علمي شاندار ڪارڪردگيءَ کي ساراهيندي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

حڪومت طرفان پيٽروليم شين تي وصول ڪئي ويندڙ ٽيڪس جا تفصيل پڌرا

پيٽرول جي قيمت تي 36 سيڪڙو ۽ ڊيزل جي قيمت تي 35 سيڪڙو ٽيڪس آهي

اسلام آباد (بيورو رپورٽ) حڪومت طرفان پيٽروليم شين تي وصول ڪئي ويندڙ ٽيڪس جا تفصيل سامهون اچي ويا. پيٽروليم ڊويزن جي دستاويزن/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

ڪراچي، پوليس جي سافٽ ويئر هائوس تي ڪارروائي، ملازم بازياب

ڪراچي (رپورٽر) پوليس ڪراچي جي گلشن اقبال بلاڪ 6 ۾ هڪ سافٽ ويئر هائوس تي ڇاپو هنيو/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

سنڌ مدرسته الاسلام يونيورسٽي جي اڪيڊمڪ ڪائونسل جو 15 هون اجلاس منعقد

سنڌ مدرسته الاسلام يونيورسٽيءَ جي اڪيڊمڪ ڪائونسل جو 15 هون اجلاس وائس چانسلر ڊاڪٽر مجيب صحرائيءَ جي صدارت هيٺ يونيورسٽي جي سينيٽ هال ۾ منعقد ٿيو

فيڪلٽي آف ايجوڪيشن، فيڪلٽي آف سائنسز، فيڪلٽي آف انفارميشن ٽيڪنالاجي ۽ فيڪلٽي آف مئنيجمينٽ، بزنس ايڊمنسٽريشن ۽ ڪامرس جي بورڊس جي منٽن جو جائزو ورتو ويو

ڪائونسل ۾ انفارميشن ٽيڪنالاجيءَ جي فيڪلٽي بورڊ جي سفارشن تحت انڊسٽري ايڊوائزري بورڊ ۽ انڊسٽري رابطا ڪميٽي لاءِ پاليسي فريم ورڪ قائم ڪيو

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ مدرسته الاسلام يونيورسٽيءَ جي اڪيڊمڪ ڪائونسل جو 15 هون اجلاس وائس چانسلر ڊاڪٽر مجيب صحرائيءَ جي صدارت هيٺ يونيورسٽي جي سينيٽ هال ۾ منعقد ٿيو جنهن ۾ فيڪلٽي آف ايجوڪيشن/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

ڪراچي: سنڌ مدرسته الاسلام يونيورسٽي جي اڪيڊمڪ ڪائونسل جي اجلاس جو ڏيک

ڪنوار گهوٽ جي ماءُ کان به وڏي: جاپان ۾ 63 ورهين جي عورت ۽ 31 ورهين جي نوجوان جي انوکي شادي

ٽوڪيو (م د) جاپان ۾ هڪ دلچسپ محبت جي ڪهاڻي سڀني کي حيران ڪري ڇڏيو آهي. 63 ورهين جي عورت پاڻ کان 32 سالن جي ننڍي عمر جي نوجوان سان شادي ڪري ورتي، دلچسپ ڳالهه اها آهي ته ڪنوار عمر ۾ گهوٽ جي والده /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

ڪنڌڪوٽ: انڊس هاءِ وي تي تيز رفتار ٽرالر جو رڪشا کي ٽڪر، ٻن عورتن سميت 4 ڄڻا فوت

فوت ٿي ويلن جي سڃاڻپ ماروي، خانزادي، معصوم ٻار وڪيل بنگوار ۽ هڪ مرد شامل آهي جنهن جي سڃاڻپ نه ٿي سگهي آهي

پوليس واقعي واري هنڌ پهچي ٽرالر کي پنهنجي تحويل ۾ وٺي ڇڏيو آهي جڏهن ته ٽرالر ڊرائيور فرار ٿي وڃڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو

رڪشا ريڙهو ڳوٺ گمبلو وڃي رهيو هو ته رستي ۾ حادثو پيش آيو. ڏکوئيندڙ واقعي جو ٻڌي شهر جا ڪيترائي ماڻهو وڏي انگ ۾ اسپتال پهتا

ڪنڌڪوٽ (م د) ڪنڌڪوٽ ۾ سي سيڪشن ٿاڻي جي حد ملهير انڊس هاءِ وي تي تيز رفتار ٽرالر رڪشا ريڙهي کي زوردار ٽڪر هنيو جنهن جي نتيجي ۾ رڪشا ريڙهي ۾ سوار ٻن عورتن ۽ هڪ معصوم ٻار سميت 4 ڄڻا فوت ٿي ويا آهن. حادثي ۾ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 32

آمريڪي صدر نوبل انعام چاهي ٿو ته غزه جنگ ختم ڪرائڻي پوندي: فرانسيسي صدر

اسان اسرائيل کي اهي هٿيار نٿا ڏيون جيڪي غزه ۾ جنگ جي لاءِ استعمال ٿيندا آهن

جيستائين غزه ۾ جنگ جاري رهي ٿي ۽ اسرائيلي فوج شهرين جو قتل جاري رکي ٿي ته اسان خاموش نٿا رهي سگهون

نيويارڪ (م د) فرانسيسي صدر ايمانوئيل ميڪرون چيو آهي ته آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ صرف انهي صورت ۾ امن جو نوبل انعام حاصل ڪري سگهي ٿو جڏهن هو اسرائيل ۽ فلسطين جي وچ ۾ غزه ۾ جاري تڪرار ختم ڪرائي ڇڏي. ياد/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

ڪمانڊر بحرين نيشنل گارڊ جو ايئر هيڊ ڪوارٽر جو دورو

ملاقات دوران، ٻنهي اڳواڻن پائيدار دفاعي تعاون لاءِ پنهنجي عزم جو اظهار ڪيو

پي اي ايف چيف معزز مهمان جو گرمجوشي سان استقبال ڪيو ۽ ڪيس پي اي ايف پاران ڪيل پيش رفت کان آگاهه ڪيو

اسلام آباد (بيورو) ڪمانڊر بحرين نيشنل گارڊ، جنرل شيخ محمد بن عيسيٰ بن سلمان الخليفا، ايئر هيڊ ڪوارٽر اسلام آباد جي دوري دوران هوائي فوج /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

اسلام آباد: ڪمانڊر بحرين نيشنل گارڊ، جنرل شيخ محمد بن عيسيٰ بن سلمان الخليفا، ايئر چيف مارشل سان ملاقات ڪندي

سنڌ حڪومت گاڏين جي عمر جي حد مقرر ڪري ڇڏي

ترميمن تحت ڳرين ڪمرشل گاڏين جي مالڪن کي نون شرطن تي عمل ڪرڻ لازمي قرار ڏنو ويو: ٽرانسپورٽ کاتو

فٽنيس سرٽيفڪيٽ، گاڏين جي مقرر عمر جي حد ۽ جديد حفاظتي نظام لازمي هوندو

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ حڪومت ٽريفڪ قانونن ۽ عوامي تحفظ لاءِ سنڌ موٽر وهيڪل رولز 1969 ۾ ترميمن جو باضابطا نوٽيفڪيشن جاري ڪري/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

درسي ڪتابن ۾ ٻارن ۽ نوجوانن کي نسرور ڪوڙ تي ٻڌل تاريخ پڙهائي وڃي ٿي: اديب/ دانشور

درسي ڪتابن کي درست ڪيو وڃي ته محبت ۽ ڀائيچارو وڌي ۽ انساني قدر پروان چڙهن

ايمپريس مارڪيٽ جو نالو بدلائي "شهداء ڪراچي مارڪيٽ" رکيو وڃي

ڪراچي (رپورٽر) نامور اديبن، دانشورن، شاعرن ۽ ڏاهن چيو آهي ته درسي ڪتابن ۾ ٻارن ۽ نوجوانن کي نسرور ڪوڙ تي ٻڌل تاريخ پڙهائي وڃي ٿي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

ڪراچي: سنڌ اسيمبلي جو اسپيڪر سيد اويس قادر شاهه گڏجاڻي جي صدارت ڪري رهيو آهي

پنجاب حڪومت پاران پيپرا رولز ۾ ترميم واپس وٺڻ تي اي پي اين ايس شڪريو ادا ڪيو

عرصي دراز کان التواءَ هيٺ رهندڙ هن مسئلي جي حل کي پنجاب جي اخبارن طرفان وڏي ساراهه ملندي: اي پي اين ايس وفد

هن ترميم سبب صوبي پنجاب جا ريجنل ۽ ننڍا اخبار معاشي طور سخت مشڪلاتن جو شڪار ٿيا هئا

ڪراچي (رپورٽر) آل پاڪستان نيوز پيپرز سوسائٽي (APNS) وزيراعليٰ پنجاب محترمه مريم نواز شريف، صوبائي وزير اطلاعات پنجاب محترمه/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

ڪي پي ۾ سرڪاري ملازمن کي بنا وياج قرض ڏيڻ جو فيصلو

گريڊ هڪ کان 17 تائين جي صوبائي ملازمن کي آسان قسطن تي قرض فراهم ڪيا ويندا

سيڪريٽريٽ ملازمن کي قرضن لاءِ 100 ملين رپيا ۽ ٻين ملازمن لاءِ 240 ملين رپيا مختص ڪيا ويا آهن

پشاور (م د) خيبرپختونخواهه حڪومت صوبي جي سرڪاري ملازمن کي بنا وياج کان پاڪ قرض ڏيڻ جو فيصلو ڪيو آهي. صوبائي حڪومت/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 31

سانگهڙ: پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري روشن دين جوڻيجو جي وفات تي تعزيت ڪري رهيو آهي

نيويارڪ: آمريڪي صدر ۽ ترڪ صدر جي سربراهي ۾ اسلامي ملڪ جي سراهن سان اجلاس جو ڏيک

مالاڪنڊ جي درگئي ۾ ٻن ڌرين جي جهيڙي دوران ٽي ماڻهو مارجي ويا

مالاڪنڊ (م د) مالاڪنڊ ضلعي جي درگئي تحصيل ۾ ٻن گروپن جي وچ ۾ جهيڙي ۾ ٽي ماڻهو مارجي ويا. ليويز اختيارين موجب، ٻنهي گروپن جي وچ ۾ جهيڙي دوران فائرنگ جو تبادلو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 02

سنڌو درياءَ ۾ ڪوٽڙي بئراج وٽ پاڻي جي وهڪري ۾ واڌ

ڪوٽڙي بئراج تي سنڌو درياهه ۾ پاڻي جي آمد وڌي 3 لک 98 هزار ڪيوسڪ تي وئي

گڊو بئراج تي پاڻي گهٽجي 2 لک 36 هزار ڪيوسڪ رهيو: فلڊ فورڪاسٽنگ ڊويزن

ڪوٽڙي (رپورٽر) سنڌو درياهه ۾ ڪوٽڙي بئراج تي پاڻي جي آمد وڌڻ شروع ٿي وئي آهي، پاڻي جو وهڪرو 398,000 ڪيوسڪ تائين وڌي ويو آهي، /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

پ پ جي لياري ٽائون ۾ بلدياتي نمائندن ۾ ڇڪتاڻ وڌي وئي

ڪراچي (رپورٽر) پ پ پ جي لياري ٽائون ۾ بلدياتي نمائندن ۾ ڇڪتاڻ وڌي وئي آهي چيئرمين لياري ٽائون جي خلاف بي اعتمادي رٺ جي قرارداد ميونسپل ڪمشنر وٽ جمع ڪرائي وئي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

پيپلز پارٽي ۽ ميئر ڪراچي ڪو به ڪم سڌي طريقي سان ڪري ڇڏين ته هزارين ڊالر انعام رکڻ گهرجي: فاروق ستار

گرين لائن جو منصوبو ڪجهه مهينن ۾ مڪمل ٿيڻو هو پر 18 سيپٽمبر تي گرين لائن منصوبي تي ڪم کي روڪيو ويو

اين او سي ناهي ورتي وئي، اين او سي نه به هئي ته ڪم روڪڻ جي ڪهڙي ضرورت هئي، ميئر ڪراچي پاڻ هڪ به دعويٰ تي پورو ناهي لٿو

سنڌ حڪومت ريڊ لائن جي منصوبي ۾ اڃان تائين قاتل آهي، ڪيترا منصوبا آهن جيڪي پيپلز پارٽي مڪمل نه ڪيا، وقت وڃائي ڇڏيو

ڪراچي (رپورٽر) متحده قومي موومينٽ (ايم ڪيو ايم) پاڪستان جي اڳواڻ فاروق ستار چيو آهي ته ڪراچي ۾ تعميراتي منصوبن کي سياست جي حوالي ڪيو ويو. جڏهن ته پيپلز پارٽي ۽ ميئر ڪراچي ڪو به ڪم سڌي طريقي سان ڪري/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

پنجاب ۾ ٻوڏ متاثر خيمن ۾ زندگي گذارڻ تي مجبور آهن: شازيه مري

پنجاب ۾ ٻوڏ متاثر اڃا تائين خيمن ۾ رهڻ تي مجبور آهن، حڪومت پنجاب ڪو به جامع لائحه عمل اختيار نه ڪيو آهي

بلاول ڀٽو زرداري متاثرن جي ڏک کي نظر ۾ رکندي سالگره جو جشن ملتوي ڪيو، اهوئي اصل قيادت آهي

سنڌ ۾ 2.1 ملين گهرن جي تعمير جاري آهي، لکين گهر مڪمل ٿي ويا آهن ۽ عورتن کي زمينن ۽ صنعتن تائين رسائي ڏني وئي آهي

سانگهڙ (رپورٽر) پاڪستان پيپلز پارٽي پارليامينٽيرينز جي مرڪزي سيڪريٽري اطلاعات ۽ ممبر قومي اسيمبلي شازيه عطاءِ مري جام/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

نائب وزيراعظم اسحاق ڊار او آءِ سي اجلاس کي خطاب ڪري رهيو آهي

ڪي پي ۾ سرڪاري ملازمن کي بنا وياج قرض ڏيڻ جو فيصلو

پشاور (م د) خيبرپختونخواهه حڪومت صوبي جي سرڪاري ملازمن کي بنا وياج کان پاڪ قرض ڏيڻ جو فيصلو ڪيو آهي، صوبائي حڪومت ان/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

سنڌ جي ساموندي ماهيگرن جا مسئلا ترجيحي بنيادن تي حل ڪيا ويندا: محمد علي ملڪاڻي

صرف بائيوميٽرڪ تصديق ٿيل ۽ سڃاڻپ ڪارڊ رکندڙ ماهيگرن کي ئي سمنڊ ۾ وڃڻ جي اجازت هوندي

غير رجسٽرڊ ٻيڙين کي سمنڊ ۾ وڃڻ جي اجازت نه هوندي، ملڪاڻي پاران سخت ڪارروائي جو اعلان

وي ايم ايس (Vessel Monitoring System) ذريعي ٻيڙين جي نگراني جو نظام فعال ٿيندو

محمد علي ملڪاڻي

ڪراچي (24 سيپٽمبر 2025): صوبائي وزير لائيو اسٽاڪ اينڊ فشريز سنڌ، محمد علي ملڪاڻي چيو آهي ته سنڌ جي ساموندي علائقن جي ماهيگرن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

وفاق ڪراچي سرڪلر ريلوي منصوبي تان هٿ ڪڍي ويو

منصوبي لاءِ نه ڪا فنڊنگ ڏيندي ۽ نه ئي ڪنهن ڪمپني سان معاهدو ڪندي

سنڌ حڪومت بار بار 3 کان 4 سالن کان وفاق کي سمجهائڻ ۽ سي پيڪ ۾ شامل ڪرائڻ جون ڪوششون ڪيون پر ڪڙتيل نه نڪتو

ڪراچي (رپورٽر) ڪراچي سرڪلر ريلوي منصوبو 1970ع کان وٺي مختلف حڪومتن جي اعلانن ۽ دعوائن تائين محدود رهيو آهي. هاڻي ڀيهر/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

ڊي آئي خان ۾ ڪارروائي، فتنه الخوارج جا 13 دهشتگرد مارجي ويا

ڊيرا اسماعيل خان ۾ سيڪيورٽي فورسز ڪارروائي ڪري ڀارتي سرپرستي ۾ سرگرم فتنه الخوارج جي 13 دهشتگردن کي ماري ڇڏيو

سيڪيورٽي فورسز 24 سيپٽمبر تي ڊيرا اسماعيل خان جي علائقي دراٻن ۾ ڳجهي اطلاع تي آپريشن ڪيو، جنهن دوران دهشتگردن جي ٺڪاڻي کي ڪاميابي سان نشانو بڻايو ويو

مارجي ويلن دهشتگردن وٽان هٿيار، گولا ۽ بارود به برآمد ڪيو ويو، اهي ڪيترن ئي تخريبي ڪارروائين ۾ ملوث هئا: آءِ ايس پي آر

راولپنڊي (م د) خيبر پختونخواهه جي ضلعي ڊيرا اسماعيل خان ۾ سيڪيورٽي فورسز ڪارروائي ڪري ڀارتي سرپرستي ۾ سرگرم فتنه الخوارج جي 13 دهشتگردن کي ماري ڇڏيو. آءِ ايس پي آر موجب سيڪيورٽي فورسز 24 سيپٽمبر تي ڊيرا اسماعيل خان جي علائقي دراٻن ۾ ڳجهي اطلاع تي آپريشن ڪيو، جنهن دوران دهشتگردن جي ٺڪاڻي کي ڪاميابي سان نشانو بڻايو ويو. نتيجي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

اسلامي نظرياتي ڪائونسل وڌهولڊنگ ٽيڪس کي غير شرعي قرار ڏئي ڇڏيو

نڪاح ڪان پوءِ رخصتي کان اڳ طلاق جي صورت ۾ خرچ جي ادائيگي لازمي قرار ڏني وئي هئي، ڪائونسل موجب اهو فيصلو قرآن ۽ سنت جي خلاف آهي

انساني کير ذخيرو ڪندڙ ادارن جي قيام جي حوالي سان ڪائونسل چيو ته مخصوص شرطن تحت اهي ادارا قائم ڪري سگهجن ٿا پر ان کان اڳ لازمي قانون سازي ڪئي وڃي

اسلام آباد (بيورو) اسلامي نظرياتي ڪائونسل وڌهولڊنگ ٽيڪس کي غير شرعي قرار ڏئي ڇڏيو ۽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

ڪيترائي ملڪ بي آءِ ايس پي مان سکڻ اچن ٿا، پروگرام کي فراڊ چوندڙ معافي وٺي: روبينا خالد

ٻوڏ جي صورتحال ۾ سياسي پوائنٽ اسڪورنگ کان پاسو ڪيو وڃي، هڪ سياسي اڳواڻ بيان ڏنو ته بي آءِ ايس پي فراڊ آهي، جيڪو هڪ ڪروڙ خاندانن جي توهين آهي

2022ع جي ٻوڏ ۾ بي آءِ ايس پي 70 ارب رپين جي هنگامي امداد ڏني هئي، اهوئي پروگرام آهي جيڪو متاثرن تائين سڀ کان تيز، شفافيت ۽ وسيع پهچ سان مدد پهچائي ٿو

بي آءِ ايس پي وٽ مڪمل ڊيٽا آهي جنهن سان متاثرن کي بروقت امداد ڏني پئي وڃي، پروگرام سان هڪ ڪروڙ کان وڌيڪ خاندان لاڳاپيل آهن

لاهور (بيورو) بينظير انڪم سپورٽ پروگرام جي چيئرپرسن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

ڪراچي: وڏي وزير مراد علي شاهه سان آمريڪي ناظم الامور ملاقات ڪري رهي آهي

دشت ۾ ڌماڪي سبب متاثر ٿيل ٽريڪ تي بحالي جو ڪم مڪمل نه ٿي سگهيو

ڪوئٽه (م د) دشت ۾ ڌماڪي سبب متاثر ٿيل ٽريڪ تي بحالي جو ڪم مڪمل نه ٿي سگهيو، ۽ پشاور ڏانهن ويندڙ جعفر ايڪسپريس کي اڄ صبح رد ڪيو ويو. ريلوي عملدارن موجب، جعفر ايڪسپريس جي مسافرن کي انهن جي ٽڪيٽن جي واپسي ڪئي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

سعودي عرب جي اصل پريشاني ايران سان آهي: ڊاڪٽر عائشه صديقه

سعودي عرب جي اصل پريشاني ايران سان آهي، چاڪاڻ ته اسرائيل سان نه ته انهن جي سڌي دشمني آهي ۽ نه ئي اسرائيل لاءِ مڪي ۽ مديني ڪڏهن ڪو هدف رهيا آهن

ڊاڪٽر عائشه صديقه وضاحت ڪئي ته معاهدي ۾ هن دفاعي تعاون کي "اسٽريٽجڪ" سطح تي وڌايو ويو آهي، جنهن سبب ظاهرا ايٽمي هٿيارن يا ٽيڪنالاجي جي امڪان تي بحث پيدا ٿيو آهي

سعودي عرب جي خواهش پراڻي آهي ته اهو يا ته پاڻ ايٽمي صلاحيت حاصل ڪري يا گهٽ ۾ گهٽ پاڪستان جي ايٽمي ڇٽري ۾ اچي

اسلام آباد (بيورو) پاڪستان ۽ سعودي عرب جي وچ ۾ نئين دفاعي معاهدي تي ڊاڪٽر عائشه صديقه چيو آهي ته سعودي عرب جي اصل پريشاني ايران سان آهي، چاڪاڻ ته اسرائيل سان نه ته انهن جي سڌي دشمني آهي ۽ نه ئي اسرائيل/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

روزاني
جمهوري سوچ جي ترجمان
Daily AWAMI SOCH KARACHI
عوامي سوچ
ڪراچي
چيف ايڊيٽر: حاجي محمد حنيف ميمڻ

چيف ايگزيڪيوٽو
سيد شفقت حسين شاهه

هيءُ اخبار پبلشر محمد حنيف ميمڻ قيوم پرنٽنگ
پريس آءِ آءِ چندريگر روڊ ڪراچي مان ڇپرائي آفيس ٽريڊ
ٽاور روم نمبر 825 مان پڌري ڪئي

چيف ايڊيٽر حاجي حنيف ميمڻ

رابطي لاءِ:
03153327758

خميس 25 سيپٽمبر 2025ع

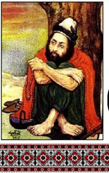

ڏنءُ ڏنءُ ڏَمڻَ وار، اڄ پڻ آڳڙين جي؛
ٻاري مچ مجاز جو، اوتيائون اڱارَ؛
ڏُوڏا! ٿِيُ مَ ڏارَ، جمَ ڪچو رُڪَ ڪٽيُون ٿئي.

افسوس! سُر ۽ ساز تي پوليس تشدد بند نه ٿيو!

ڪجهه ڏينهن اڳ اسان ايڊيٽوريل ۾ لکيو هو ته جنهن سُر تي آڳاٽي زماني ۾ راءِ ڏياچ نالي هڪ بادشاهه سر ڏنو هو تنهن تي اڄ پوليس اهلڪار تشدد ڪري رهيا آهن. اهڙن پوليس اهلڪارن کي اسان استاد فتح علي خان جو هي ڪلام احتجاج طور منسوب ڪيو هو ته ”پيار نهين هي سُر سي جس ڪو وو مورک انسان نهين“ تن ساڳين پوليس اهلڪارن سنڌ اسيمبلي ڏانهن گيتن جي گونجار سان مارچ ڪندڙ ميوزڪ ٽيچرس تي وري تشدد ڪيو، 22 استادن کي گرفتار به ڪيو ويو جيڪي ڪجهه ڪلاڪن بعد آزاد ڪيا ويا.

رپورٽن موجب ميوزڪ ٽيچرز جوائننگ آرڊر نه ملڻ خلاف ٽيون ڏينهن به مطالبن جي مڃتا لاءِ سنڌ اسيمبلي ڏانهن مارچ ڪيو پر پوليس اهلڪارن کين ريڊ زون ۾ داخل ٿيڻ کان روڪي 22 کان وڌيڪ ميوزڪ ٽيچرز کي گرفتار ڪيو جيڪي بعد ۾ وڪيلن جي مداخلت کان پوءِ آزاد ٿيا. ان حوالي سان ميوزڪ ٽيچرز جو چوڻ آهي ته اسان کي آفر آرڊر ڏيڻ کان پوءِ جوائننگ نه ٿي ڏني وڃي جنهن سبب اسان سخت پريشان آهيون. پر اسان جي پرامن احتجاج کي پوليس تشدد جو نشانو بڻائي ٿي. هوڏانهن تعليم واري وزير سردار شاهه چيو آهي ته اسان 2023 ۾ 750 ميوزڪ ٽيچرز ۽ 750 آرٽس ٽيچرز کي ڀرتي ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ۽ ايئن اسان پاس ٿيل 319 اميدوارن کي آفر آرڊر ڏنا. هن چيو ته نگران دور ۾ ميوزڪ ٽيچرز جو معاملو عدالت ۾ ويو ۽ عدالت کين ڀرتين کان روڪي ڇڏيو. آئون اميدوارن کي چوندو رهيو آهيان ته توهان سپريم ڪورٽ ۾ اپيل داخل ڪريو پر بدقسمتي سان ڪو به اميدوار عدالت نه ويو. مون پنهنجو وفد به اميدوارن ڏانهن موڪليو پر انهن ملڻ کان انڪار ڪيو سو اسان کي ٻڌايو وڃي ته عدالت جي فيصلي جي ابتڙ اسان جوائننگ ڪيئن ٿا ڏئي سگهون باقي اسان ٿرڊ پارٽي ذريعي ٻيهر ٽيسٽ لاءِ تيار آهيون.

اسان هاڻي هتي تعليم جي وزير سردار شاهه جي ان موقف سان مخاطب آهيون ته ٺيڪ آهي توهان جو هڪ موقف آهي جيڪو ممڪن آهي ته درست به هجي پر اها به حقيقت آهي ته ان مسئلي کي حڪومت کي ئي حل ڪرڻو آهي اهو ڪيئن ممڪن آهي تنهن تي سوچبو ته سئو نوواٽون نڪري سگهن ٿيون پر اهو به درست ناهي ته جيڪڏهن ميوزڪ ٽيچرز جوائننگ آرڊر لاءِ پنهنجي جدوجهد برقرار رکن ته انهن مٿان پوليس ذريعي تشدد ڪرايو وڃي؟ ڀيو ته تشدد ان احتجاج مٿان ڪيو ويندو آهي جيڪو امن امان ۾ خلل وجهندو هجي، وڳوڙي هجي، پٿراءُ ڪندو هجي روڊ رستا بند ڪيو هجي پر هي موسيقي جا ٽيچرز ته يڪتارا چپڙيون ڪٽي صوفياڻو راڳ ڳائيندي انتهائي پرامن احتجاج ڪري رهيا هيا. غلطي ته اصل ۾ اوهان جي آهي جو اوهان چيف منسٽر هائوس کي نوگو ايريا بڻائي ان ڏانهن ويندڙ رستي کي ”ريڊ زون“ قرار ڏئي ڇڏيو آهي. پوءِ هيءَ ڪهڙي عوامي حڪومت ٿي جيڪا فنڪارن، استادن، ڊاڪٽرن، نرسن، وڪيلن، اديبن ۽ عورتن کي چيف منسٽر هائوس ڏانهن ريلي جي شڪل ۾ اچي ڪين پنهنجا مسئلا ۽ مطالبا ٻڌائڻ جي اجازت نه ٿي ڏني وڃي.

اسان ته هميشه کان اهو چوندا رهيا آهيون ته اصل ۾ احتجاج جي اهڙي نوبت ئي نه اچڻ گهرجي جو متاثر يا ستايل ماڻهو احتجاج ۽ مظاهرو ڪندي چيف منسٽر هائوس اچن. عوامي مسئلا ته اهڙي نوبت اچڻ کان اڳ ۾ ئي حل ڪرڻ گهرجن. حڪومت کي ان ڏس ۾ پاڻ ئي احتجاج ڪندڙن سان ڳالهائڻ لاءِ ڪجهه ڏينهن لاءِ ٽيم مقرر ڪرڻ گهرجي جيڪا ساڻن ڳالهائي ۽ پوءِ اها ٽيم حڪومت تائين احتجاج ڪندڙن جا مسئلا ۽ مطالبا پهچائي ۽ حل ڪرائي مثال جيئن سردار شاهه ٿو چاهي ته متاثر ڌر سپريم ڪورٽ ۾ جوائننگ آرڊر جي رد خلاف پٽيشن داخل ڪرڻ گهرجي. ٻنهي ڌرين طرفان هڪ ڪاميٽي جوڙڻ گهرجي جيڪا هڪٻئي سان صلاح مصلحت ڪري اهو مسئلو حل ڪري چاڪاڻ ته ان معاملي تي اصولي طور تي حڪومت کي به اعتراض ناهي ته ڪو ميوزڪ ٽيچرز جون ڀرتيون نه ٿين پر ان جو خيال آهي ته اسان عدالتي فيصلي جي آڏو مجبور آهيون. هاڻي ان مجبوري بابت يا ان مان نڪرڻ لاءِ ميوزڪ ٽيچرس وٽ ڪهڙو رستو آهي يا ڪهڙو حل آهي تنهن تي ڳالهائڻ گهرجي پر فوري طور تي حڪومت کي جيڪو ڪم ڪرڻو آهي سو اهو آهي ته ميوزڪ ٽيچرز کي چيف منسٽر هائوس اچڻ ڏنو وڃي، سندن رستا روڪ نه ڪئي وڃي ۽ اتي ويهي ٻئي ڌريون ان مسئلي جي حل لاءِ ڪا ڪميٽي جوڙين جنهن کي حڪومتي سطح تي منع ڪيو وڃي ته اها سر ۽ سنگيت تي تشدد نه ڪندي، گيتن جي گونجار کي بند نه ڪندي، مظاهرين کان سندن باجا، چپڙيون ۽ يڪتارا نه کسيندي پر ميوزڪ ٽيچرس ۽ سر ۽ سنگيت جي عزت ڪندي.

اسان جي ته اها دلي تمنا آهي ته پوليس جي تشدد واري اختيار تي ئي پابندي لڳائي وڃي. ڪنهن به پوليس اهلڪار کي اهو حق نه هئڻ گهرجي ته اهو باعزت عوام تي صرف ان ڪري تشدد ڪري ته اهي احتجاج ڪن ٿا. هتي اهو به عجيب نظام آهي ته قاتلن، ڌوهارين ۽ سزا يافته ملزمن جي ته عزت نفس جو خيال ڪيو ويندو آهي ۽ سندن چهري تي پردو چاڙهي ڪين ٿاڻن ۽ عدالت ۾ پيش ڪيو ويندو آهي پر شريف ماڻهن تي سرعام لٺ بازي ڪئي ويندي آهيم ڪين ڪنيي، ڪپڙا ڦاڙي، گريبانن ۾ هٿ وجهي تذليل ڪندي ڏڪ هڻندي گرفتار ڪيو ويندو آهي چو ته هو پنهنجي چونڊيل وڏي وزير ڏانهن پنهنجا مسئلا ۽ مطالبا مڃائڻ لاءِ وڃڻ جو ڏوهه ڪندا آهن. ڏوهه ته انهن جو آهي جيڪي عوام کي پنهنجي چونڊيل حڪومت جي نمائندي سان ملڻ نٿا ڏين. سزا ته انهن کي ملڻ گهرجي جن چيف منسٽر هائوس کي عوام لاءِ نوگو ايريا بڻائي ان کي ريڊ زون قرار ڏئي ڇڏيو آهي.

اشرافيا، وڏماڻهپي ۽ اڻ برابريءَ جون علامتون ۽ اظهار

محمد احسان لغاري

پاڪستان جو آئين، خاص طور تي آرٽيڪل 25 ۽ 38، سڀني شهرين کي برابر حقن جي ضمانت ڏئي ٿو جتي زندگيءَ جي سطح، سهولتن تائين رسائي ۽ سماجي انصاف تي زور ڏنو ويو آهي پر پاڪستان ۾ سماجي رويا انهن اصولن جي سڌي مخالفت ڪن ٿا، ۽ اهڙو نظام قائم رکن ٿا جتي طاقتور ماڻهو پڌري برتريءَ جو اظهار ڪن ٿا. اهو ”وي آءِ پي ڪلچر“ علامتي، عملي ۽ ڪليل نموني سماجي درجا بنديءَ کي وڌيڪ پختو ڪري ٿو ۽ اشرافيا کي اڪثر قانوني ۽ آئيني اصولن کان مٿانهون رکي ٿو

تجزياتي طور، اهو گيتانو موسڪا ۽ ولفريڊو پاريٽو جي ”اشرافيا واري نظريي“ سان ملي ٿو اهي چون ٿا سماجَ هميشه هڪ منظم اقليت پويان هلن ٿا ۽ ان جي هٿ وس هوندا آهن اها اشرافيا ئي سياسي ۽ اقتصادي وسيلن تي قبضو رکي ٿي، ڀلي ڪيتري به جمهوريت جي دعويٰ ڪئي وڃي. پاڪستان ۾ اهو عمل ”اشرافيا جي قبضي“ جي صورت ۾ وڌيڪ شديد آهي، جتي هڪ خاص مراعات يافته اقليت جيڪا گهڻو ڪري نوآبادي/بيٺڪي دور جي ورثي سان ڳنڍيل آهي عوامي وسيلن تي هٿ مضبوط رکيو ويٺي آهي، جنهن سبب اڻ برابري مضبوط ٿئي ٿي. اسان جو جيني ڪوئيفيشنٽ جيڪو لڳاتار 0.30–0.35 جي وچ ۾ رهيو آهي ان ڳالهه جي ثابتي ڏي ٿو.

گني ڪوايفيشنٽ هڪ انگ آهي جيڪو سماج ۾ آمدني يا دولت جي غير برابري کي ماپيندو آهي. اهو 0 کان 1 تائين هوندو آهي: 0 مڪمل برابري (سڀني وٽ ساڳي آمدني) ۽ 1 مڪمل غير برابري (هڪ شخص وٽ سڀ ڪجهه) ڏيکاريندو آهي. فلسفياڻي طور، اهو ڪارل مارڪس جي ”طبقاتي ويڙهه“ جو پڙلاءُ آهي، جنهن مطابق سماجي اڻ برابري اشرافيا (بورژوا) ۽ عام ماڻهن (پرولتاريه) جي طبقاتي جدوجهد مان پيدا ٿئي ٿي، ۽ حڪمران طبقا نظرياتي اوزارن وسيلي پنهنجي برتري قائم رکن ٿا.

اشرافيا جا اظهار سماجي، اقتصادي، سياسي، مذهبي ۽ ثقافتي بنيادن مان جنم وٺن ٿا، ۽ معاشري جي هر ڪنڊ ۾ پکڙيل آهن شهرن کان ڳوٺن تائين. سرڪاري عملدار، چونڊيل (يا ڪڏهن غير چونڊيل) نمائندا، مذهبي اڳواڻ، يا ذات ۽ برادريءَ مان نڪتل نون وڏيرن ۽ سردارن تائين، سڀ انهي علامتي تفاوت کي وڌيڪ ظاهر ڪن ٿا. سندن گهرا وطاقون، گاڏيون، آفيسون ۽ لاڳاپيل جوڙجڪ عام ماڻهن جي سهولتن کان بلڪل ڌار هونديون آهن، جيڪي نفسياتي حدبنديون پيدا ڪن ٿيون. اهڙن هنڌن تائين پهچڻ، انهن وٽان لنگهڻ يا اندر داخل ٿيڻ عام ماڻهوءَ ۾ ڊپ، جهجڪ ۽ گهٽ هجڻ جو احساس پيدا ڪري ٿو ته اهو پيئر بورديو جي ”سمبولڪ وائلنس“/ علامتي تشدد واري تصور سان ملي ٿو، جتي برتري اندروني درجا بندي ۽ ثقافتي سرمايي وسيلي قائم ڪئي وڃي ٿي، جيڪا اشرافيا جي حڪمراني کي جائز بڻائي ٿي. ايتري حد تائين جو جيڪڏهن ڪو گڏام سندن ملڪيتي زمينن ۾ داخل ٿي وڃي ته سندس مالڪ کي سزا ملي ٿي. اهو پوسٽ_ڪالونيئل نظريي جو تسلسل آهي، خاص طور تي فرانتز فانون جي ”نوآباديائي ذهن“/ بيٺڪي ذهني لاڙن واري خيال سان، جتي آزاديءَ ڪانپوءِ جي اشرافيا قبضو ڪندڙ ظالمن (جيئن نندي ڪنڊ لاءِ انگريز) جي پوئواري ڪري ٿي ۽ اندروني بيٺڪي راڄ ۽ اڻ برابري کي جاري رکي ٿي.

سرڪاري آفيسن جي شان ۽ شوڪت تي غور ڪيو وڃي، ته اهي بيٺڪي انتظامي ڍڙائن جون باقيات آهن. پاڪستان جي بيوروڪريسي برطانوي راڄ کان ورثي ۾ ملي، جتي آفيسون اقتدار جون علامتون هيون ته جيئن ”مقامي ماڻهن“ کي دٻايو وڃي. اڄ به ڊي سي، ڪمشنر، ايس پي آفيسون، پوليس اسٽيشنون ۽ ٻيون ڪاتا اهي عظيم اڏاوتون برقرار رکن ٿا، جيڪي اطاعت پيدا ڪن ٿيون. عملدار اڪثر اهڙي سيٽ اپ کي ان جواز سان بيان ڪن ٿا ته اهو نه هجي ته عوام کين ”لتاڙي“ ڇڏيندو جيڪو هڪ سرپرستي واري سوچ کي ظاهر ڪري ٿو جيڪا شهرين کي ڀائيوارن بدران ماتحت سمجهي ٿي. آفيسن جا درجا بندي وارا ڍانچا گارڊ، مددگار، ٽيليفون آپريٽر، اسسٽنٽ کان پوءِ وڏو اسسٽنٽ، ڳرا دروازا هڪ نفسياتي قلعو بڻجن ٿا، جيڪو جوابدهيءَ کي گهٽائي ٿو ۽ طاقت جي توازن کي بگاڙي ٿو. بيوروڪريسي/افسرشاهيءَ سياسي حڪومتي اڳواڻن جي ڳالهين ۾ ”مالڪي“ جهڙا لفظ (”مان هن اداري جو مالڪ آهيان“) حڪمران ۽ محڪوم جي ورهاست کي وڌيڪ وڌائين ٿا، جيڪي جاگيرداري ۽ بيٺڪي اثرن ۾ جڙيل آهن ۽ ميرٽ تي ٻڌل طرز حڪمراني کي روڪين ٿا. اهو انتونيو گرامشي جي ”ثقافتي هيجيموني“ واري نظريي سان ملي ٿو جتي اشرافيا حڪومتي ۽ ٻين ادارن ۽ ٻوليءَ وسيلي پنهنجي برتري کي عام ڪري، رضامندي پيدا ڪري ٿي، ۽ اڻ برابري کي فطري ظاهر ڪري ٿي. (بابا وڏا ماڻهو وڏا آهن!) هيگيموني يا هيجيموني هڪ رياست، گروپ يا طبقي جي اها بالادستي آهي، جيڪا ٻين تي سياسي، معاشي يا ثقافتي طور تي غلبو ۽ ڪنٽرول حاصل ڪري.

اسان جا سماجي اصول ٻولي، رويا ۽ ڪردار اشرافيا کي عام حقيقت ۽ قابل قبول بڻائي ڇڏيو آهي، جڏهن ته اڻ برابري نظام لاءِ ضروري آهي. حاوي طبقا پنهنجي نظرين جي ثقافتي روايتن ۾ پيوندڪاري ڪري، مزاحمت کي دٻائين ٿا. آفيسن تائين عوام جي پهچ ۾ رنڊڪون انهيءَ جو مثال آهي، عوام جي شڪايتن، اختلافن ۽ سندن جائز مسئلن کي نبيرڻ کان روڪي ٿي. فلسفي طور، ميشل فوڪو جي ”طاقت/علم“ واري فريم ورڪ / ڳهاڙيٽي مان اهو ظاهر ٿئي ٿو ته اهڙن ڍانچن وسيلي درجا بنديءَ جون ”سچائيون“ پيدا ٿين ٿيون اشرافيا علم/ڄاڻ تي (جهڙوڪ عملدارن تائين رسائي) ڪنٽرول رکي طاقت استعمال ڪري ٿي، جيڪا ماتحتيءَ کي وڌيڪ مضبوط ڪري ٿي.

آفيسن جي اڏاوتي ڍانچن کان پوءِ وري، گاڏيون ۽ سيڪيورٽي پروٽوڪول هيءَ ورهاڱو ۽ فرق وڌيڪ گهرو ڪن ٿا. زور وارا سائرن ۽ هٿياربند محافظن سان وڏا قافلا عوامي رستن کي خطري وارن علائقن ۾ بدلائي ڇڏين ٿا، جنهن کي عوامي لفظن ۾ ”وي آءِ پي دهشتگردي“ چيو وڃي ٿو اڳ ۾ اها رڳو مٿين عملدارن تائين محدود هئي، پر هاڻي اها حفاظت وڌي وئي آهي، جنهن تي ساليانو اربين رپيا خرچ ٿين ٿا، جڏهن ته ملڪ معاشي بحران، مهانگائي ۽ قرضن سان جهيڙي رهيو آهي. ڪاري شيشي واريون گاڏيون، جعلي نمبر پليٽون ۽ ٽريفڪ جي ضابطن جون خلاف ورزيون، جيڪي اشرافيا ۽ انهن جي ڪٽنب طرفان ڪيون وڃن ٿيون، سندن اتم هجڻ جون علامتون آهن. نتيجي ۾ روڊ حادثا وڌن ٿا ۽ عوامي ڪاوڙ جنم وٺي ٿي. تجزياتي طور، اهو قانون جي حڪمراني کي ڪمزور ڪري ٿو چو ته عام ماڻهو به اهي خلاف ورزيون ورجائن ٿا، جنهن سان سماجي اعتماد ۽ قانون تي عمل گهٽجي ٿو. پوسٽ_ڪالونيئل / بيٺڪي دؤر ڪان پوءِ واري اصطلاحن ۾، اهو ايڊورڊ سعيد جي ”اورينٽلزم“ جي عڪاسي ڪري ٿو جتي اشرافيا نوبيٺڪي دور جي ”برتر/ڪمتر“ جي ورهاست کي مضبوط ڪري ٿي

ادارن اندر جون ڌار ڌار سهولتون، جيئن عملي ۽ آفيسرن لاءِ الڳ باٿ روم، لفٽ يا داخلا دروازن جون اجازتون، اشرافي برتريءَ کي وڌيڪ نمايان ڪن ٿيون. اهڙي ڌار ڌار رويي ۾ ماتحتن لاءِ بي پرواهي انساني قدرن جي کوٽ ظاهر ڪري ٿي. سي رائيٽ ملز جي ”پاور ايليٽ“ واري نظريو هتي لاڳو ٿئي ٿو جتي پاڪستان ۾ هاءِ برڊ سياسي ۽ معاشي اشرافيا جي ڳانڍاپي اڻ برابري کي قائم رکيو آهي. گاڏين تي ”پريس“، ”ايم پي اي“، ”وڪيل“ وغيره جهڙيون نمبر پليٽون به اصولن کان استثنا جو اعلان ڪن ٿيون، جيڪي ميرٽ تي ٻڌل سسٽم کي ڪمزور ڪن ٿيون. روڊ بلاڪ وڌي وڃن ٿا، ايمبولينس رڪجن ٿيون، ۽ اهڙن حالتن ۾ موت ٿيڻ جا واقعا رپورٽ ٿيا آهن.

دنيا ۾ سرمائيداري کان وٺي سوشلسٽ ماڊل تائين ڪيترائي نظام موجود آهن، پر انهن سڀني ۾ خامين هوندي به، جمهوريت اڻ برابريءَ جو بهترين علاج پيش ڪري ٿي. پاڪستان جو جمهوري فريم ورڪ اشرافيا ۽ عوام جي وچ ۾ خال ڀري سگهي ٿو پر اشرافيا جي قبضي ان کي ڪمزور ڪيو آهي: تحقيق ڏيکاري ٿي ته ڳنڍيل خاندان سياست تي غالب آهن ۽ سڌارن کي روڪين ٿا. تاريخي طور، اشرافيا جمهوريت جي مخالفت ڪئي آهي، چاڪاڻ ته اڪثريتي چونڊون سندن طاقت ۽ اثاثن کي گهٽائي سگهن ٿيون. پر عالمي مطالعن مان معلوم ٿيو آهي ته جمهوريت سڀني حالتن ۾ اشرافيا جي غلبي کي گهٽائڻ ۾ ڪامياب نه رهي آهي. وقت سان گڏ اشرافيا ”طاقت جي قبضي“ ذريعي آهستي آهستي جمهوريت جي جوهر کي ڪمزور ڪيو آهي جهڙوڪ ووٽ جو حق، اظهار جي آزادي، ۽ حڪمرانن ۽ اشرافيا جي جوابدهي. پر، جتي جمهوريت جڙيل آهي، اتي اڻ برابري گهٽجي ٿي ۽ وسيلن جي ورهاست بهتري ڏانهن وڃي ٿي. حمزه علوي جو ”پوسٽ_ڪالونيئل اسٽيٽ“ وارو تجزيو ظاهر ڪري ٿو ته پاڪستان ۾ پڻ اهڙو اشرافيا گٺ جوڙ جو ڍانچو ڪم ڪري ٿو

1970، 1980 ۽ 1990 واري ڏهاڪن جا عوام دوست ۽ بي داغ سياسي اڳواڻ اڄ نظر نٿا اچن. غريب عوام، جيڪي اڻ برابري، اشرافي برتري ۽ حقن جي ڦرلٽ جي وچ ۾ چپ آهن، انهن جي خاموشيءَ جا سبب ڳولڻ ضروري آهن. هڪ ئي ڳوٺ، شهر يا ضلعي ۾ مخصوص سياستدانن جي پارٽين سان واسطو رکندڙ ماڻهو اڄ به ايماندار ۽ شفاف اڳواڻ لاءِ ترڙپن ٿا. پر هو يا ته ننڍن فائدي لاءِ خاموش رهن ٿا يا احتجاج ڪرڻ وقت پوليس جي تشدد، وڏن ماڻهن جي ڏاڍ ۽ ڪڏهن ڪڏهن موت تائين جي نتيجن جي منهن ڏين ٿا، جنهن سبب مڪمل خاموشي ڇانيل رهي ٿي. پر، هر ايندڙ چونڊ ان خاموشي ۽ خوف کي ٽوڙي ٿي، ۽ عام ماڻهن جي آواز کي وڌيڪ دور تائين پهچائي ٿي.

اسان جو سماج اشرافيا ۽ طاقت جون بيشمار علامتون ۽ استعارا پيدا ڪري ٿو. انهن جو مقابلو ڪرڻ لاءِ سياسي بحث، تعليمي سڌارا ۽ انصاف جون تحريڪون ضروري آهن. جديد تعليم هجمونيءَ وارن اصولن کي ٽوڙي سگهي ٿي، ۽ مستحڪم جمهوريت وسيلن جي برابر ورهاست کي يقيني بڻائي سگهي ٿي. آخرڪار، وي آءِ پي ڪلچر سان منهن ڏيڻ لاءِ نظام جي مڪمل مرمت ڪرڻي پوندي، ته جيئن عملن کي آئيني اصولن سان هم آهنگ ڪيو وڃي، ۽ هڪ سچو ۽ برابري وارو پاڪستان قائم ٿي سگهي، جيڪو اشرافيا ۽ پوسٽ_ڪالونيئل زنجيرن کان آزاد هجي.

ڪتاب ”ٿري لوڪ گيتن جو سماجياتي اڀياس“ جو جائزو

ساجد مسڻ

پروفيسر نور احمد جنجهي صاحب جو هي ڪتاب ”ٿري گيتن جو سماجياتي اڀياس“ پنهنجي نوعيت جو اهم تحقيقي ڪم آهي. ڪتاب جو مهاڳ پڻ پاڻ لکيو آهي. هي ڪتاب پنجن بابن تي ٻڌل آهي، جن ۾ ٿرپارڪر ضلعي جو تعارف، سماجيات، ٿر جو سماج، لوڪ ادب ۽ باب پنجين ۾ مجموعي طور ٿر جا مشهور لوڪ گيت شامل آهن. هن ڪتاب جي وڏي خوبي اها آهي ته ليکڪ هر موضوع جي اصل روح تائين لهڻ جي صلاحيت رکي ٿو ۽ موضوع جي مناسبت سان اهڙي ئي اصطلاح ۽ ٽرمينالاجي استعمال ڪري ٿو. جيڪا پڙهندڙ تي گهري اثر ڇڏي ٿي. ليکڪ ٿري ٻولي کي اهڙي دلچسپ انداز سان استعمال ڪيو آهي، جو پڙهندڙ پاڻ کي ٿر جي ماحول ۾ محسوس ڪري ٿو. سنڌ ۾ لوڪ ادب ۽ لوڪ گيتن تي اڳ ۾ به ڪيترن ئي عالمن ڪم ڪيو آهي، جن ۾ ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ (”لوڪ گيت ۽ ڳيچ“)، ڊاڪٽر نارائڻ ڀارتي، ڊاڪٽر چيتني لولواڻي، ڊاڪٽر عبدالڪريم سنديلو، الله بخش نظاماڻي ۽ گل محمد گلاٽي شامل آهن. ان سان گڏوگڏ پراڻي پارڪر ۾ منگهارام اوجها، شير ريگستان ۾ محمد اسماعيل عرساڻي، استاد درائچند ۽ محمد عثمان ڏيپلائي به لوڪ ادب تي اهم لکتون ڏنيون آهن. انهيءَ تسلسل ۾ پروفيسر نور احمد جنجهي صاحب هن موضوع کي هڪ جامع، تفصيلي ۽ ريسرچ بيسڊ انداز ۾ پيش ڪيو آهي. سندس ڪتاب ۾ چوويهه اهم ٿري لوڪ گيت شامل آهن. جن ۾: باڊليئو، پيئو، چئو ماسو، همرچو، نئون همرچو، ڍوڪو، هينڊاماٽي، هچڪي، زهونڀڪيو، جوڏيو، ڪونجل، للڙ يا ڙي لو، مٽيهارو، مومل، راڻو، موريو، پنهياري (1 ۽ 2)، سونٽ جيرو، ساوڻ ٽيڄ، وڻجارو، ورسارو، ٽڙڙڙ ٽڙڙڙ، ولاڙو، خيالي گومند ۽ چيل پمريو شامل آهن.

ليکڪ هر گيت کي ان جي وقت، حالتن، جذبات ۽ سماجي پس منظر جي مناسبت سان بيان ڪيو آهي.

”هچڪي گيت“ يادگيريءَ سان لاڳاپيل لوڪ گيت، جنهن ۾ جدائي ۽ محبت جا احساس سمايل آهن. صاحبِ ڪتاب نه صرف سائنسي انداز سان لکيو آهي، پر ساڳي وقت ٿري روايتن موجب جڏهن ڪنهن کي ڪنهن جي ياد ايندي آهي ته هچڪي ايندي آهي. پاڻ پڙهندڙ لاءِ اها به سهولت ڪري ڏني آهي ته جيڪي گيت ٿري ٻولي ۾ لکيل آهن، انهن کي بريڪيٽ ۾ وري سولي سنڌيءَ ۾ وضاحت پڻ ڪئي آهي ۽ سولي طريقي سان سمجهايو پڻ آهي.

مثال طور هتي هچڪي بابت هڪ گيت جو ٽڪرو شامل ڪجي ٿو.

ننڍو ويرو، موٽو ويرو، منان تيڙو ميلهي،
ٻاپا ٿانري ڏيوڙي پرديس هوئي ري،
ويرڻ هچڪي ،هيرونڙو هچڪي.

هن ٿري گيت ۾ ڪا ڇوڪري جڏهن شادي ڪري والدين کان جدا ٿي وڃي ٿي ۽ پنهنجي ننڍي ڀاءُ، وڏي ڀاءُ، پيءُ ۽ ماءُ کي ساري ٿي اها ڪيفيت هن هچڪي گيت ۾ بيان ڪئي آهي. ٿر جو مشهور ”همرچو گيت“ گڏجي محنت ڪرڻ، همت ۽ اجتماعي جذبي جو اظهار آهي.

هن گيت جون ڪجهه سٽون پيش آهن:

آئي موسم مينهان ري لا،
آيي ۾ آڙنگيوڙي لا،
ٽڙنڊ ٻولي تاڙيو لا،
واڏليا پيا واڪين هولا.

هن ڪتاب ۾ ليکڪ لاڳاپيل موضوع تي مختلف عالمن، اديبن ۽ محققن جا مثال ۽ رايا عنوان مطابق ڏنا آهن، جيڪي سندس موضوع کي وڌيڪ تحقيقاتي ۽ سگهارو بڻائين ٿا. هن ڪتاب جي خاص ذڪر جوڳي ڳالهه اها به آهي ته ليکڪ نه صرف گيتن کي فڪري ۽ سماجي پس منظر سان پيش ڪيو آهي، پر ٿري ٻوليءَ ۾ ڏنل گيتن جي معنيٰ سولي سنڌيءَ ۾ پڻ وضاحت ڪئي آهي. ڪتاب جي آخر ۾ ڏکين لفظن جي معنيٰ پڻ ڏني وئي آهي، جيڪا پڙهندڙ لاءِ وڏي سهولت جوڳي آهي.

پروفيسر نور احمد جنجهي صاحب جو هي علمي ۽ تحقيقي ڪتاب نه رڳو ٿر جي ثقافتي ۽ سماجي سڃاڻپ کي اجاگر ڪري ٿو، پر سنڌي لوڪ ادب کي نئين رخ سان پڙهندڙن آڏو پيش ڪري ٿو. سندن لکڻي نه صرف ادبي ذوق کي تسڪين ڏئي ٿي، پر تحقيقاتي شعور کي به هٿي ڏئي ٿي.

ڪتاب جو ٽائيٽل سنڌ جي نامور ليکڪ ۽ دانشور گل محمد عمراڻي لکيو آهي. ڪتاب سيون اسٽار پرنٽرس اينڊ پبلشرس، حيدرآباد پاران شايع ٿيو آهي.

بقايا 01

غزا ۾ اسرائيل جي جنگ جي خاتمي جي تجويز ڪيل منصوبي بابت چونڊيل اسلامي ملڪن کي آگاهه ڪرڻ هو. هن اجلاس ۾ پاڪستان، سعودي عرب، گڏيل عرب امارات، قطر، مصر، ترڪي، اردن ۽ انڊونيشيا جي سربراهن شرڪت ڪئي. باضابطا ملاقات کان اڳ ٽيليويزن تي نشر ٿيل ڳالهه ٻولهه موجب، ملاقات ۾ شريڪ قطري امير چيو ته هن اجلاس جو مقصد غزا ۾ جنگ جو خاتمو ۽ اسرائيلي يرغمالين جي آزادي آهي ۽ هو سمجهن ٿا ته غزا ۾ جنگ ختم ڪرائڻ لاءِ آمريڪا ساڻن گڏ آهي. ان جي جواب ۾ آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ چيو ته ”اسان اسرائيلي يرغمالين جي آزادي چاهيون ٿا ۽ دنيا ۾ ڪو به اهو نٿو ڪرائي سگهي سواءِ هن گروپ (چونڊيل اسلامي ملڪن) جي. تنهنڪري هيءَ ملاقات مون لاءِ به هڪ اعزاز آهي.“ ٽرمپ چيو ته ”جنرل اسيمبلي جي اجلاس جي موقعي تي منهنجون 32 ملاقاتون رٿيل آهن، پر هيءَ سڀ کان اهم ملاقات آهي، اسان ان شيءِ (جنگ) کي ختم ڪرڻ وارا آهيون جيڪا شروع ئي نه ٿيڻ گهرجي ها.“

بقايا 02

ٿيو، جنهن جي نتيجي ۾ ٻه ماڻهو زخمي ٿيا ۽ انهن کي اسپتال منتقل ڪيو ويو ليويز اختيارين چيو ته واقعي جي جاچ شروع ڪئي وئي آهي.

بقايا 03

قرارداد وائيس چيئرمين اقبال هنگورو جمع ڪرائي آهي جنهن ۾ 14 ميمبرن جون صحيحون آهن قرارداد جي متن مطابق لياري ٽائون ۾ ترقياتي فنڊن ۾ گهوٻيون ڪيون ويون آهن گهٽين ۽ رستا ثبوت آهن چيئرمين لياري ٽائون عوامي مسئلا حل ڪرڻ ۾ ناڪام رهيو صفائي ڪندڙ 160 ملازمن کي واپس ڪرڻ تي 35 لک روپيا ماهوار ڪرپشن ٿي قرارداد ۾ چيو ويو آهي ته ڪرپشن ڪرڻ لاءِ ڪروڙين روپين جا فائيل ٺاهيا وڃن ٿا پر ڪم نه ٿو ٿئي لياري ۾ گند جا ڍير ۽ سيوريج مسئلن کي به حل ناهي ڪيو ويو قونسل جو هر مهيني ۾ اجلاس ٿيڻ گهرجي پر اڄ تائين رڳو 20 اجلاس ٿيا آهن قرارداد جي متن جي اڪثريتي رائي تحت چيئرمين لياري ٽائون کي عهدي تان هٽايو وڃي لياري ٽائون جو اجلاس سڏائي چيئرمين جي خلاف ڪارروائي ڪئي وڃي.

بقايا 04

جنهن ڪري وچولي ٻوڏ اچي رهي آهي. لاهور جي فلڊ فورڪاسٽنگ ڊويزن موجب، گدو بئراج تي گهٽ سطح جي ٻوڏ آهي، پر پاڻي گهٽجي 236,000 ڪيوسڪ ٿي ويو آهي. ساڳئي طرح، ستلج درياهه ۾ گنڊا سنگهه والا تي پاڻي جي آمد گهٽجي وئي آهي. پاڻي 56,000 ڪيوسڪ آهي، جنهن ڪري گهٽ سطح جي ٻوڏ اچي رهي آهي. ٻئي طرف، هيڊ اسلام ۽ هيڊ سليمانڪي تي به گهٽ سطح جي ٻوڏ آهي.

بقايا 05

ڇڏين ته هزارين ڊالر انعام رکڻ گهرجي. ڪراچي ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي فاروق ستار چيو ته گرين لائن جو منصوبو ڪجهه مهينن ۾ مڪمل ٿيڻو هو پر 18 سيپٽمبر تي گرين لائن منصوبي تي ڪم کي روڪيو ويو هن چيو ته ميئر ڪراچي مرتضيٰ وهاب چيو ته اين او سي ناهي ورتي وئي، اين او سي نه به هئي ته ڪم روڪڻ جي ڪهڙي ضرورت هئي، ميئر ڪراچي پاڻ هڪ به دعويٰ تي پورو ناهي لٿو فاروق ستار چيو ته 2017 ۾ گرين لائن جي اين او سي ورتي وئي هئي انهي ڪم کي زبردستي روڪيو ويو هو چو ته انهي جو ڪريڊٽ ايم ڪيو ايم کي ملڻو هو اها ڳالهه ميئر ڪراچي کي هضم نه ٿي. هن چيو ته سنڌ حڪومت ريڊ لائن جي منصوبي ۾ اڃان تائين قاتل آهي. ڪيترا منصوبا آهن جيڪي پيپلز پارٽي مڪمل نه ڪيا، وقت وڃائي ڇڏيو پيپلز پارٽي کان عوامي منصوبن ۾ رليف جي اميد نه ڪئي وڃي. فاروق ستار چيو ته 2008 کان هينئر تائين هي صرف ڪي فور منصوبي لاءِ ويٺل رهيا پر ڪجهه نه ٿي سگهيو پر هاڻ ڪي فور منصوبو مڪمل ٿيڻ وڃي رهيو آهي ۽ اهو صرف ايم ڪيو ايم جي ڪري ٿي رهيو آهي هڪ مسئلو اهو به آهي ته پاڻي ته اچي ويندو پر انهي جي ورهاست جو ڇا ٿيندو ايم ڪيو ايم اڳواڻ چيو ته سياسي اختلافن جو مطلب عوامي مفادن جي ڪمن کي روڪڻ ناهي هوندو هنن جو نعرو آهي ته نه پاڻ ڪجهه ڪنداسين ۽ نه وري ڪنهن ٻئي کي ڪرڻ ڏينداسين. ڪراچي ۾ تعميراتي منصوبن کي سياست جي حوالي ڪيو ويو آهي.

بقايا 06

نواز علي پريس ڪلب ۾ ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته پنجاب ۾ سيلاب متاثر خيمن ۾ زندگي گذارڻ تي مجبور آهن. جڏهن ته حڪومت پنجاب اڃا تائين انهن لاءِ ڪو جامع لائحه عمل اختيار ناهي ڪيو هن چيو ته جڏهن اسان سيلاب متاثرن جي ڳالهه ڪيون ٿا ته ن ليگ جا دوست ان کي تنقيد سمجهن ٿا. شازيه مري چيو ته چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري سيلاب متاثرن جي ڏک کي نظر ۾ رکندي پنهنجي سالگرهه جي جشن کي ملتوي ڪيو اهو ئي اصل قيادت آهي جيڪا عوام جي ڏکن کي پنهنجو ڏک سمجهي ٿي هن چيو ته پاڪستان ماحولياتي تبديليءَ جو سڀ کان وڌيڪ شڪار آهي ۽ موجوده حالتن ۾ عالمي برادري کي اڳتي وڌي سيلاب متاثرن جي مدد ڪرڻ گهرجي هن ٻڌايو ته سنڌ ۾ سيلاب سبب متاثر ٿيل 2.1 ملين گهرن جي تعمير جاري آهي ۽ لکين هزارين گهرن جي تعمير مڪمل نه ڪئي وئي آهي. سنڌ ۾ عورتن کي زمينن ۽ صنعتن تائين رسائي ڏئي ڪين بااختيار بڻايو ويو آهي، جيئن اهي معيشت ۾ مؤثر ڪردار ادا ڪري سگهن شازيه مري چيو ته بينظير انڪم سپورٽ پروگرام شهيد محترمه بينظير ڀٽو جي مشن مطابق شروع ڪيو ويو هو ۽ ان وٽ هڪ منفرد ۽ شفاف انگ اکر موجود آهي انهن انگ اکرن ذريعي 2022ع ۾ 70 ارب رپيا سيلاب متاثرن ۾ ورهايا ويا، جڏهن ته اڄ سڀئي صوبائي حڪومتون پنهنجي رليف پيڪيج لاءِ بينظير انڪم سپورٽ پروگرام جي گڏ ڪيل انگ اکرن مان فائدو وٺي رهيون آهن هن چيو ته بلاول ڀٽو زرداري جو ويزن آهي ته پنجاب ۾ فوري طور سيلابي پاڻي جي نيڪال ڪيو وڃي، متاثرن کي راشن، مڇردانيون ۽ مالي امداد فراهم ڪئي وڃي آخر ۾ شازيه مري چيو ته پاڪستان پيپلز پارٽي هميشه سيلاب متاثر ڪٽنبن ۽ هارين جي آواز بلند ڪندي رهندي ۽ متاثرن کي ڀرپور رليف ڏيڻ لاءِ پنهنجو ڪردار ادا ڪندي، چو ته ملڪ جو وچولو طبقو، هاري، مزدور ۽ غريب ماڻهو پنهنجن مسئلن جي حل لاءِ پاڪستان پيپلز پارٽي ڏانهن ڏسي رهيو آهي.

بقايا 07

حوالي سان هڪ خط پڻ جاري ڪيو آهي، جنهن مطابق گريڊ هڪ کان 17 تائين جي صوبائي ملازمن کي آسان قسطن تي قرض فراهم ڪيا ويندا. خط ۾ چيو ويو آهي ته سيڪريٽريٽ ملازمن کي قرضن لاءِ 100 ملين رپيا ۽ ٻين ملازمن لاءِ 240 ملين رپيا مختص ڪيا ويا آهن. خط موجب حڪومت گاڏي لاءِ 200,000 رپيا ۽ گهر ٺاهڻ لاءِ 250,000 رپيا ايڊوانس فراهم ڪندي. خط ۾ اهو به واضح ڪيو ويو آهي ته هلندڙ سال جي بجيٽ ۾ هن قرض لاءِ 340 ملين رپيا مختص ڪيا ويا آهن.

بقايا 08

جا مسئلا ترجيحي بنيادن تي حل ڪيا ويندا ۽ کين اهي سڀ سهولتون ڏنيون وينديون جن سان هو بآساني شڪار ڪري پنهنجو گذر سفر ڪري سگهن. اها ڳالهه هن اڱاري ڏينهن پنهنجي آفيس ۾ هڪ اعليٰ سطحي اجلاس جي صدارت ڪندي ڪئي، جنهن ۾ سنڌ جي ماهيگرن جي مسئلن تي تفصيلي غور ويچار ڪيو ويو اجلاس کي خطاب ڪندي صوبائي وزير چيو ته ماهيگرن ۽ ماهيگر ٻيڙين جي رجسٽريشن فشريز کاتي هيٺ لازمي آهي ته جيئن غير مجاز ماڻهن کي ماهيگيري کان روڪي سگهجي. هن واضح ڪيو ته هاڻي رڳو اهي ماڻهو سمنڊ ۾ وڃي سگهندا جن جي بائيوميٽرڪ تصديق مڪمل هوندي ۽ جن وٽ ڪمپيوٽرائيزڊ سڃاڻپ ڪارڊ يا اسمارٽ ڪارڊ هوندو. هن وڌيڪ چيو ته ماهيگرن کي اهڙي نظام سان ڳنڍيو ويندو جنهن وسيلي هو ڀارت جي سرحدي حد پار نه ڪن ۽ بلوچستان جي صوبائي حدن ۾ داخل ٿيڻ کان اڳ به کين بروقت آگاهي ڏني ويندي. وزير کي ٻڌايو ويو ته غير قانوني مڇي مارڻ جي ڪري سنڌ جي ساموندي حدن ۾ مڇي جا ذخيرا تيزيءَ سان ختم ٿي رهيا آهن. محمد علي ملڪاڻي چيو ته جيڪا ٻيڙي به سمنڊ ۾ ويندي اها فشريز کاتي وٽ رجسٽرڊ هجڻ لازمي آهي. ان قدم جو مقصد غير قانوني ماهيگيري کي روڪڻ، وسيلن جي حفاظت ڪرڻ ۽ اصل ماهيگرن جي حقن کي يقيني بڻائڻ آهي. صوبائي وزير آفيسرن کي هدايت ڪئي ته صرف سڃاڻپ ڪارڊ رکندڙ ماهيگرن کي ئي رجسٽر ڪيو وڃي. هن چيو ته سيڪيورٽي جا اهم مسئلا جيڪي ڪور ڪمانڊر اجلاس ۾ سامهون آيا هئا، انهن جو فوري حل ضروري آهي. وڌيڪ چيو ته جيٽيون رجسٽر ڪرائيندڙ مالڪن کي پابند ڪيو وڃي ته هو پنهنجي علائقي ۾ سڀ بنيادي سهولتون فراهم ڪن. وزير اجلاس کي ٻڌايو ته فشريز کاتي جي سهڪار سان ماهيگير ٻيڙين تي جديد وي ايم ايس (Vessel Monitoring System) لڳائڻ جو عمل جاري آهي ۽ ان ۾ تيزي سان اڳڀرائي ٿي رهي آهي. هن نظام وسيلي سمنڊ ۾ ويندڙ ٻيڙين جي مؤثر نگراني ٿي سگهندي ۽ ڪنهن به غير قانوني يا غير رجسٽرڊ سرگرمي کي فوري طور روڪي سگهجي ويندو. ان کان علاوه، صوبائي وزير وڌيڪ واضح ڪيو ته فشريز کاتو سخت عملدرآمد ڪندو، غير رجسٽرڊ ٻيڙين ۽ بغير سڃاڻپ ڪارڊ وارن ماڻهن کي سمنڊ ۾ وڃڻ جي هرگز اجازت نه ڏني ويندي، جڏهن ته خلاف ورزي ڪندڙن خلاف سخت قانوني ڪارروائي ڪئي ويندي. هن لاڳاپيل اختيارين کي هدايت ڪئي ته رجسٽريشن، وي ايم ايس جي تنصيب ۽ عملدرآمد جي عمل کي وڌيڪ شفاف ۽ مؤثر بڻايو وڃي ته جيئن ماهيگر برادري کي سهولت ملي ۽ ساموندي وسيلن کي مستقبل لاءِ محفوظ بڻائي سگهجي. صوبائي وزير چيو ته گذريل 15 سالن کان سنڌ حڪومت ۾ نيون ڀرتيون نه ٿيڻ سبب عملي جي سخت کوٽ آهي، جڏهن ته ملازمن جي رٽائرمينٽ ۽ فوتگين جي ڪري مسئلا وڌيڪ وڌي ويا آهن. هن زور ڏنو ته اهڙو نظام مضبوط ڪيو وڃي جنهن وسيلي ماهيگرن کي سمنڊ ۾ قدرتي آفتن، خاص طور طوفانن بابت بروقت اطلاع ملي سگهي ته جيئن جاني نقصان کان بچي سگهجي. اجلاس ۾ سيڪريٽري لائيو اسٽاڪ ۽ فشريز ڊاڪٽر ڪاظم جتوئي، پاڪستان ميري ٽائيم سيڪيورٽي ايجنسي جا ڪيپٽن عبدالله، پاڪستان رينجرز جا ڪرنل غلام اڪبر، ڪسٽمز جا اسسٽنٽ ڪليڪٽر ياسر بيس، ڊي جي ايم ايف ڊي ڊاڪٽر منصور وساڻ، ڊي جي ميرين فشريز سراج احمد سولنگي، ايم ڊي ڪراچي فشريز هاربر زاهد ڪيمتيو ۽ ڊائريڪٽر ميرين عاصم ڪريم شرڪت ڪئي.

بقايا 09

رنڊڪن جو شڪار ٿي ويو آهي. وفاقي حڪومت واضح ڪري چڪيو آهي ته هو منصوبي لاءِ نه ڪا فنڊنگ ڏيندي ۽ نه ئي ڪنهن ڪمپني سان معاهدو ڪندي، سنڌ حڪومت چاهي ته پاڻ ڪري. جڏهن ته سنڌ حڪومت بار بار 3 کان 4 سالن کان وفاق کي سمجهائڻ ۽ سي پيڪ ۾ شامل ڪرائڻ جون ڪوششون ڪيون پر ڪڙتيل نه نڪتو. صدر ۽ وزيراعظم چين مان موٽي آيا ته اهو واضح ٿي ويو ته 150 ارب ڊالر جي سرڪلر ريلوي منصوبي تي ڪا اڳڀرائي ناهي ٿي. شهر ۾ اڳ ريلوي ٽريڪ ۽ ٽرام هلندي هئي، جيڪا وقت سان بند ڪئي وئي، هاڻي جتي سرڪلر ريلوي جو پراڻو ٽريڪ هو اتي قبضن، رهائشي اڏاوتن ۽ فليٽن جو جار وڇائجي ويو آهي، جنهن سبب ٽرين لاءِ رستو ئي نظر نٿو اچي. چيني ڪمپنين پاران به منصوبي کي پبلڪ پرائيويٽ پارٽنرشپ تحت هلائڻ جي آڇ ڪئي وئي هئي، پر وفاقي حڪومت ان تي به راضي نه ٿي. اسلام آباد ۽ لاهور ۾ ٽرينون هلڻ باوجود ڪراچي کي نظرانداز ڪرڻ پنجاب پرستي جي پاليسي جو تسلسل آهي. وسيلن جي ورهاست، ترقياتي بجيٽ ۽ قومي معاملن ۾ سڌائين پنجاب کي اوليت ڏني وئي، جڏهن ته سنڌ، بلوچستان ۽ خيبر پختونخوا کي پٺتي ڌڪيو ويو. ان صورتحال تي سنڌ جي سياسي ڌرين ۾ بيچيني آهي.

بقايا 10

۾ 13 پارٽي سرپرستي ۾ سرگرم خارجي مارجي ويا. آءِ ايس پي آر ٻڌايو ته مارجي ويلن دهشتگردن وٽان هٿيار، گولا ۽ بارود به برآمد ڪيو ويو اهي ڪيترين ئي تخريبي ڪارروائين ۾ ملوث هئا.

بقايا 11

چيو ته اهو زيادتي جي برابر آهي. اسلامي نظرياتي ڪائونسل جي چيئرمين علامه ڊاڪٽر راغب نعيمي جي صدارت هيٺ اجلاس ۾ ڪائونسل سپريم ڪورٽ جي 11 سيپٽمبر تي فيصلي تي به خدشن جو اظهار ڪيو جنهن ۾ نڪاح ڪانپوءِ رخصتي کان اڳ طلاق جي صورت ۾ خرچ جي ادائيگي لازمي قرار ڏني وئي هئي. ڪائونسل موجب اهو فيصلو قرآن ۽ سنت جي خلاف آهي. انساني کير ذخيرو ڪندڙ ادارن جي قيام جي حوالي سان ڪائونسل چيو ته مخصوص شرطن تحت اهي ادارا قائم ڪري سگهجن ٿا پر ان کان اڳ لازمي قانون سازي ڪئي وڃي ۽ ان عمل ۾ ڪائونسل کي شامل ڪيو وڃي. ڪائونسل ديت جي قانون ۾ تجويز ڪيل ترميمن جي به مخالفت ڪندي چيو ته ديت جي قانون ۾ ترمي لاءِ پيش ڪيل بل سان اتفاق نٿا ڪيون. بل ۾ چاندي کي ختم ڪرڻ ۽ سون جي غير شرعي مقدار کي معيار بڻايو ويو آهي. ڪائونسل چيو ته ديت جا سون، چاندي ۽ اٺ بابت شرعي مقدار قانون جو حصو رهڻ گهرجن. اسلامي نظرياتي ڪائونسل شگر جي مريضن لاءِ حلال جزن جا تيار ڪيل انسولين جي استعمال جي اجازت ڏني پر خنزير جي جزن تي ٻڌل انسولين کان پرهيز ڪرڻ جي هدايت ڪئي ۽ ان حوالي سان به مناسب قانون سازي تي زور ڏنو.

بقايا 12

سينيٽر روبينا خالد چيو آهي ته ٻوڏ جي صورتحال ۾ سياسي پوائنٽ اسڪورنگ کان پاسو ڪيو وڃي، هڪ سياسي اڳواڻ بيان ڏنو ته بي آءِ ايس پي فراڊ آهي، جيڪو هڪ ڪروڙ خاندانن جي توهين آهي، ان بيان تي معافي گهرجي. لاهور ۾ بي آءِ ايس پي هيڊڪوارٽر ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي روبينا خالد چيو ته 2022ع جي ٻوڏ ۾ بي آءِ ايس پي 70 ارب رپين جي هنگامي امداد ڏني هئي، اهو ئي پروگرام آهي جيڪو متاثرن تائين سڀ کان تيز، شفافيت ۽ وسيع پهچ سان مدد پهچائي ٿو. بي آءِ ايس پي غريبن جي بقا ۽ عزت جو سهارو آهي، ڪرونا ۾ به لکين خاندانن کي ساڳئي پروگرام ذريعي رليف مليو. سينيٽر روبينا خالد چيو ته بي آءِ ايس پي وٽ مڪمل ڊيٽا آهي جنهن سان متاثرن کي بروقت امداد ڏني پئي وڃي، پروگرام سان هڪ ڪروڙ کان وڌيڪ خاندان لاڳاپيل آهن. ورلڊ بئنڪ ۽ ايشيائي ترقياتي بئنڪ ان جي مانيٽرنگ ڪن ٿا ۽ باقاعدي آڊٽ پڻ ٿئي ٿي، دنيا جا ٻيا ملڪ به بي آءِ ايس پي مان سکڻ لاءِ اچي رهيا آهن. هن پروگرام ذريعي لکين ٻار تعليمي وظيفا وٺي رهيا آهن ۽ بينظير نشونما پروگرام“ پڻ هلي رهيو آهي. بونير، صوابي، سوات ۽ باجوڙ ۾ موبائل ٽيمون متاثرن جي سروي ڪري رهيون آهن.

بقايا 13

ويندي. ياد رهي ته اڱاري جي شام دشت ۾ ريلوي ٽريڪ تي ڌماڪي ۾ 6 بوگيون پٽڙي تان لهي ويون هيون. واقعي ۾ 5 مسافر معمولي زخمي ٿيا.

بقايا 14

لاءِ مڪه ۽ مديني ڪڏهن ڪو هدف رهيا آهن هن پس منظر ۾ سعودي عرب پنهنجي دفاع لاءِ هڪ ايٽمي ڇتري حاصل ڪرڻ چاهي ٿو ۽ هن معاملي ۾ پاڪستان ان لاءِ وڏي اميد طور ڏٺو پيو وڃي ڊاڪٽر عائشه صديقه وضاحت ڪئي ته معاهدي ۾ هن دفاعي تعاون کي ”اسٽريٽجڪ“ سطح تي وڌايو ويو آهي، جنهن سبب بظاهر ايٽمي هٿيارن يا ٽيڪنالاجي جي امڪان تي بحث پيدا ٿيو آهي ڊاڪٽر صديقه موجب سعودي عرب جي خواهش پراڻي آهي ته اهو يا ته پاڻ ايٽمي صلاحيت حاصل ڪري يا گهٽ ۾ گهٽ پاڪستان جي ايٽمي ڇتري ۾ اچي، هن چيو ته جيتوڻيڪ ڪنهن وڏي حڪومت هن معاهدي تي کلي تنقيد ناهي ڪئي، پر عالمي ميڊيا ۾ ان جي اثرن تي بحث ٿي رهيو آهي مغربي تجزيه نگارن موجب جيڪڏهن پاڪستان سعودي عرب کي ايٽمي هٿيار يا ٽيڪنالاجي منتقل ڪئي ته اهو نه صرف اسرائيل پر مغربي دنيا کي به سڌي ڳڻتي ۾ وجهي سگهي ٿو هن چوڻ ته هي معاهدو خطي ۾ طاقت جي توازن کي سڌي ريت متاثر ڪري سگهي ٿو، پر پاڪستان جا اندروني حلقا ان تي ورهايل آهن هڪ طرف ان کي ”سعودي عرب سان لاڳاپن جي نئين سطح“ طور پيش ڪيو پيو وڃي، ته ٻي طرف هي خدشو به ظاهر ڪيو پيو وڃي ته پاڪستان کي بناسبب اسرائيل ۽ مغرب جي نظر ۾ آندو پيو وڃي.

بقايا 15

ڳالهه ٻولهه ڪئي وئي. وزيراعظم شهباز شريف آءِ ايم ايف جي مئنيجنگ ڊائريڪٽر ڪرسٽالينا جارجيوا سان ملاقات ۾ چيو ته پاڪستان بتدريج پنهنجي انٽرنيشنل مانيٽري فنڊ (آءِ ايم ايف) پروگرام تحت پنهنجي واعدن کي پورو ڪري رهيو آهي، پر هن زور ڏنو ته آءِ ايم ايف کي ملڪ جي ايندڙ جائزي ۾ تازي ٻوڏ جي نقصانن کي به حساب ۾ رکڻ گهرجي. اجلاس ۾ پاڪستان ۽ آءِ ايم ايف جي وچ ۾ جاري معاشي تعاون، سڌارن جي قدمن ۽ مستقبل جي ڀائيواري تي بحث ڪيو ويو وزيراعظم آءِ ايم ايف جي پاڪستان سان ڊگهي عرصي کان تعميري ڀائيواري جي تعريف ڪئي، جيڪا مئنيجنگ ڊائريڪٽر ڪرسٽالينا جارجيوا جي اڳواڻي ۾ وڌيڪ مضبوط ٿي آهي. هن آءِ ايم ايف جي بروقت مدد لاءِ شڪريو ادا ڪيو جنهن ۾ 2024 لاءِ 3 ارب ڊالر جو اسٽينڊ بائي ارينجمينٽ، 7 ارب ڊالر جو ايڪسٽينڊڊ فنڊ فيسليٽي (اي ايف ايف) ۽ 1.4 ارب ڊالر جو ريزيلينس اينڊ سسٽينيبلٽي فيسليٽي (آر ايس ايف) شامل آهن. وزيراعظم چيو ته حڪومت پاران ڪيل مسلسل سڌارن جي نتيجي ۾، پاڪستان جي معيشت بهتري جا نشان ڏيکاري رهي آهي ۽ ملڪ هاڻي بحالي جي رستي تي آهي. آءِ ايم ايف جي مئنيجنگ ڊائريڪٽر پاڪستان ۾ ٻوڏ متاثر ماڻهن سان همدردي جو اظهار ڪيو ۽ اڳرائتي بحالي جي قدمن لاءِ نقصان جي تشخيص جي اهميت کي اجاگر ڪيو آءِ ايم ايف جي مئنيجنگ ڊائريڪٽر وزيراعظم جي مضبوط ميڪرو اڪنامڪ پاليسين تي عمل ڪرڻ جي عزم جي تعريف ڪئي ۽ آءِ ايم ايف جي مسلسل مدد کي ورجايو جيئن پاڪستان پائيدار ڊگهي مدت جي اقتصادي ترقي کي يقيني بڻائڻ لاءِ ضروري معاشي سڌارا شروع ڪري رهيو آهي. وزيراعظم عالمي بئنڪ جي صدر اجي بنگا کي حڪومت جي جامع سڌارن جي ايجنڊا بابت آگاهه ڪيو، جنهن ۾ وسيلن کي متحرڪ ڪرڻ، توانائي جي شعبي ۾ سڌارا، نجڪاري ۽ موسمياتي تبديلي کي گهٽائڻ جا قدم شامل آهن. وزيراعظم ورجايو ته سڌارن جي ايجنڊا پاڪستان کي ميڪرو اڪنامڪ استحڪام ڏانهن وٺي وئي آهي، سيڙپڪارن جو اعتماد بحال ڪيو آهي، ۽ پائيدار ۽ جامع اقتصادي ترقي کي فروغ ڏنو آهي.

بقايا 16

ڏنو ايراني قوم جي اتحاد، يورينيم جي افزدگي ۽ آمريڪا سان لاڳاپا. آمريڪا سان ڳالهين جي حوالي سان هن چيو ته ”آمريڪا سان ڳالهين جو ڪو فائدو ناهي ۽ اهو نقصانڪار به آهي ۽ ڪو به ملڪ خطري هيٺ ڳالهين نه ڪندو“ خامنه اي چيو ته هڪ ڌر پنهنجا واعدا ٽوڙي ٿي، ڌمڪيون ڏئي ٿي ۽ موقعو ملڻ تي قتل به ڪري ٿي ڇڏي ۽ اهڙي حڪومت سان ڳالهين ڪرڻ سان ”رڳو نقصان“ ٿيندو هن چيو ته ”انهن ڳالهين جو نتيجو ايران ۾ جوهري سرگرمين ۽ افزدگي جي بندش آهي.“ ايران جي رهبر اعليٰ چيو ته ملڪ جي ترقي جو راز مضبوط ٿيڻ ۾ آهي، اسان کي مضبوط ٿيڻ گهرجي، فوجي طاقت ضروري آهي، سائنسي طاقت ضروري آهي، رياستي ۽ ساختي طاقت ضروري آهي. هن ان ڳالهه تي زور ڏيندي چيو ته جڏهن اسان مضبوط هونداسين ته دشمن پاسي اسان کي ڪو خطرو نه ٿيندو ايراني سپريم ليڊر ملڪ اندر جوهري صنعت جي بندش ۽ افزدگي جو مطالبو ڪندڙ آمريڪي عملدارن جي بيانن جو حوالو ڏيندي چيو ته جيڪو به اهڙي قسم جون ڳالهيون ڪندو تنهن ايراني عوام چماٽون وهائي ڪيندو واضح رهي ته خامنه اي جو اهو بيان آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ جي گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي ۾ تقرير کان ڪجهه ڪلاڪ پوءِ سامهون آيو جنهن ۾ ٽرمپ چيو هو ته ”مون ايران جي اڳواڻ کي دل سان خط لکيو پر هن موٽ ۾ ڌمڪين سان ڀرپور جواب موڪليو“ گڏيل قومن جي جنرل اسيمبليءَ ۾ پنهنجي تقرير دوران ڊونلڊ ٽرمپ ايران جي جوهري ٿاڪن تي حملي جو دفاع ڪندي چيو ته ”آمريڪا ڪانسواءِ دنيا جي ڪنهن به ملڪ ۾ ايران جي جوهري ٿاڪن کي تباهه ڪرڻ جي صلاحيت نه آهي.“ ياد رهي ته اسرائيل سان 12 ڏينهن واري جنگ دوران آمريڪا نطنز، اصفهان ۽ فردو ۾ ايراني جوهري ٿاڪن تي بمباري ڪئي هئي.

بقايا 17

ڪوشش جي حمايت ڪري ٿو سلامتي ڪائونسل جي حمايت ڪندي هن چيو ته پاڪستان ڌرين ان تحمل ۽ برداشت کان ڪم وٺڻ جو مطالبو ڪري ٿو هن چيو ته تڪرار طاقت جي زور تي حل نه ٿا ٿي سگهن تڪرار سان خوراڪ توانائي عالمي ناٿي واڌ سميت وڌيڪ مسئلا جنم وٺي رهيا آهن

بقايا 18

رهي ته گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي جي خطاب ڪندي آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ جو چوڻ هو ته سڀ سمجهن ٿا ته مون کي نوبل انعام ملڻ گهرجي. نيويارڪ ۾ فرانسيسي ميڊيا کي ڏنل انٽرويو ۾ ميڪرون کان ٽرمپ جي انهي خواهش جي باري ۾ سوال ڪيو ويو ته هن چيو ته گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي ۾ صدر ٽرمپ دنيا جون 7 جنگون روڪرائڻ جو چيو پر نوبل امن انعام صرف تڏهن ئي ممڪن آهي جڏهن اوهان انهي تڪرار کي ختم ڪريو، انهي جي لاءِ اسرائيل تي دٻاءُ وجهڻ ضروري آهي ته هو غزه ۾ جنگ بند ڪري، انهي جي لاءِ صرف سياسي ارادي جي ضرورت آهي. فرانسيسي صدر چيو ته آمريڪي صدر ٽرمپ ئي غزه جنگ بند ڪرائي سگهي ٿو چو ته اسان اسرائيل کي اهي هٿيار نٿا ڏيون جيڪي غزه ۾ جنگ جي لاءِ استعمال ٿيندا آهن. غزه ۾ جنگ جي لاءِ هٿيار ۽ اوزار آمريڪا ڏيندو آهي. هڪ سوال جي جواب ۾ ايمانوئيل ميڪرون چيو ته جيڪڏهن اسرائيل فلسطين کي رياست مڃڻ تي فرانس تي پابندي لڳائي ٿو ته انهي جو جواب ڏيڻ جي لاءِ تيار آهيون. هن چيو ته جيڪڏهن غزه ۾ جنگ جاري رهي ٿي ۽ اسرائيلي فوج شهرين جو قتل جاري رکي ٿي ته اسان خاموش نٿا رهي سگهون.

بقايا 19

جي سربراهه، ايئرچيف مارشل ظهير احمد بابر سڌو سان ملاقات ڪئي. ملاقات دوران، ٻنهي اڳواڻن پائيدار دفاعي تعاون لاءِ پنهنجي عزم جو اظهار ڪيو ۽ گڏيل تربيتي قدمن ۽ هوائي صنعت ۾ هر ممڪن تعاون تي بحث ڪيو. پي اي ايف چيف معزز مهمان جو گرمجوشي سان استقبال ڪيو ۽ کيس پي اي ايف پاران ڪيل پيش رفت کان آگاهه ڪيو جنهن ۾ انفراسٽرڪچر جي ترقي لاءِ مختلف جاري منصوبا، ان جي تربيتي شعبي جي بحالي ۽ جديد ٽيڪنيڪل صلاحيتن جي حصيداري شامل آهن. هن وڌيڪ چيو ته اهي اسٽريٽجڪ قدم پي اي ايف جي آپريشنل صلاحيتن ۽ ملٽي ڊومين وارفيئر جي ميدان ۾ ان جي ٽيڪنيڪل برتري کي وڌيڪ مضبوط ڪندا. ايئر چيف ان ڳالهه تي به زور ڏنو ته پاڪستان ۽ بحرين جا پراڻا مذهبي ۽ تاريخي لاڳاپا آهن، جيڪي ٻنهي ملڪن جي فوجن جي وچ ۾ بي مثال دفاعي تعاون جو مظهر آهن. ان کان علاوه، انهن مختلف شعبن ۾ ٻطرفي دفاعي تعاون کي وڌيڪ وڌائڻ جي پنهنجي عزم جو اظهار ڪيو، خاص طور تي تربيت، گڏيل هوائي مشقن ۽ علم جي تبادلي، ملاقات ۾، جنرل شيخ محمد بن عيسيٰ بن سلمان الخليفا پاڪ فضائيه جي سربراهه کي ڀارت سان تازي تڪرار دوران پاڪستان جي هوائي فوج جي شاندار ڪارڪردگي تي مبارڪباد ڏني ۽ ان جي اهلڪارن جي پيشه ورانه صلاحيت، آپريشنل تياري ۽ غير معمولي جرئت جي تعريف ڪئي. ڪمانڊر بحرين نيشنل گارڊ تربيت جي شعبي ۾ تعاون کي فروغ ڏيڻ جي پنهنجي ڊگهي عرصي جي خواهش جو اظهار ڪيو ۽ هوائي مشقن ذريعي گڏيل تربيت جي اهميت تي بحث ڪيو. هن پاڪستان هوائي فوج سان ٻطرفي تربيتي مشقن ۽ گڏيل منصوبن ۾ پنهنجي گهري دلچسپي جو اظهار ڪيو ۽ چيو ته اهڙا قدم باهمي ترقي ۽ گڏيل آپريشنل تجربن لاءِ هڪ بهترين پليٽ فارم فراهم ڪندا. هن دوري ڀائيچاري ۽ دفاعي ڀائيواري جي پائيدار رشتي کي وڌيڪ وڌايو جنهن دوران معزز مهمان پاڪستان هوائي فوج جي خود انحصاري جي مهم ۽ علائقائي سطح تي طاقت جي توازن کي برقرار رکڻ لاءِ ان جي قيادت جي انتهڪ ڪوششن جي تعريف ڪئي. ٻنهي معززين باهمي طور تي اتفاق ڪيو ته بحرين هوائي فوج جو ڪمانڊر ٻطرفي ڳالهين جي ايندڙ دور لاءِ ويجهي مستقبل ۾ پاڪستان جو سرڪاري دورو ڪندو. پاڪستان ايئر فورس جي سربراهه ۽ بحرين نيشنل گارڊ جي ڪمانڊر جي وچ ۾ هي ملاقات ٻنهي ملڪن جي فوجي تعاون کي وڌائڻ ۽ ادارتي تعاون کي فروغ ڏيڻ جي عزم جو واضح ثبوت آهي. انهي سان گڏ علائقائي سيڪيورٽي چئلينجن جي تناظر ۾ ٻطرفي دفاعي لاڳاپن کي وڌيڪ مضبوط ڪرڻ.

بقايا 20

هن چيو ته پنجاب ۾ تباهي آڻيندڙ ٻوڏ سبب 40 لک کان وڌيڪ ماڻهو متاثر ٿي چڪا آهن. بينظير انڪم سپورٽ پروگرام ٻوڏ سبب متاثر ماڻهن جي امداد جي فراهمي جو سڀني کان تيز ۽ موثر ذريعو آهي. آصفه ڀٽو زرداري چيو ته بينظير انڪم سپورٽ پروگرام رياست وٽ هڪ اهڙو ادارو آهي جنهن وٽ متاثر ماڻهن جو ڊيٽا ۽ انهن تائين پهچ جي صلاحيت موجود آهي. ٻوڏ سبب متاثر ماڻهن جي مدد لاءِ بينظير انڪم سپورٽ پروگرام کي استعمال نه ڪرڻ ڪوتاهي جي برابر هوندو

بقايا 21

آهي ته ڪريم آباد انڊر پاس 1.5 کان 2 مهينن ۾ مڪمل ٿي ويندو، گرين لائن لاءِ 2017 ۾ اين او سي جاري ڪيو ويو هو، وفاقي ادارو 2025 ۾ 2017 جي اين او سي تي ڪم ٻيهر شروع ڪندو 8 سالن کان پوءِ به اهي چئي رهيا آهن ته اسان صحيح آهيون ۽ ميئر غلط آهي. هن چيو ته گرين لائن منصوبي جي ڪري ايم اي جناح روڊ خراب حالت ۾ آهي، ايم اي جناح روڊ جي اسٽريٽ لائيٽس ۽ سيوريج سسٽم سڀ خراب ٿي چڪو آهي ۽ اهي اڃا تائين گرين لائن ٽاور نه پر جامع ڪپڙي جي مارڪيٽ ٺاهي رهيا آهن. ڪراچي جي ميئر چيو ته گرين لائن کي ٻيهر شروع ڪرڻ لاءِ اسان کي 7 جولاءِ 2025 تي خط لکيو ويو هو ۽ 9 جولاءِ تي هن جواب ڏنو ۽ چيو ته نئون ڪم شروع ڪرڻ کان اڳ پراڻو ڪم مڪمل ڪيو وڃي. اسان مطالبو ڪيو ته ڪم جي شروعات ۽ آخر جون تاريخون ڏنيون وڃن، پر اسان کي اڄ تائين اسان جي خط جو جواب نه مليو آهي. ڇا ڪنهن وفاقي سرڪاري اداري کي مقامي حڪومت کي نظرانداز ڪرڻ جو حق آهي؟مرتضيٰ وهاب چيو ته جڏهن روڊ خراب حالت ۾ هوندو آهي، ته ڇا توهان وزيراعظم يا ميئر کان سوال پڇندا آهيو؟ وفاقي حڪومت کي شرم نه ايندي آهي ته اين او سي 9 سالن کان ڪوڙو آهي. اهي چون ٿا ته ميئر کي پئسا ڏيڻ لاءِ ڪو ايس او پي ناهي. مصطفيٰ ڪمال جي دور ۾ وفاقي حڪومت مقامي حڪومت کي پئسا ڏيندي هئي، ريڊ لائن منصوبي بابت ڳالهائيندي هن چيو ته ريڊ لائن لاءِ جنهن شرح تي معاهدو ڪيو ويو هو، اڄ ان ۾ واڌ ٿي آهي. اسان ريڊ لائن جي ٽيڪنيڪل مسئلن کي حل ڪرڻ جي ڪوشش ڪري رهيا آهيون. جيڪڏهن اسان منصوبي جي قيمت وڌائڻ جو فيصلو نه ڪيو ته قيمت وڌي ويندي. ڪراچي جي ميئر چيو ته ڪريم آباد انڊر پاس 1.5 کان 2 مهينن ۾ مڪمل ٿي ويندو ڪي ايم سي پنهنجي 106 روڊن تي ڪم شروع ڪري ڇڏيو آهي ۽ اهو ڪم 2 مهينن ۾ مڪمل ڪندو ڪو به ٺيڪيدار جيڪو ڪم صحيح طريقي سان نه ڪندو ان کي بليڪ لسٽ ڪيو ويندو.

بقايا 22

. هلندڙ سال جولاءِ ۾ برطانيه پاڪستان کي پنهنجي ايئر سيفٽي فهرست مان ڪڍي ڇڏيو هو جنهن کان پوءِ هاڻ پاڪستاني ايئر لائنز برطانيه ۾ اڏامن جي لاءِ درخواست ڏيڻ جي لاءِ اهل ٿي وئي هئي. اها اڳڀرائي اهڙي وقت ۾ سامهون آئي آهي جڏهن برطانوي ٽرانسپورٽ کاتي اسلام آباد انٽرنيشنل ايئرپورٽ تي ايوي ايشن سيڪيورٽي جو معائنو مڪمل ڪري ورتو آهي ۽ پاڪستان جي سيڪيورٽي انتظامن کي تسلي بخش ۽ عالمي معيار موجب قرار ڏنو آهي. ٽي سي او سرٽيفڪيٽ ملڻ کان پوءِ قومي ايئر لائين اعلان ڪيو ته هاڻ انهن کي سڌو سنئون اڏامون هلائڻ سان گڏ نه صرف مسافرن پر ڪارگو کي به کڻي وڃڻ جي اجازت هوندي. پي آءِ اي طرفان جاري ڪيل بيان ۾ چيو ويو آهي ته پهرين مرحلي ۾ مانچسٽر جي لاءِ اڏامون بحال ڪيون وينديون جنهن کان پوءِ برمنگهم ۽ لنڊن کي به نيٽ ورڪ ۾ شامل ڪيو ويندو پي آءِ اي ٻڌايو ته هڪ ڏينهن اڳ منظوري کان آگاهه ڪيو ويو هو انهي ڏينهن برطانوي ٽرانسپورٽ کاتي پي آءِ اي کي سيڪيورٽي ۽ ڪارگو جي لاءِ اي سي 3 سرٽيفڪيٽ 5 سالن جي لاءِ جاري ڪري ڇڏيا. بيان ۾ چيو ويو آهي ته عالمي ايوي ايشن ادارن طرفان جاري ڪيل اهي سرٽيفڪيٽ پي آءِ اي جي فضائي آپريشنز ۽ حفاظت تي مڪمل ڀروسي جو اظهار آهي. سماجي ويب سائيٽ ايڪس تي هڪ پوسٽ ۾ قومي ايئر لائين طرفان وزيراعظم، پرڏيهي وزير، دفاع واري وزارت ۽ پاڪستان سول ايوي ايشن اٿارٽي جو ٿورو ادا ڪيو ويو جن اڏامن جي بحالي ۾ مدد فراهم ڪئي. ياد رهي ته جون 2020 ۾ ڪراچي جي ماڊل ڪالوني ۾ پي آءِ اي جو ايئر بس اي 320 ڪري تباهه ٿي ويو هو جنهن ۾ تقريبن 100 ماڻهو فوت ٿي ويا هئا جنهن جي هڪ مهيني کان پوءِ يورپي يونين، برطانيه ۽ آمريڪا ۾ پي آءِ اي اڏامن تي پابنديون لڳايون ويون هيون. اها پابندي اهڙي وقت لاڳو ڪئي وئي جڏهن انهي وقت جي هوا بازي واري وزير غلام سرور خان 262 پائلٽس جي لائسنس کي شڪي قرار ڏئي انهن تي اڏامون اڏائڻ تي پابندي لڳائي ڇڏي هئي. يورپ ۾ به پي آءِ اي جي اڏامن تي لڳايل پابندي نومبر 2024 ۾ ختم ڪئي وئي هئي.

بقايا 23

ڇڏيو ٽرانسپورٽ کاتي جي ترجمان موجب ترميمن تحت ڳرين ڪمرشل گاڏين جي مالڪن کي نون شرطن تي عمل ڪرڻ لازمي قرار ڏنو ويو آهي. فٽنيس سرٽيفڪيٽ، گاڏين جي مقرر عمر جي حد ۽ جديد حفاظتي نظام لازمي هوندو ان حوالي سان ٽرانسپورٽ واري وزير شرجيل ميمڻ چيو ته ڳريون ڪمرشل گاڏيون هاڻ ٽرانسپورٽ کاتي جي قائم مرڪزن مان فٽنيس سرٽيفڪيٽ حاصل ڪنديون. پڪڙجڻ جي صورت ۾ گاڏي مالڪن تي ڳرا ڏنڊ هنيا ويندا ۽ ڏنڊ جي رقم آن لائن سنڌ حڪومت جي اڪائونٽ ۾ جمع ٿيندي. هن چيو ته سڀني گاڏين لاءِ روڊ ورٿ ٽيسٽ لازمي هوندي، پڪڙجڻ تي پهرئين مرحلي ۾ معمولي ڏنڊ، ٻيو پيرو ٻه لک رپيا ۽ ٽيون پيرو 3 لک رپين تائين ڏنڊ هوندو سندس چوڻ هو ته نين ترميمن ۾ گاڏين جي عمر جي حد به مقرر ڪئي وئي آهي، انٽر پروونشل روٽس تي 20 سال کان وڌيڪ پراڻي گاڏين کي پرمٽ نه ڏني ويندي، انٽرسٽي روٽس تي 25 سال کان وڌيڪ پراڻيون گاڏيون هلائڻ جي اجازت نه هوندي، جڏهن ته شهرن جي اندر هلندڙ گاڏين لاءِ به عمر جي حد 35 سال مقرر ڪئي وئي آهي. شرجيل ميمڻ چيو ته ڪنهن ڪمرشل گاڏي کي بنا ٽريڪنگ ۽ حفاظتي نظام جي هلڻ جي اجازت نه هوندي ۽ پڪڙجڻ تي گرائونڊڊ هوندي گاڏي کي عارضي طور بند ڪيو ويندو ۽ 14 ڏينهن اندر سڌارو نه ٿيڻ تي رجسٽريشن مستقل رد ڪئي ويندي.

بقايا 24

، بورڊ آف انٽرميڊيئيٽ ايجوڪيشن ڪراچي (بي آءِ اي ڪي) جي سڀني شعبن جي نمايان شاگرد ۽ شاگرديائين کي 2 ڪروڙ رپين کان وڌيڪ وظيفا ڏنا آهن ايڇ ايس سي پارٽ_II (ساليانو امتحان 2025) جي شاندار انعام ورهائڻ واري تقريب ۾ نمايان شخصيتون شريڪ هيون، جن ۾ ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر آءِ سي ايم اي پاڪستان عامر اعجاز خان، چيئرمين بي آءِ اي ڪي فقير محمد لاکو، سيڪريٽري يونيورسٽيز اينڊ بورڊز سنڌ محمد عباس بلوچ ۽ سيڪريٽري ڪاليج ايجوڪيشن ڊپارٽمينٽ شهاب قمر انصاري شامل هئا تقريب کي خطاب ڪندي، ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر عامر اعجاز خان نوجوانن کي بااختيار بڻائڻ ۾ آءِ سي ايم اي پاڪستان جي عزم کي اجاگر ڪندي چيو: ”اهي وظيفا اسان جي ان مشن جي عڪاسي ڪن ٿا، جنهن تحت اسين ميرٽ کي ساراهيون ٿا، صلاحيت جي حوصلا افزائي ڪيون ٿا ۽ پاڪستان جي مستقبل جي اڳواڻن کي تيار ڪيون ٿا اڄ تعليم ۾ سيڙپڪاري دراصل روشن ۽ مضبوط مستقبل جي ضمانت آهي“ هي قدم سنڌ صوبي ۾ پنهنجي نوعيت جي پهرين وڏي اسڪالرشپ اسڪيم آهي، جيڪا خاص طور تي بي آءِ اي ڪي جي پوزيشن هولڊرز کي، سائنس، ڪامرس، هيومينيٽيز ۽ ٻين شعبن ۾، تسليم ڪري ٿي هي گڏيل ڪوشش انهيءَ ڳالهه جي علامت آهي ته آءِ سي ايم اي پاڪستان رڳو هڪ پيشاور اداري تائين محدود ناهي، پر تعليم ۽ نوجوانن جي ترقي ۾ هڪ قومي ڀائيوار آهي چيئرمين بي آءِ اي ڪي فقير محمد لاکو ۽ سيڪريٽري محمد عباس بلوچ، آءِ سي ايم اي پاڪستان جي هن ڪوشش کي ساراهيندي، ان کي ”صوبي ۾ تعليم جي مستقبل لاءِ هڪ انقلابي قدم“ قرار ڏنو هن انوکي قدم سان، آءِ سي ايم اي پاڪستان هڪ ڀيرو ٻيهر ثابت ڪري ڇڏيو آهي ته هو باصلاحيت فردن جي پرورش، اعليٰ تعليم جي واڌاري ۽ نئين نسل لاءِ موقعا پيدا ڪرڻ ۾ هميشه اڳڀرو آهي.

بقايا 25

، بورڊ آف انٽرميڊيئيٽ ايجوڪيشن ڪراچي (بي آءِ اي ڪي) جي سڀني شعبن جي نمايان شاگرد ۽ شاگرديائين کي 2 ڪروڙ رپين کان وڌيڪ وظيفا ڏنا آهن ايڇ ايس سي پارٽ_II (ساليانو امتحان 2025) جي شاندار انعام ورهائڻ واري تقريب ۾ نمايان شخصيتون شريڪ هيون، جن ۾ ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر آءِ سي ايم اي پاڪستان عامر اعجاز خان، چيئرمين بي آءِ اي ڪي فقير محمد لاکو، سيڪريٽري يونيورسٽيز اينڊ بورڊز سنڌ محمد عباس بلوچ ۽ سيڪريٽري ڪاليج ايجوڪيشن ڊپارٽمينٽ شهاب قمر انصاري شامل هئا تقريب کي خطاب ڪندي، ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر عامر اعجاز خان نوجوانن کي بااختيار بڻائڻ ۾ آءِ سي ايم اي پاڪستان جي عزم کي اجاگر ڪندي چيو: ”اهي وظيفا اسان جي ان مشن جي عڪاسي ڪن ٿا، جنهن تحت اسين ميرٽ کي ساراهيون ٿا، صلاحيت جي حوصلا افزائي ڪيون ٿا ۽ پاڪستان جي مستقبل جي اڳواڻن کي تيار ڪيون ٿا اڄ تعليم ۾ سيڙپڪاري دراصل روشن ۽ مضبوط مستقبل جي ضمانت آهي“ هي قدم سنڌ صوبي ۾ پنهنجي نوعيت جي پهرين وڏي اسڪالرشپ اسڪيم آهي، جيڪا خاص طور تي بي آءِ اي ڪي جي پوزيشن هولڊرز کي، سائنس، ڪامرس، هيومينيٽيز ۽ ٻين شعبن ۾، تسليم ڪري ٿي هي گڏيل ڪوشش انهيءَ ڳالهه جي علامت آهي ته آءِ سي ايم اي پاڪستان رڳو هڪ پيشاور اداري تائين محدود ناهي، پر تعليم ۽ نوجوانن جي ترقي ۾ هڪ قومي ڀائيوار آهي چيئرمين بي آءِ اي ڪي فقير محمد لاکو ۽ سيڪريٽري محمد عباس بلوچ، آءِ سي ايم اي پاڪستان جي هن ڪوشش کي ساراهيندي، ان کي ”صوبي ۾ تعليم جي مستقبل لاءِ هڪ انقلابي قدم“ قرار ڏنو هن انوکي قدم سان، آءِ سي ايم اي پاڪستان هڪ ڀيرو ٻيهر ثابت ڪري ڇڏيو آهي ته هو باصلاحيت فردن جي پرورش، اعليٰ تعليم جي واڌاري ۽ نئين نسل لاءِ موقعا پيدا ڪرڻ ۾ هميشه اڳڀرو آهي.

بقايا 26

موجب هڪ ليٽر پيٽرول تي 94 رپيا 89 پيسا ۽ هڪ ليٽر ڊيزل تي 95 رپيا 35 پيسا ٽيڪس لاڳو آهي. پيٽرول جي قيمت تي 36 سيڪڙو ۽ ڊيزل جي قيمت تي 35 سيڪڙو ٽيڪس آهي. دستاويز ۾ ٻڌايو ويو ته في ليٽر پيٽرول جي قيمت تي 14 رپيا 37 پيسا ڪسٽم ڊيوٽي، 78 رپيا 2 پيسا پيٽروليم ليوي ۽ 2 رپيا 50 پيسا ڪلائميٽ سپورٽ ليوي شامل آهي. في ليٽر ڊيزل جي قيمت تي 15 رپيا 84 پيسا ڪسٽم ڊيوٽي، 77 رپيا هڪ پيسو پيٽروليم ليوي، جڏهن ته اڍائي رپيا ڪلائميٽ ليوي شامل آهي.

بقايا 27

۽ هڪ ملازم کي بچايو جنهن کي مبينا طور تي حراست ۾ رکيو ويو هو پوليس جو چوڻ آهي ته ملازم کي سافٽ ويئر هائوس ۾ حراست ۾ رکيو ويو هو جڏهن ڇوڪري جي گهر جا ماڻهو پهتا ته سافٽ ويئر هائوس جي گارڊ فائرنگ ڪئي. پوليس موجب، گارڊ جي فائرنگ جي جواب ۾، ڇوڪري جي گهر وارن به جوابي فائرنگ ڪئي. پوليس ڪارروائي ڪندي سافٽ ويئر هائوس جي منتظمين ۽ گارڊ سميت 5 ماڻهن کي حراست ۾ ورتو آهي.

بقايا 28

، فيڪلٽي آف سائنسز فيڪلٽي آف انفارميشن ٽيڪنالاجي ۽ فيڪلٽي آف مئنيجمينٽ، بزنس ايڊمنسٽريشن ۽ ڪامرس جي بورڊس جي منٽن جو جائزو ورتو ۽ منظوري ڏني وئي. اجلاس ۾ هائر ايجوڪيشن ڪميشن جي پاليسي تحت نوان ڪورس ۽ پنجين سيمسٽر کان پوءِ شاگردن لاءِ انٽرنشپ سميت ٻين تعليمي معاملن تي تفصيلي بحث بعد فيصلا ڪيا ويا. اجلاس ۾ يونيورسٽيءَ جي تعليمي ڪارڪردگيءَ جو پڻ تفصيلي جائزو ورتو ويو ۽ زور ڏنو ويو ته معياري تعليم سان گڏ تحقيقي ڪم کي اڃا وڌيڪ ترجيح ڏني ويندي. ڪائونسل ۾ انفارميشن ٽيڪنالاجيءَ جي فيڪلٽي بورڊ جي سفارش تحت انڊسٽري ايڊوائزري بورڊ ۽ انڊسٽري رابطا ڪميٽي لاءِ پاليسي فريم ورڪ قائم ڪيو. ڪائونسل، ڊسپلنري ڪميٽي جي اڳ وارن ميمبرن جي مدي ختم ٿيڻ ڪانپوءِ يونيورسٽي جي ايجوڪيشن ڊپارٽمينٽ جي چيئرپرسن ڊاڪٽر اسٽيفن جان ۽ سافٽ ويئر انجنيئرنگ ڊپارٽمينٽ جي چيئرپرسن ڊاڪٽر عبدالحفيظ خان کي ڊسپلنري ڪميٽي جو ميمبر مقرر ڪيو ڪائونسل ڊاڪٽر جمشيد عادل هاليپوٽو، ڊين فيڪلٽي آف مئنيجمينٽ، بزنس ايڊمنسٽريشن اينڊ ڪامرس ۽ ڊاڪٽر سيد آصف علي، پروفيسر آرٽيفيشل انٽيليجنس اينڊ ميٿميٽيڪل سائنسز جي ايليفيڪيشن ڪميٽي تي مقرريءَ جي منظوري ڏني. اڪيڊمڪ ڪائونسل کي خطاب ڪندي وائيس چانسلر ڊاڪٽر مجيب صحرائي چيو ته اسان هن وقت هڪ تمام گهڻي چئلينجنگ دنيا ۾ رهي رهيا آهيون جتي هر گذرندڙ ڏينهن سان گڏ اعليٰ تعليم سميت سڀني شعبن ۾ نوان چئلينجز سامهون اچي رهيا آهن. تنهن ڪري يونيورسٽين کي انهن چئلينجز کي قبول ڪرڻ گهرجي ۽ بهتري لاءِ پنهنجون پاليسيون ۽ طريقا تبديل ڪرڻ گهرجن. هن چيو ته اڄ جي ڊجيٽل دور جو شاگرد به ماضيءَ جي شاگردن کان مختلف آهي، تنهن ڪري تدريسي طريقي ۽ ڪورسز کي موجوده دور جي ضرورتن مطابق ٺاهيو وڃي. ڊاڪٽر مجيب صحرائي شاگردن کي معياري تعليم فراهم ڪرڻ ۾ فيڪلٽي جي ڪردار جي تعريف ڪندي چيو ته سنڌ مدرسته الاسلام يونيورسٽي ملڪ جي بهترين يونيورسٽين مان هڪ بڻجي سامهون آئي آهي. هن چيو ته سنڌ مدرسته الاسلام يونيورسٽي جولاءِ جي مهيني ۾ پنهنجو پنجون ڪانووڪيشن ڪاميابي سان منعقد ڪيو جنهن ۾ 367 شاگردن کي ڊگريون ڏنيون ويون. انهن ۾ سنڌ مدرسته الاسلام يونيورسٽي جو پهريون پي ايڇ ڊي به شامل هو ڊاڪٽر صحرائي وڌيڪ چيو ته سنڌ مدرسته الاسلام يونيورسٽي پنهنجي شاگردن کي ضروري سهولتون ۽ سکيا جا موقعا فراهم ڪرڻ لاءِ سرگرم عمل آهي. ان سلسلي ۾، حشمت لودي يوٿ ڊولپمينٽ سينٽر، اسٽوڊنٽس ڊولپمينٽ فنڊ ۽ اي آر ليب قائم ڪيا ويا آهن. سنڌ مدرسته الاسلام يونيورسٽي صنعت سان رابطن ذريعي پنهنجي شاگردن لاءِ نوڪري جا موقعا پڻ پيدا ڪري ٿي.

بقايا 29

کان به 6 سال وڏي آهي. هانگ ڪانگ جي سائوٿ چائنا مارننگ پوسٽ موجب اهو جوڙو هاڻ هڪ ميرج ايجنسي هلائي رهيو آهي انهن موجب سندن رشتو هڪ انوکي اتفاق سان شروع ٿيو جيڪو وڏي غير امڪاني طور تي رومانوي تعلق ۾ تبديل ٿي ويو. عورت 40 سالن جي عمر ۾ ٻن ڏهاڪن تي ٻڌل شادي شده زندگي ختم ڪري ڇڏي ۽ اڪيلي سر پنهنجي پٽ جي پرورش ڪئي هن ڪتن سان زندگي گذاري ۽ پالتو جانورن جي ڪپڙن جو ڪاروبار به ڪيو. ڪڏهن ڪڏهن هو ڊيٽنگ ايپس استعمال ڪندي هئي پر ڪو به رشتو قائم نه ٿي سگهيو. آگسٽ 2022 ۾ ٽوڪيو جي هڪ ڪيفي ۾ عورت کي گم ٿيل موبائل فون مليو، جيڪو انهي نوجوان جو هو. فون واپس ڪرڻ تي ٻنهي جي پهرين ملاقات ٿي ۽ جلد ئي ڳالهين جو سلسلو گهري دوستي ۾ تبديل ٿي ويو. هڪ هفتي کان پوءِ انهن جي ٻيهر ملاقات ٿي جتي انهن موبائل نمبرن جي ڏي وٺ ڪئي ۽ روزانه رات دير تائين ڳالهيون ڪرڻ لڳا. نوجوان پهرين ئي ملاقات ۾ هڪ پرچي عورت کي ڏني جنهن تي لکيل هو اوهان منهنجي شادي جي آڇ قبول ڪريو جنهن کان پوءِ ٻنهي جڏهن هڪ ٻئي کي پنهنجون اصل عمرون ٻڌايون ته تيستائين انهن جو رشتو ايتري قدر مضبوط ٿي چڪو هو جو عمر جي حقيقت سان انهن تي ڪو به فرق نه پيو. عورت جو پٽ، جيڪو گهوٽ کان 6 سال وڏو آهي، پهرين ڏينهن ئي انهي رشتي جي حق ۾ رهيو ۽ پنهنجي والده کي مڪمل تعاون فراهم ڪيو پر نوجوان جي والده شروعات ۾ مخالفت ڪئي چو ته ڪنوار انهي کان وڌي هئي پر پٽ جي محبت ڏسي آخرڪار اها به راضي ٿي وئي.

بقايا 30

عظميٰ بخاري، چيف سيڪريٽري پنجاب زاهد اختر زمان ۽ سيڪريٽري اطلاعات پنجاب طاهر رضا احمداڻي کان اي پي اين ايس جي درخواست تي پيپرا رولز ۾ ڪيل ترميم واپس وٺڻ ۽ اخبارن ۾ ماضي وانگر ٽينڊر نوٽيسز جي اشاعت جي اجازت ڏيڻ تي اظهارِ تشڪر ڪيو آهي. آل پاڪستان نيوز پيپرز سوسائٽي جي صدر سيد سرمد علي ۽ سيڪريٽري جنرل محمد اطهر قاضي هڪ اخباري بيان ۾ چيو آهي ته عرصي دراز کان التوا هيٺ رهندڙ هن مسئلي جي حل کي پنجاب جي اخبارن طرفان وڏي ساراهه ملندي، چو ته هن ترميم سبب صوبي پنجاب جا ريجنل ۽ ننڍا اخبار معاشي طور سخت مشڪلاتن جو شڪار ٿيا هئا.

بقايا 31

ان حوالي سان هڪ خط پڻ جاري ڪيو آهي، جنهن مطابق گريڊ هڪ کان 17 تائين جي صوبائي ملازمن کي آسان قسطن تي قرض فراهم ڪيا ويندا. خط ۾ چيو ويو آهي ته سيڪريٽريٽ ملازمن کي قرضن لاءِ 100 ملين رپيا ۽ ٻين ملازمن لاءِ 240 ملين رپيا مختص ڪيا ويا آهن. خط موجب حڪومت گاڏي لاءِ 200,000 رپيا ۽ گهر ٺاهڻ لاءِ 250,000 رپيا ايڊوانس فراهم ڪندي. خط ۾ اهو به واضح ڪيو ويو آهي ته هلندڙ سال جي بجيٽ ۾ هن قرض لاءِ 340 ملين رپيا مختص ڪيا ويا آهن.

بقايا 32

فوت ٿي ويلن جي لاشن کي ريسڪيو وسيلي سول اسپتال ڪنڊڪوٽ آندو ويو جتي فوت ٿي ويلن جي سڃاڻپ ماروي، خانزادي، معصوم ٻار وڪيل بنگوار ۽ هڪ مرد شامل آهي جنهن جي سڃاڻپ نه ٿي سگهي آهي. حادثي جي نتيجي ۾ 3 ڄڻا زخمي به ٿي پيا آهن جن کي طبي امداد ڏني پئي وڃي. حد جي پوليس واقعي واري هنڌ پهچي ٽرالر کي پنهنجي تحويل ۾ وٺي ڇڏيو آهي جڏهن ته ٽرالر ڊرائيور فرار ٿي وڃڻ ۾ ڪامياب ٿي ويو ٻڌايو پيو وڃي ته رڪشا ريڙهو ڳوٺ گمبلو وڃي رهيو هو ته رستي ۾ حادثو پيش آيو ڪوئيٽر واقعي جو ٻڌي شهر جا ڪيترائي ماڻهو وڏي انگ ۾ اسپتال پهتا. ٻئي پاسي فوت ٿي ويلن جا لاش ضروري ڪارروائي بعد وارثن جي حوالي ڪيا ويا. لاش گهر پهچڻ تي گهر ۾ ڪهرام مچي ويو.

بقايا 33

۾ ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر آءِ سي ايم اي پاڪستان عامر اعجاز خان، چيئرمين بي آءِ اي ڪي فقير محمد لاکو، سيڪريٽري يونيورسٽيز اينڊ بورڊز سنڌ محمد عباس بلوچ ۽ سيڪريٽري ڪاليج ايجوڪيشن ڊپارٽمينٽ شهاب قمر انصاري شامل هئا تقريب کي خطاب ڪندي، ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر عامر اعجاز خان نوجوانن کي بااختيار بڻائڻ ۾ آءِ سي ايم اي پاڪستان جي عزم کي اجاگر ڪندي چيو: ”اهي وظيفا اسان جي ان مشن جي عڪاسي ڪن ٿا، جنهن تحت اسين ميرٽ کي ساراهيون ٿا، صلاحيت جي حوصلا افزائي ڪيون ٿا ۽ پاڪستان جي مستقبل جي اڳواڻن کي تيار ڪيون ٿا اڄ تعليم ۾ سيڙپڪاري دراصل روشن ۽ مضبوط مستقبل جي ضمانت آهي“ هي قدم سنڌ صوبي ۾ پنهنجي نوعيت جي پهرين وڏي اسڪالرشپ اسڪيم آهي، جيڪا خاص طور تي بي آءِ اي ڪي جي پوزيشن هولڊرز کي، سائنس، ڪامرس، هيومينيٽيز ۽ ٻين شعبن ۾، تسليم ڪري ٿي هي گڏيل ڪوشش انهيءَ ڳالهه جي علامت آهي ته آءِ سي ايم اي پاڪستان رڳو هڪ پيشاور اداري تائين محدود ناهي، پر تعليم ۽ نوجوانن جي ترقي ۾ هڪ قومي ڀائيوار آهي چيئرمين بي آءِ اي ڪي فقير محمد لاکو ۽ سيڪريٽري محمد عباس بلوچ، آءِ سي ايم اي پاڪستان جي هن ڪوشش کي ساراهيندي، ان کي ”صوبي ۾ تعليم جي مستقبل لاءِ هڪ انقلابي قدم“ قرار ڏنو هن انوکي قدم سان، آءِ سي ايم اي پاڪستان هڪ ڀيرو ٻيهر ثابت ڪري ڇڏيو آهي ته هو باصلاحيت فردن جي پرورش، اعليٰ تعليم جي واڌاري ۽ نئين نسل لاءِ موقعا پيدا ڪرڻ ۾ هميشه اڳڀرو آهي.

بقايا 34

ڪوشش جي حمايت ڪري ٿو سلامتي ڪائونسل جي حمايت ڪندي هن چيو ته پاڪستان ڌرين ان تحمل ۽ برداشت کان ڪم وٺڻ جو مطالبو ڪري ٿو هن چيو ته تڪرار طاقت جي زور تي حل نه ٿا ٿي سگهن تڪرار سان خوراڪ توانائي عالمي ناٿي واڌ سميت وڌيڪ مسئلا جنم وٺي رهيا آهن

بقايا ---- 01

درخواستون ڏيو اوهانجي معاملن مسئلن ڪي حل ڪرڻ لاءِ مدد ڪبي هنن چيو تي اسان کي اهو معلوم ٿيو آهي تي ڪجھ ماڻهو منهنجي نالي پيسا وصول ڪري رهيا آهن جيڪو عمل انتهائي خراب آهي ۽ قانون جي خلاف آهن هن چيو تي اهڙن ماڻهن خلاف فوري طور ڪاروائي ڪئي ويندي اسان چئون ٿا جيڪي بہ ان قسم جي بليڪ ميلنگ ڪن ٿا انهن خلاف اسان کي معلومات ڏني وڃين.

بقايا ---- 02

معشوق جاڪرو ۽ غمشاد جاڪرو سميت 7 ڄڻا شامل آهن جن کي جهرڪ اسپتال منتقل ڪيو ويو واقعي جو اطلاع ملندي ئي ڊي ايس پي جهرڪ واجد ٿهيم ۽ ايس ايڇ او جهمپير اسلم گگو واقعي واري هنڌ پهچي صورتحال تي ضابطو آندو ۽ پوليس واقعي واري هنڌ مقرر ڪرڻ سان گڏوگڏ زخمين ۽ فوتي جو لاش پوليس تحويل ۾ اسپتال منتقل ڪيو مارجي ويل محمد خان جاڪرو جو جهرڪ اسپتال ۾ پوسٽ مارٽم ڪيو پيو وڃي پوليس موجب واقعو ٻنهي ڌرين ۾ سڱاوتي تڪرار تان پيش آيو صورتحال کي ڪنٽرول ڪرڻ لاءِ پوليس مقرر ڪئي وئي آهي

بقايا ---- 03

ڪٽي ٻيي نمبر تي آيو آهي آزاد اميدوار نواز لغاري صرف 26 ووٽ حاصل ڪري سگهيو آهي اهڙي طرح پي پي اميدوار نظير خاصخيلي ڪامياب ٿي ويو آهي. يوسي الهڏنو سريوال ۾ ٿيندڙ پولنگ تي ڪل 2713 ووٽ ڪاسٽ ٿيا جنهن مان 116 ووٽ خارج ڊيڪاريا ويا ووٽن جو ڪل ٽرن آيوٽ 33.72 سيڪڙو رهيو. يوسي جي اها سيٽ اڳوڻي چيئرمين شاهنواز خاصخيلي جي لاڏاڻي سبب خالي ٿي هيي جنهن تي اڄ پولنگ ٿي جنهن تي سندس پٽ پي پي اميدوار نظير خاصخيلي ڪامياب قرار ڏنو ويو آهي.

بقايا ---- 04

قانوندان ۽ سينئر وڪيل محمد علي منگي تي فائرنگ ڪري ڪيس سخت زخمي ڪري ڇڏيو ۽ آسانيءَ سان فرار ٿي ويا. عيني شاهدن موجب وڪيل صاحب شڪارپور ڪورٽ ڏانهن وڃي رهيا هئا، جتي اوچتو هٿياربندن ڪين نشانو بڻايو زخمي وڪيل کي پهرين تعلقه اسپتال لکي غلام شاه منتقل ڪيو ويو جتان ڊاڪٽرن طرفان ابتدائي طبي امداد ڏيڻ بعد گهٽتي جوڳي حالت سبب سکر اسپتال ريفر ڪيو ويو حادثي جي اطلاع تي وڏي انگ ۾ شهري ۽ وڪيل برادري اسپتال پهتي ۽ سخت ڪاوڙ جو اظهار ڪيو. وڪيل برادري حملي جي مذمت ڪندي چيو آهي تہ جيڪڏهن ڌوهارين کي بنا دير گرفتار نہ ڪيو ويو تہ احتجاجي تحريڪ شروع ڪئي ويندي. زخمي ايڊووڪيٽ محمد علي منگي ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو: "مان ٻن اهم ڪيسن جي پيروي ڪري رهيو آهيان ۽ مون کي بار بار ڌمڪيون مليون. اڄ جو حملو بہ انهن ڪيسن جو نتيجو ٿي سگهي ٿو "واقعي کان پوءِ علائقي ۾ خوف ۽ بيچيني پکڙجي وئي آهي. شهري حلقن ۽ وڪيل برادري حڪومت کان مطالبو ڪيو آهي تہ حملي ۾ ملوث جوابدارن کي فوري طور گرفتار ڪري ڪيس ۾ شفاف ۽ سخت ڪارروائي ڪئي وڃي.

بقايا ---- 05

وئي آهي. جڏهن تہ ٻئي طرف گئس جي گهٽ پريشر سبب گهريلو صارفين کي ڪاڌو پچائڻ ۾ ڏکيائيون پيش اچي رهيون آهن. ان حوالي سان شهرين جو چوڻ آهي تہ شهر جي اڪثر علائقن ۾ لوڊشيڊنگ جي وقت کان علاوه گئس جي چولن ۾ گئس جو شعلو ناهي. جنهن جي ڪري نہ پاڇي ۽ نہ ئي ماني صحيح طرح پچي سگهجي ٿي. مهيني جا آخري ڏينهن هجڻ ڪري اهي هوٽل مان ڪاڌو نہ ٿا آڻي سگهن ۽ نہ ئي ڪانيون خريد ڪري سگهن ٿا. گئس جي فراهمي صبح جو 8:30 ۽ منجهند 1:30 وڳي معطل ڪئي ويندي آهي. پر جيترو گهٽ گئس موجود هوندي آهي. چانهہ ناهڻ بہ مشڪل ٿي ويندي آهي. گئس لوڊشيڊنگ جي نئين شيڊول کان اڳ، گئس جو پريشر بہ صحيح طرح ڏنو ويندو هو ۽ رڌ پچاءُ جو موقعو بہ ڏنو ويندو هو. جڏهن ڪان گئس لوڊشيڊنگ جو نئون شيڊول متعارف ڪرايو ويو آهي، . ٻار اسڪول، وڏا آفيس ۽ دڪانن ۾ بکيا وڃڻ تي مجبور آهن. شهرين انتظاميہ ۽ لاڳاپيل ادارن کان مطالبو ڪيو آهي تہ گئس لوڊشيڊنگ جي پراڻي شيڊول تي عمل ڪيو وڃي تہ جيئن زندگيون مصيبت کان بچي سگهن.

بقايا ---- 06

او آفيس، ڊائريڪٽر ايجوڪيشن آفيس، اسپتالن، روينيو کاتي، ايريگيشن، نارا ڪئنال ايريا واٽر بورڊ، لوڪل گورنمينٽ، ڊي سي آفيس، ڪمشنر آفيس، ايگريڪلچر، پبلڪ هيلٿ، هاءِ وي، اسٽيوٽا ۽ ٻين سمورن ادارن ۾ مڪمل تالا بندي ڪئي وئي. هوڏانهن سنڌ ايمپلائيز الائنس ضلعي ميرپورخاص جي چيئرمين سان گڏ سنڌ ايمپلائيز الائنس ميرپورخاص ڊويزن جي ڊويزنل ڪوآرڊينيشن ڪاميٽي جي ميمبرن اعظم خان هزاروي، جيون منشا، اقبال احمد جروار، جميل احمد بلوچ، محمد صديق، محمد عالم ڪان سواءِ ٻين ملازم تنظيمن جي اڳواڻن محمد بچل وسان، پارومل پريمي، غلام مرتضي ارباب، اي بي جروار، ممتاز ڪولاچي، خميسو خان سمون، محمد اشرف خادم، ملوڪ اڄڻ، مظهر عباسي، هما شيخ، جبار ڪنير، حنيف ملڪ ۽ ٻين مختلف سرڪاري ادارن جو دورو ڪيو ان موقعي تي سمورن ادارن جي ملازمن عهد ڪيو تہ اسان جا مطالبا منظور نہ ٿيڻ تائين هي احتجاج جاري رهندو ۽ چتاءُ ڏيندي چيو تہ اگر اسان جا سمورا مطالبا منظور نہ ڪيا ويا تہ 6 آڪٽوبر تي ڪراچي ۾ بلاول هائوس آڏو احتجاجي ڌرڻو هنيو ويندو. سنڌ ايمپلائيز الائنس پاران 27 سيپٽمبر تائين سمورن ادارن ۾ تالا بندي ۽ احتجاج جاري رهندو.

بقايا ---- 07

۾ مٺي پريس ڪلب تائين پهتا جتي انهن پنهنجو ڀرپور احتجاج ريڪارڊ ڪرايو ۽ پنهنجي جائز حقن جي حاصلات جي لاءِ ڀرپور نعري بازي ڪئي ان کان پوءِ اها مٺي جي مک روڊ رستن کان جيتيش راٺي جنرل سيڪريٽري گسٽا ٿرپارڪر جي سربراهي ۾ ڊپٽي ڪمشنر ٿرپارڪر جي آفيس تي قائم مک احتجاجي ڪئمپ تي پهتي جتي آل روينيو ايمپلائيز ايسوسيئيشن طرفان ان ريلي جي زبردست آجيان ڪئي وئي ريلي کي خطاب ڪندي جيتيش راٺي گسٽا اڳواڻ گواس اڳواڻ عطا الرحمان بجير وجئہ شرما ، صلاح هنگورجو، ڪيلاش لوڊا، پ.ٺ الف اڳواڻ بادل دل، اڪبر درس، آل روينيو ايمپلائيز ايسوسيئيشن ٿرپارڪر جي اڳواڻ راجيش لوڊا ۽ ٻين اڳواڻن پنهنجي جائز مطالبن جي حاصلات لاءِ زبردست آواز بلند ڪيو ۽ موقف اختيار ڪندي چيو تہ اها جنگ اسان جي حقن، اسان جي ٻچن جي آئيندي جي جنگ آهي هڪ سرڪاري ملازم جيڪي سرڪاري ادارن ۾ زندگي جا حسين سال پنهنجي جواني سرڪاري ادارن ۾ پنهنجي فرض جي ادائگي ۾ گذاري ٿو ۽ جڏهن رٽائرمينٽ جي وقت جيڪا پينشن، گروپ انشورنس ۽ بينوول فنڊ جا پئسا جيڪي ملازمن جي پگهارن مان هر مهيني ڪٽيا وڃن ٿا اهي ملازمن کي رٽائرمينٽ وقت ادا نٿا ڪيا وڃن اهو ڪٿان جو قانون آهي هڪ طرف توهان اشرافي کي هيتريون مراعتون ڏيو ٿا ٻيو اسان غريب مسڪين ماڻهن جي ٻچن جو آخري سهارو پينشن پڻ ڪسي انهن کان ٻڍاپي جو سهارو ڪسڻ چاهيو اسين اهو ڪنهن بہ صورت قبول نہ ڪنداسين اسان حڪومت سنڌ کان اهو پرزور مطالبو ٿا ڪيون تہ اسان جا جائز مطالبا تسليم ڪيا وڃن نہ تہ اسان بي صورت ۾ 06 آڪٽوبر تي ڪراچي ۾ بلاول ڀٽو هائوس جي سامهون تاريخي ڌرڻو هڻنداسين جيڪو مطالبن جي مڃتا تاعين جاري رهندو

بقايا ---- 08

۽ سنڌ رينجرز جي آفيسرن سان گڏ خادم پيو گينگ خلاف جاري ٽارگيٽيڊ آپريشن دوران پوليس اهلڪار فضل الرحمان ڪوسو کي بازياب ڪرايو ويو تفصيل موجب، 20 سيپٽمبر 2025 تي ٿاڻي بي سيڪشن ڪنڌڪوٽ جي حدن قمبراڻي پڪيٽ تي پوليس ۽ ڌوهارين جي وچ ۾ مقابلي دوران هڪ پوليس اهلڪار کي ڌوهاري اغوا ڪري ويا هئا مغوي جي بازيابي لاءِ ڪشمور پوليس ۽ رينجرز ڪچي جي علائقي ۾ گڏيل سرچ/ ڪومبنگ آپريشن شروع ڪيو. جنهن جي سربراهي ڊي آءِ جي پي لاڙڪاڻو ناصر آفتاب پناھ ڪري رهيا هئا آپريشن جي نتيجي ۾ پوليس اهلڪار کي بحفاظت بازياب ڪرايو ويو ياد رهي تہ جاري آپريشن دوران 03 خطرناڪ ڌوهاري مارجي ويا هئا، جڏهن تہ پنج زخمي ٿيا هئا علائقي ۾ پوليس جي ناڪابندي ۽ سرچ آپريشن جو سلسلو اڃا تائين جاري آهي. جيئن ڌوهن ڪندڙ عنصرن جو مڪمل خاتمو آڻي سگهجي

بقايا ---- 09

سگهيو. نتيجن ڪان پوءِ پيپلزپارٽي جي ڪارڪنن ۽ حامين طرفان شهر ۾ جشن ملهائي خوشي جو اظهار ڪيو ويو ٻئي پاسي شجاع آباد وارڊ نمبر 1 جو غير سرڪاري غير حتمي نتيجو بہ سامهون اچي ويو. جنهن مطابق آزاد اميدوار حافظ اويس خان ڪتيان 340 ڪان وڌيڪ ووٽ وٺي ڪامياب ٿيو. جڏهن تہ سندس مخالف اميدوار رفيق قادري رڳو 71 ووٽ حاصل ڪري سگهيو.

بقايا ---- 10

پيرا ميڊيڪل گرينڊ الائنس، پي ايم اي، مهراڻ ٽيچر، پاپوليشن، لوڪل گورنمينٽ، تعليم، صحت ۽ اسڪارپ ڊرينيج کاتن جا عهديدار ۽ ملازم وڏي انگ ۾ شريڪ ٿيا. جتي عبدالوحيد جامڙو ۽ ٻين پاران آيل مهمانن جو شاندار استقبال ڪيو ويو ۽ سنڌ جي ثقافت اجرڪ جا تحفا پيش ڪيا ويا. ريلي ڊي سي آفيس، ايس پي آفيس، جهاز چوڪ، لکيدر چوڪ، گهنٽا گهر ۽ الله والا چوڪ تان ٿيندي پريس ڪلب پهتي، جتي ملازمن پاران سخت نعريبازي ڪئي وئي، احتجاج دوران پينشن مراعاتن ۾ ڪٽوتي روڪڻ، پگهارن ۾ واڌ، ڊسپيئرٽي ريڊڪشن الائونس (ڊي آر اي)، گروپ انشورنس، بينوولينٽ فنڊ ۽ فوتي ڪوٽا جي بحالي جو مطالبو ڪيو ويو. ان موقعي تي اڳواڻن سيد راشد شاهه، عبدالوهاب ڪاغذي، غلام سرور ڪوهارو، ڊاڪٽر سيد اطهر حسين شاهه، عبدالرحمان شر بلوچ، عبدالشڪور ڀهوڙ، احسان الله ابڙو، عبدالشڪور سومر، بشير احمد لاشاري، نظام الدين شيخ، فهيم احمد سومرو، غلام رسول جهلڻ، مجاهد حسين لانگاهه، آغا شعيب خان پٺاڻ، عبدالسمي جوڻيجو، نوشاد علي پتو، شفيق احمد شيخ، نظير حسين شاهه ۽ ٻين خطاب ڪندي چيو تہ:پينشن، فوتي ڪوٽا، ڊي آر اي الائونس ۽ ملازمن جي پگهارن ۾ اضافو سندن بنيادي حق آهي، جيڪي ڪنهن بہ صورت ۾ ڦٻايا نہ ويندا. اڳواڻن وڌيڪ چيو تہ SEAجي مرڪزي ۽ صوبائي اڳواڻن جي هدايتن تي آفيسن جي تالابندي جاري رهندي ۽ احتجاجي تحريڪ مرحليوار هلندي رهندي جيستائين سڀ مطالبا تسليم نٿا ڪيا وڃن.

بقايا ---- 11

۽ پولنگ اسٽيشنز قائم ڪيون ويون ، ٻن پولنگ اسٽيشنز تي 3340 ووٽر پنهنجي ووٽ جو حق استعمال ڪندا ، صبح اٺ بجي ڪان پرامن پولنگ جو عمل هلندڙ آهي . ووٽرن جو ٽرن آئوٽ تمام گهٽ رهيو آهي سيڪيورٽي جا انتظام انتهائي سخت ڪيا ويا ايس ايڇ او غلام نبي شاهه ايس ايڇ او پٿورو جي اڳواڻي ۾ ٻن ٿاڻن جي پوليس اهلڪار مقرر ڪيا ويا آهن

بقايا ---- 12

سرڪاري ملازمن جي پينشن ختم ڪرڻ وڏي ناانصافي ۽ ملازمن سان ويساهہ گهاتي آهي، هنن چيو تہ پينشن ملازمن جو حق آهي. جيڪو ڪنهن بہ صورت ۾ ختم ڪرڻ برداشت نہ ڪيو ويندو، احتجاج ڪندڙ اڳواڻن وڌيڪ چيو تہ جيڪڏهن سرڪار پنهنجي فيصلو واپس نہ ورتو تہ اسپتالن ۾ ڪم ڇڏ هڙتال ۽ اندروني سطح تي بک هڙتال ڪئي ويندي. جنهن جي سڄي ذميواري سنڌ حڪومت جي هوندي.

بقايا ---- 13

معرفت درخواست داخل ڪرائي هئي تہ 22 سيپٽمبر تي گهوڙاباري پوليس پيرپٽو اسٽاپ تان سندس ڀاءُ نور حسن خشڪ ۽ سندس ڀائيٽي منور خشڪ کي ڪنهي ناحق بند ۾ رکيو آهي متس ڪوبہ ڪيس نہ آهي عدالتي حڪم تي فرسٽ سول جج ٺٽو ڇاپو هڻي پوليس حراست مان ناحق باندي بڻايل نور حسن خشڪ کي بازياب ڪرائي ورتو جنهن انچارج سيڪنڊ ايڊيشنل سيشن جج ٺٽو اسلام الحق آرائين جي عدالت ۾ پيش ڪري بيان رڪارڊ ڪرايو تہ گهوڙاباري ٿاڻي جي ايس ايڇ او حميد روڏناڻي ۽ اي ايس آئي فرمان پٽو سميت ٽن اهلڪارن ڪين ڪنهي ناحق لاڪپ ڪيو ۽ ڪائڻ 50 هزار روپيه پڻ ڦرڪري ورتا انچارج سيڪنڊ ايڊيشنل سيشن جج ٺٽو جي عدالت ايڊووڪيٽ منصور ترڪ جا دليل ٻڌڻ بعد ايس ايڇ او سميت ٽنهي اهلڪارن خلاف ٻن ڄڻن کي ناحق باندي بڻائي ڪائڻ ڦرلٽ ڪرڻ جو ڪيس داخل ڪرڻ جو حڪم ڏنو ۽ ايس ايڇ او تي 30 هزار روپيه ڏنڊ پڻ عائد ڪئي.

بقايا ---- 14

واري جاءِ تي احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو ۽ سخت نعريبازي ڪئي وئي، ان موقعي تي مظاهرين راجا سوٽهڙ، سرواڻ ڪوسو، علي محمد شيخ ۽ ٻين چيو تہ دين محمد شيخ پرائمري اسڪول جي بنيادي تعميراتي ڪم ۾ انتهائي ناڪاره متيريل استعمال ڪيو پيو وڃي. هنن چيو تہ هڪ هن اسڪول اڳ ئي وڏي عرصي ڪان پوءِ تعمير ٿي رهيو آهي وري ان ۾ ناڪاره متيريل استعمال ڪرڻ سبب عمارت نهي تيار ٿيڻ ڪانپوءِ ڪجهہ ئي وقت ۾ خراب ٿيڻ شروع ٿي ويندي. جنهن سان معصوم زندگيون خطري ۾ پئجي سگهن ٿيون. هنن اعليٰ اختيارين ڪان مطالبو ڪيو تہ نوٽيس وٺي اسڪول جي عمارت معياري ڪم ڪرايو وڃي.

بقايا ---- 15

حمد شاهه قاسماڻي، سيد سرتاج علي شاه، حاجي بقا پلي چيئرمين ضلع عمرڪوٽ، ميان خالد ولهاري وائيس چيئرمين ضلع عمرڪوٽ، ٽڙ جو مشهور عالم دين بزرگ هستي مولوي حاجي عبد الرحمن سنگراسي، پروفيسر مير چند اوڏ ڊائريڪٽر ڪاليجز، پروفيسر عبد الرئوف سومرو پرنسپال، پروفيسر نواب علي راهو، پروفيسر جلال ڪوري، سيد ساجد علي شاه(CMO)، الهورايو(SHO)، ڊاڪٽر محمد رمضان منگريو، ڊاڪٽر محمد سومار منگريو، غلام حيدر لاشاري(D.M Sui gas)، سياسي سماجي ۽ مذهبي تنظيمن جي اڳواڻن، ٽڙ ۽ ناري جي راڄن جي چڱن مرسن ۽ عوام جي هڪ وڏي ميڙ شرڪت ڪئي. ميڙاڪي کي آجياڻو ڏيندي پروفيسر عبد الرزاق پتو ڊاڪٽر صاحب جي ڪيل خدمتن تي روشني وجهندي ٻڌايو تہ ڊاڪٽر صاحب ن صرف طب بلڪي سياسي، سماجي، مذهبي ۽ انساني حقن جو پاسدار هيو. هن ڪيترائي ٻار پڙهائي يونيورسٽي پاس ڪرايا ۽ هزارين مريضن جو علاج معلج ڪيائين پنهنجي ذاتي پئسن مان دوائون وٺي ٽڙ جي ڏورانهن علائقن ۾ گهوٽ گهوٽ وڃي مريضن جو علاج ڪيائين، پاڻ هڪ مسيحائي ڪردار هئا، سندس رهائش گاهہ مريضن ۽ شاگردن جو مرڪز بڻيل هئي، ڊاڪٽر صاحب (ايل ايم سي) سپاف جو پهريون صدر هيو. پاڻ ذوالفقار علي ڀٽو ۽ شهيد بينظير ڀٽو جو شيدائي هيو سندس زندگي انيڪ ڪارنامن سان ڀرپور آهي جنهن کي هڪ ڪتابي شڪل ۾ آڻي سگهجي ٿي تقريب جي مک مهمان قبلا سائين سيد سردار علي شاه صوبائي وزير تعليم و معدنيات پنهنجي صدارتي خطاب ڪندي چيو ڊاڪٽر پانڌي هڪ اڻ متجندڙ باب آهي جنهن پنهنجي زندگيءَ انساني خدمت لاءِ وقف ڪري پاڻ امر ٿي ويا سندن خدمتن مان پوري سنڌ مستفيد ٿي هن ذات، پات، رنگ، نسل، ۽ مذهب کان مٿانهون سوچي انسانيت جي بي لوس خدمت ڪئي، ڊاڪٽر پانڌي صاحب علم جو هڪ اهڙو روشن ڏيو هو جنهن ڪيترائي گهر علم جي لاٽ سان روشناس ڪيا، سندس راڄن جا فيصلا ۽ نبيرا حق ۽ سچ سان ڪيا اڄ سندس موپي پٽ انجنيئر گل حسن کي اها ذميواري سونپجي ٿي تہ هو پنهنجي پيءُ جي نقش قدم تي هلندي هڪ ذميوار انسان طور سيني راڄن پاڳن کي منتظر نموني سنڀاليندو ۽ هر ممڪنہ معاونت ۽ انصاف تي ٻڌل نبيرا ڪندو، آخر ۾ ذڪر الاڻي ٿيو ۽ دعائي خير مولوي حاجي عبد الرحمن سنگراسي جن فرمائي ۽ بعد ۾ سيني آيل مهمانن کي ماني کارائي وئي

بقايا ---- 16

مينگهواڙ ۽ انهن جي ماءَ پيءُ تي قتل ڪرڻ جو شڪ ظاهر ڪيو ويو آهي. جڏهن تہ سهري ۽ گهر ڀاتين لاش کڻي سول اسپتال آڻي چيو تہ اندران کي بخار آيو هو جنهن بعد ڇوڪري جي مائيٽن جي اعتراض تي پوسٽ مارٽم ڪرايو ويو آهي.

واضع رهي تہ شريمتي اندران جي شادي بہ بدي جي عيوض ٿيل هئي جڏهن تہ آخري اطلاعن موجب وڌيڪ ڪابہ قانوني ڪارروائي ٿي نہ سگهي هئي ۽ پولرس پاران وڌيڪ جاچ ڪرڻ جو عضرجاٽايو ويو آهي.

بقايا ---- 17

ڊڪيون ۽ چپرا ڍهائڻ جو عمل تيزي سان جاري آهي. آپريشن جو باقاعده آغاز اڄ گولاڙچي روڊ ڪان ڪيو ويو پوليس سيڪيورٽي جا انتظام سٽي انچارج اياز انصاري سنڀالي رهيا آهن. جڏهن تہ قبضا خورن ۽ ناجائز واپارين ۾ ٽرٿلو مچي ويو آهي. ڊي سي بدين جي حڪم تي سي ايم او بدين اينڪروچمنٽس هٽائي رهيو آهي تہ جيئن روڊ جو ڪم مڪمل ٿي سگهي. ڊي سي بدين ميونسپل ڪميٽي جي سي ايم او ۽ اي سي کي سخت هدايتون ڏيندي خط جاري ڪيو هو. جنهن کان پوءِ اينڪروچمنٽس هٽائڻ جو عمل شروع ڪيو ويو آهي ۽ ان کان پوءِ روڊ جو ڪم مڪمل ڪيو ويندو

بقايا ---- 18

اڳوڻي ايم اين اي روشن الدين جوڻيجو جو وفات تي سندس پٽ صلاح الدين جوڻيجو سان تعزيت ڪئيٽنڊوآدم . تعزيت دوران اڳوڻو ايم اين اي محمد خان جوڻيجو، غياث الدين جوڻيجو، جهانگير جوڻيجو ۽ ٻيا موجود هئاٽنڊوآدم، بلاول ڀٽو زرداري جي آمد تي سيڪورٽي جا انتظام انتهائي سخت ڪيا ويا هئا ٽنڊوآدم بلاول ڀٽو زرداري ڪان صحافين کي پري رکيو ويو

بقايا ---- 19

نارا ڪئنال ۽ آبپاشي انجنيئرن پاڻي وڪرو ڇڏيو. آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي شاخون کولي ڏين ٿا. سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان زرعي لاءِ پريشان آهيون. پاڻي جي کوٽ خلاف آچر تي نئون ڪوٽ ۾ ڌرڻي هنيو ويندو. تيل آبادگار خبر موجب نئون ڪوٽ ۾ تيل آبادگار ايسوسيئيشن نارا ڪئنال جي اڳواڻن ارباب انور جبار، محمد يوسف راجپوت، زاهد نون، چوڌري انعام، امان الله ساند، علي نواز نهڙيو ۽ ٻين پريس ڪانفرنس ڪندي صحافين سان ڳالهائيندي چيو تہ هن وقت سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان وٽ منڙائو، جمڙائو، ۽ ٽر ڊويزنن جي پوڇڙي وارين نئون ڪوٽ، ڪنري، ڏگهڙي، ڪپرو سب ڊويزنن ۾ پاڻي جي شديد کوٽ آهي، پاڻي جي وڪري سبب پوڇڙ جون زمينون بنجر بڻجي ويون آهن. اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان ٿي رهيو آهي، هنن چيو تہ پاڻي چوري نٿو ٿئي انجنيئر منڙائو ڪئنال مولابخش لغاري جي ملي ڀڳت سان آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي پئسن عيوض شاخون کولي سرعام پاڻي وڪرو ڪن ٿا. آبادگارن الزام لڳائيندي چيو تہ منڙائو ڊويزن جو مولابخش لغاري گهر جي برتنن لاءِ داروغن کي فون ڪري وٺرائي ٿو. جنهن منڊ جي آبادگارن کي پاڻي وڪرو ڪري ڇڏيو آهي. مين ڪئنال تي سرعام پائپ لڳا پيا آهن ۽ سمورا واٽر ڪورس ٽٽا پيا آهن نشاندهي باوجود ڪير ڪاروائي نٿو ڪري. هن وقت نارا ڪئنال ۾ گنجائش ڪان وڌيڪ پاڻي موجود آهي انهي باوجود هفتي بجاءِ پندرهن ڏينهن ڪان پوءِ بہ پاڻي جو گيج پورو نٿو ڏنو وڃي، هر پيري اسانکي روڊن تي اچي احتجاج ڪرڻو پوي ٿو، انهي مان ثابت ٿئي ٿو آبپاشي عملدارن ڳري رشوت عيوض پاڻي وڪرو ڇڏيو آهي. ڪير بہ دانهن ٻڌڻ لاءِ تيار ناهي. تيل آبادگار اڳواڻ چوڌري انعام چيو تہ پ پ ايم اين اي مير منور پاڻي معاملي تي ڪڏهن بہ آواز ناهي اٿاريو. اڳ نواب يوسف ٽالپر پاڻي جي مسئلي تي ايوان ۾ ڳالهائيندو هو. هن چيو تہ ايم اين اي مير منور ٽالپر جهڙو جي مسئلي تي ڳالهائي ٿو. بجلي جي اشوو تي ڳالهائي ٿو پر پاڻيءَ لاءِ نٿو ڳالهائي. اگر اسان جي حقن لاءِ نہ ڳالهائيندا تہ اسان سندن حمايت نہ ڪنداسون. هن چيو تہ پ پ ايم پي اي مير طارق ٽالپور. نواب تعمور ٽالپور ۽ ٻيا خاموش آهن. اسيمبلي جي هڪڙي بہ تقرير ۾ پاڻي جي اشوو تي ناهي ڳالهايو. انهن جا گهڻا ووٽر بہ تيلن تي پاڻي نہ هئڻ ڪري پريشان آهن. تيل آبادگار اڳواڻن چيو تہ اسان کي پاڻي نہ مليو تہ ايندڙ آچر تي نئون ڪوٽ جي باويہ ميل موري تي ڌرڻو هڻي روڊ بند ڪيو ويندو

بقايا ---- 20

احمدپور ٽائون ڪاميٽي جي وارڊ نمبر هڪ ۾ ڪائونسلر جي خالي پيل سيٽ تي ٻيهر اليڪشن ڪميشن آف پاڪستان پاران چونڊون ڪرايون ويون جنهن ۾ پاڪستان پيپلزپارٽي جي اميدوار ممتاز علي شيخ گورنمينٽ هائيئر سيڪنڊري اسڪول جي مردن واري پولنگ اسٽيشن تي 534 ووٽ کنيا ۽ جي ڊي اي جي اميدوار پير محمد سنڌيلو 104 ووٽ کنيا جڏهن تہ ڳوٺ جمعو ڪوسو ۾ عورتن واري پولنگ اسٽيشن تي پ پ اميدوار 345 ووٽ حاصل ڪيا جڏهن تہ جي ڊي اي جي اميدوار 26 ووٽ حاصل ڪيا جنهن ڪانپوءِ پيپلزپارٽي جو اميدوار ممتاز علي شيخ ٽوٽل 879 ووٽ کٽي ڪاميابي حاصل ڪري ورتي جڏهن تہ جي ڊي اي جو اميدوار ٽوٽل 130 ووٽ کٽي منجهند جو 2 بجي ڪانپوءِ پولنگ اسٽيشن تي ووٽنگ جو بائيڪاٽ ڪري ڇڏيو جنهن ڪانپوءِ جي ڊي اي جي اميدوار جو چوڻ هو تہ ٻنهي پولنگ اسٽيشنن تي اسانجي 2 سئو ڪان وڌيڪ ووٽرن جا نالا لسٽ مان خارج ڪيا ويا آهن تہ جيئن هو ووٽ ڪاسٽ نہ ڪري سگهن جنهن ڪري پولنگ اسٽيشنن جو بائيڪاٽ ڪري پرزائيڊنگ آفيسر ۽ آرو آفيس ۾ اهڙي ڏانڌلي جي درخواست ڪئي آهي تہ جيئن ٻيهر صاف شفاف اليڪشن ڪرائي انصاف ڪيو وڃي. ٻئي طرف پيپلزپارٽي جي اڳواڻن ضمير حسين ڪانهر عبدالستار ڪوسو شهزاده احسان علي سنڌيلو راجا زوهيب ڏوڪي رفيق احمد ڪوسو وڏيرو راجا ارباب علي سنڌيلو پيپلزپارٽي ليڊيز ونگ جي اڳواڻ ميڊم سلطانہ ڪتياڻ ۽ ٻين جي اڳواڻيءَ ۾ مين چونڪ بس اسٽينڊ ڪان پريس ڪلب تائين خوشي ۾ ريلي ڪڍي جشن ملهايو ويو.

بقايا ---- 21

مارٽم بعد وارثن حوالي ڪيو لاش گهر پهچڻ تي ماتم، وارثن پاران جوابدارن خلاف ڪاروائي جي اپيل تفصيل موجب اوباوڙو ۾ فسوس ناڪ واقعو پيش آيو آهي ملڪ ڪالوني جو رهواسي پورهيت نوجوان سليم شيخ، جيڪو گذريل چار ڏينهن ڪان لاپتا هو. سندس جو ٽن ڏينهن جو تشدد ٿيل پراڻو لاش ريتي روڊ سونڻ شاخ ويجهو ڪمند جي فصل مان هٿ آيو علائقي واسين ڪمند جي فصل ۾ نوجوان جو لاش ڏسي اوباوڙو پوليس کي اطلاع ڏنو پوليس واقعي واري هنڌ پهچي لاش ڪٽائي تعلقہ اسپتال اوباوڙو منتقل ڪيو. جتي پوسٽ مارٽم بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو. مقتول نوجوان جي والد الاهي بخش صحافين اڳيان زارو قطار روئيندي ٻڌايو تہ منهنجي ڪنهن سان ڪا دشمني نہ هئي ظالمن منهنجي ٻڍاپي جي سهاري کي اغوا ڪري بيدردي سان قتل ڪيو آهي اڄ منهنجو گهر ويران ٿي ويو آهي. الاهي بخش سپريم ڪورٽ جي چيف جسٽس ۽ آرمي چيف کي اپيل ڪئي تہ ڪيس انصاف ڏنو وڃي ۽ جوابدارن کي جلد گرفتار ڪيو وڃي. ٻئي طرف پوليس موجب واقعي جو ڪارڻ معلوم نہ ٿي سگهيو آهي ۽ آخري اطلاع تائين ڪيس داخل نہ ٿي سگهيو.

بقايا ---- 22

نواب حارث ٽالپر تعلقہ اسپتال ڪوٽ غلام محمد پرڳڙي جو اوچتو ۽ هنگامي دورو ڪيو. دوري دوران ڊاڪٽرن جي حاضري چيڪ ڪئي وئي، جتي ڪيترائي ڊاڪٽر ڊيوٽي تان غير حاضر هئا، جنهن تي نواب حارث ٽالپر سخت ناراضگي جو اظهار ڪيو نواب حارث ٽالپر ڊاييلاسيز سينٽر، اسپتال جي اسٽور ۽ وارڊن جو پڻ جائزو ورتو هن چيو تہ عوام کي صحت جون بنيادي سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ اسپتالن جي ڪارڪردگي بهتر بڻائڻ ضروري آهي، هن لاپرواهي ڪندڙ عملي خلاف سخت قدم کڻڻ جي هدايت پڻ جاري ڪئي. دوري دوران اسپتال جي صفائي، دوائن جي فراهمي ۽ مريضن کي ڏني ويندڙ سهولتن جو پڻ تفصيل سان جائزو ورتو ويو. نواب حارث ٽالپر چيو تہ صحت جي شعبي ۾ غفلت ڪنهن بہ صورت ۾ برداشت نہ ڪئي ويندي، ۽ هو عوامي مفادن ۾ اهڙا دورا جاري رکندو.

بقايا ---- 23

تائين رستن تي هئا ۽ هاڻ لمس انٽرنيشنل ڪئمپس نٿو اندر بہ سهولتن جي اڻاٺ هن وقت تائين هاسٽل جي الاٽمينٽ نہ ٿي سگهي پري پري کان پڙهندڙ شاگرد روز مره ڪيترن ئي مشڪلاتن کي منهن ڏئي يونيورسٽي پهچن ٿا هاسٽل هجڻ باوجود بہ الاٽمينٽ نہ ٿي ڪئي وڃي هڪ سال گذرڻ باوجود لمس انٽرنيشنل يونيورسٽي نٿا ڪئمپس ۾ بنيادي مسعلا حل نہ ٿي سگهيا پر ابتوئي شاگردن کي هراسمينٽ ڪري ابتو ڪين ريسٽيڪيٽ ڪيو ويو آهي اسان ڪئمپس انتظاميہ کي ايهو چتاءُ ٿا ڏيون تہ فوري طور تي ريسٽيڪيٽ ڪيل شاگردن کي بحال ڪيو وڃي نہ تہ بي صورت ۾ احتجاج جو اسان جمهوري حق رکون ٿا. پاران: انفارميشن سيل لمس انٽرنيشنل يونيورسٽي نٿا ڪئمپس شاگرد سنگت

بقايا ---- 24

باٽ، ڊي ڪي ايرياز، ميوزيم ۽ ٻين آثارن جو دورو ڪيو. جاپاني ماهر کي ماڳ تي مقرر گائيڊ جاويد شيخ ماڳ ۽ ميوزيم بابت ڪيس تفصيلي بريفنگ ڏني. ان موقعي تي جاپاني اسڪالر ٻڌايو تہ هن 2003ع ۾ هڪ ٽيم سان گڏجي روس جي رياست ترڪمنستان جي گونر ديپي ماڳ جي کوٽائي ڪئي، جتان موهن جو دڙو جي هاٿي جي مُهر ملي هئي. جنهن تي موهن جي دڙي جي ٻولي لکيل آهي. اها مُهر اتي ميوزيم ۾ موجود آهي. جاپاني ماهر موجب موهن جو دڙو جي قديم زماني جا ماڻهو پاڪستان کان 1700 ڪلو ميٽرن جي فاصلي تي موجود رياست ترڪمنستان ۾ قديم زماني ۾ وڃي واپار ڪندا هئا. جاپاني ماهر موهن جي دڙي جي ماڳ ۾ گهري دلچسپي ورتي ۽ قديم آثارن جي فوٽوگرافي پڻ ڪئي. جاپاني ماهر سان ماڳ جي دوري وقت اڳوٽو ڊي جي آرڪيالاجي اسلام آباد ڊاڪٽر عظيم خان پڻ گڏ هو.

بقايا ---- 25

اسڪول منياٽي - آر ايڇ سي منياٽي جي ڊاڪٽرن استادن سميت سمورا ملازم اسڪولن اسپتالن ۽ آفيسن کي تالا هٽي سراپا احتجاج بڻجي ويا احتجاجي مظاهري جي اڳواڻي پ ٺ الف تعلقا نوشهروفيروز جي سينيئر نايب صدر استاد الطاف حسين چانڊيو. گسٽا اڳواڻ ۽ استاد محمد عرس مستوي. استاد اطهر چانڊيو مجيب الرحمان شيخ ۽ ٻين استادن ڪئي. ان موقعي تي استادن جو چوڻ هو تہ سرڪاري ملازمن جا ڇهہ اهم مطالبا آهن جن ۾ پگهارن ۾ اضافو. فوتي ڪوٽا، DRA، پينشن ريفامز. بينوول فنڊ. گروپ انشورنس ۽ ٻيا حق شامل آهن. جيڪي اجا تائين پورا نہ ٿيا آهن.هنن چيو تہ استادن ۽ ملازمن جون قربانيون سيني آڏو آهن. پر انهن جي جائز حقن تي ڪو بہ ڌيان نٿو ڏنو وڃي. جيڪڏهن جلد مطالبن تي عملدرآمد نہ ڪيو ويو تہ احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو. استادن جو وڌيڪ چوڻ هو تہ: "اسان جا مطالبا رڳو استادن جا نہ پر پوري سماج جي بهتري لاءِ آهن. چو تہ استاد سماج جو معمار آهي." "ملازمن جو واضع موقف آهي تہ هو پنهنجن حقن لاءِ آخري حد تائين جدوجهد جاري رکندا.

بقايا ---- 26

ميراڻي، ذوالفقار شاهہ، بيدل جتوئي، احمد جوڻيجو، شڪيل بروهي، رياض حسين جتوئي، شهاب الدين، ڏوڪري رائيس ريسرچ سينٽر تي نيئن آيل ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر محمد حنيف اڄڻ جي مان ۾ آجياڻي جي تقريب ڪوٺائي وئي تقريب ۾ پيپلزپارٽي ايم اين اي نظير احمد خان بگهيو جي فرزند ب پ ضلعي ڪائونسل ميمبر بئريسٽر غلام مرتضي بگهيو، رٽائرڊ ڪرنل نظير احمد جتوئي، واجد بگهيو، معشوق علي جتوئي، رائيس ريسرچ سينٽر جي آفيسر امجد شجرا ع، عبدالصمد سومرو، ارشاد حسين دستي، عبدالنبي مغيري، سڌير پنهور، غلام شبير خاصخيلي، سڪندر خاصخيلي، ضمير حسين جتوئي ۽ ٻين شرڪت ڪئي. ان موقعي تي آجياڻي جي تقريب کي ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر محمد حنيف اڄڻ خطاب ڪندي چيو تہ رائيس ريسرچ سينٽر جي ملازمن جو شڪر گذار آهيان جن مون کي مان بخشيندي آجياڻي جي تقريب ڪوٺائي آهي. هنن وڌيڪ چيو تہ رائيس ريسرچ سينٽر تي سڀ ملازم هڪ ٻئي جا هٿ آهيون ۽ هٿن کي مضبوط ڪري اداري جي بهتري لاءِ ڪم ڪيو ويندو. هوڏانهن پ پ ايم اين اي نظير احمد بگهيو جي فرزند ب پ ضلعي ڪائونسل ميمبر بئريسٽر غلام مرتضي بگهيو، رٽائرڊ ڪرنل نظير احمد جتوئي خطاب ڪندي چيو تہ پاڪستان پيپلزپارٽي جي قيادت سان اداري جي ترقي لاءِ ڳالهہ ٻولہ ڪري اداري ۾ بهتر سهولتون فراهم ڪري ترقي وٺرائي ويندي. هنن چيو تہ رائيس ريسرچ سينٽر بهتر جنسون متعارف ڪرايون آهن اميد آهي تہ اجان بہ وڌيڪ متعارف ڪرايون وينديون

بقايا ---- 27

ڪنهن بہ اڻوڻندڙ واقعي جي اطلاع نہ ملي، جڏهن تہ جنگشاهي، مڪلي ۽ ٺٽي جي پوليس عملو مقرر هئڻ سان گڏوگڏ گشت ڪندي رهي تہ جيئن امن امان برقرار رهي. ان دوران اليڪشن ڪمشنر ٺٽو ۽ اسسٽنٽ ڪمشنر ٺٽو بہ پولنگ اسٽيشنن جو دوري تي ويا ۽ انتظامن جو جائزو ورتو غير حتمي ۽ غير سرڪاري نتيجن موجب: پيپلز پارٽي جي اميدوار مقصود احمد سومرو 1,284 ووٽن سان ڪامياب ٿيو ٻئي نمبر تي پي ٽي آئي جو اميدوار ملڪ نواز جوکيو 295 ووٽ حاصل ڪيا. ٽئين نمبر تي آزاد اميدوار وقاص احمد مغل 210 ووٽن سان بيٺو.

بقايا ---- 28

ڪلنڪ کلڻ شرط هٿيارن جي زور تي اندر داخل ٿيا سون موبائل فون ٻيو سامان ڦرلٽ ڪئي بعد ۾ مزاحمت ۽ دانهن تي هٿياربندن فرار ٿي ويا ڊاڪٽرياڻي جو ڀاءُ ڊاڪٽر هيرانند اليڪشن ڊيوٽي تي هياسين اطلاح تي پهتا آهيون جوابدارن کي هر صورت ۾ گرفتار ڪيو ويندو ايس ايڇ او سامارو احمد بخش راهمون موقف

بقايا ---- 29

سبب او پي ڊي ۽ ٻين خدمتن ۾ شديد رڪاوٽون پيدا ٿي ويون آهن. جنهن ڪري مريض سخت ڏکيائين کي منهن ڏئي رهيا آهن. احتجاج جي اڳواڻي ڊاڪٽر آگاهہ عمران، ڪلارڪ مبين خاصخيلي، عبدالرحمان سومرو، جي ايم سومرو، ڊاڪٽر رزاق سومرو، ڊاڪٽر ناظم سومرو ۽ ٻين ڪئي. اڳواڻن جو چوڻ هو تہ حڪومت ڪين جائز حقن کان محروم رکندي ظلم ڪري رهي آهي، جنهن خلاف جدوجهد جاري رهندي. هنن خبردار ڪيو تہ جيستائين مطالبا نہ مڃيا ويندا تيستائين بائيڪاٽ جاري رهندو.

بقايا ---- 30

اڳواڻن بہ وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي. مظاهري دوران شرڪائن هٿن ۾ بينر ۽ پلي ڪارڊ کنيا پيا هئا جن تي "صحافين تي حملا نامنظور" ۽ "صحافين سان لوٽ مار نامنظور" جا نعرا لکيل هئا مقررن ۾ امام الدين ڪوکر، نظير بهار وڏيو، فدا پهنور، انور لاشاري ۽ شهنشاهہ چارڻ خطاب ڪندي چيو تہ ڪراچي، خاص طور تي ضلع ملير ۾ ڏوهن جو گراف خطري واري حد تائين وڌي ويو آهي، عام شهرين سان گڏ هاڻي صحافي بہ محفوظ ناهن رهيا. انهن ٻڌايو تہ ڪالا بورڊ جي پرسان خانگي ٽي وي اينڪر امتياز مير جي گاڏي تي هٿياربندن فائرنگ ڪئي جنهن سبب هو سخت زخمي ٿي اسپتال ۾ داخل آهي. ساڳي ڏينهن عوامي پريس ڪلب جي سينئر صحافي طارق سهتو کي قائدآباد پل جي ويجهو اهلِ خانہ سان گڏ روڪي نقدي، موبائل فون ۽ قيمتي سامان لوٽي ورتو ويو. جڏهن تہ ڊفينس ۾ ڪي يو جي جي ميمبرن صحافي بشارت شاهہ ۽ جاويد ابڙالي بہ هٿياربندن هٿان لٽيا ويا. مقررن جو چوڻ هو تہ متاثر صحافين فوري طور تي پوليس کي اطلاع ڏنو پر تاحال ڪنهن بہ واقعي ۾ ڪابہ ڪارروائي نہ ٿي آهي. جيڪا انتهائي ڳڻتي جوڳي ڳالهہ آهي. مظاهرين مطالبو ڪيو تہ صحافين تي ٿيندڙ حملا ۽ لوٽ مار ۾ ملوث جوابدارن کي فوري گرفتار ڪري لوٽيل سامان واپس ڪرايو وڃي ۽ صحافين کي تحفظ ڏيڻ لاءِ مؤثر قدم کنيا وڃن تہ جيئن هو آزاد ۽ محفوظ ماحول ۾ پنهنجو پيشو جاري رکي سگهن.

بقايا ---- 31

تي اچي پناهہ ورتي اهي. پر سندن اجان تائين ضلعي انتظاميہ نٿو توڙي چونڊيل نمائندن بہ ڪا پوئيواري ناهي ڪئي. جيڪي کليل آسمان هيٺ بچاءَ بندن تي بک ۽ بدحالي جو شڪار بڻجي بي يارو مددگار ويٺل اهن. جن جي گهرن ۾ 4 کان 5 فوٽ پاڻي بيٺل آهي. بچاءَ بندن تي بي يارو مددگار ويٺل متاثر رهواسين محمد شريف ملاح، رمضان، مشتاق، پوڙهو مصطفيٰ ملاح ۽ ٻين دانهيندي چيو تہ گذريل هڪ هفتي کان سندن گهرن ۾ درياءَ جو پاڻي داخل ٿيڻ ڪري سمورا گهر پاڻي هيٺ اچڻ بعد هنن بچاءَ بندن تي اچي پناهہ ورتي آهي. پر وٽن نہ کائڻ لاءِ ڪجهہ آهي ۽ نہ ئي اڏڻ لاءِ ڪا پناهہ گاهہ آهي. اسان هن وقت کليل آسمان هيٺ بي يارو مددگار ويٺل آهيون. تنبو نہ هجڻ ڪري هن سخت گرمي ۾ سندن ٻچا سخت پريشان ٿي رهيا آهن. سندن گهرن ۾ جيڪو ڪجهہ سامان هو اهو پاڻي جي نظر ٿي ويو اهي. جنهن ڪري ڪين وڏو نقصان پهتو آهي. پر سندن ڊي سي نٿو توڙي چونڊيل نمائند ڪا پوئيواري ڪرڻ لاءِ تيار ناهن. هنن چيو تہ ضلعي انتظاميہ نٿو وڏي بجيٽ هجڻ باوجود اها متاثرين جي واهر ڪرڻ لاءِ تيار ناهي. جڏهن تہ درياءَ جي ٻئي پاسي سجاول ضلعي جي انتظاميہ اتان جي رهواسي ٻوڏ متاثرين جي هر ممڪن مدد ڪري رهي آهي. هنن گهر ڪئي تہ سندن پوئيواري ڪري ڪين تنبو، راشن، مڇردانين سميت ڊاڪٽرن جون ٽيمون موڪلي بيمار ماڻهن جو علاج ڪري ٿيل نقصان جو ازالو ڪرائي ڪين وڌيڪ پريشاني ڪان بچايو وڃي، ٻئي صورت ۾ سخت احتجاج ڪيو ويندو. ياد رهي تہ هن ڪان اڳ ڪچي جا ڳوٺ الهجڙيو ملاح، حاجي اسماعيل اگهيم، بڪر سنگهار، غازي سولنگي ۽ ٻيا ڳوٺ پڻ پاڻي هيٺ اهن. جن جي بہ پوئيواري ٿي ناهي سگهي، جيڪي پڻ بچاءَ بندن تي بي يارو مددگار بڻجي ڪنهن مسيحا جي مدد جا منتظر اهن.

بقايا ---- 32

سهولتون پڻ متاثر ٿيون نوشهروفيروز ۾ سنڌ ايمپلائيز الائنس جي مرڪزي سڏ تي ضلعي نوشهروفيروز ۾ سرڪاري ادارن جي تالا بندي ڪئي وئي تعليم سميت ٻين کاتن جي ملازمن قلم ڇڏ احتجاج ۽ آفيسن کي تالا هٽي بند ڪيو ويو سنڌ ايمپلائيز الائنس 23 سيپٽمبر کان 27 سيپٽمبر تائين سرڪاري ادارن جي تالا بندي جو اعلان ڪري چڪو آهي احتجاجي مظاهرن جي اڳواڻي ڊاڪٽر عبدالفتاح راجپر، اشرف قريشي، محمد پريل ڪاڪيپوٽو، معشوق وگڻ، ساگر يوسف منگي، ستار پٺاڻ ميڊم شهناز، نظام الدين ڪلهوڙو، فقير عبدل ڪلهوڙو، بابرلنڊ، عباس پلہ، حاجي سومرو، مظهر راجپر، امجد ميمڻ، آصف لاڙڪ ۽ ٻين ڪئي مظاهرين ميڊيا سان ڳالهائيندي مطالبو ڪيو تہ صوبائي ملازمن جي پگهارن ۾ واڌ ڪئي وڃي، جڏهن تہ ڊي آر اي ۽ گروپ انشورنس جي فوري ادائيگي يقيني بڻائي وڃي هنن خبردار ڪيو تہ جيڪڏهن مطالبا پورا نہ ڪيا ويا تہ احتجاج جو سلسلو جاري رهندو ايندڙ مرڪزي احتجاج 6 تاريخ تي سي ايم سنڌ هائوس اڳيان ڪيو ويندو

بقايا ---- 33

جي بار هيٺان عذاب ڀوڳڻ تي مجبور آهي. تفصيل موجب، ميرپورخاص ۾ کنڊ جا اگهہ آسمان کي ڇُهڻ لڳا آهن. هول سيل مارڪيٽ ۾ 50 ڪلوگرام جو ڪٽو 9,100 رپين ۾ وڪرو ٿيڻ لڳو، جيڪو سرڪاري ريٽ ڪان 550 رپيا وڌيڪ آهي. حڪومت پاران جاري ڪيل قيمت جي فهرست کي اناج مارڪيٽ جي واپارين ردي جي ڍير ۾ اڇلائي ڇڏيو آهي ۽ انهن من ماني سان وڌيڪ ريٽ مقرر ڪيا آهن. ضلعي انتظاميا پاران ناهيل پرائس ڪنٽرول ڪميٽيون بہ مڪمل طور تي غير فعال آهن. جڏهن تہ ذخيره اندوز کليل طور تي منافعو ڪمائڻ ۾ مصروف آهن. عوامي حلقن سخت تنقيد ڪئي آهي ۽ چيو آهي تہ ضلعي انتظاميا جي خاموشي ۽ ڪمشنر، ڊپٽي ڪمشنر، اسسٽنٽ ڪمشنر ۽ خوراڪ واري وزير جي نمائشي دورن ۽ فوٽو سيشن غريب عوام جي زخمن تي لوڻ ٻرڪڻ جي برابر آهن. شهرين جو چوڻ آهي تہ ڪاغذن تي نوٽيفڪيشن جاري ڪيا ويا آهن پر مارڪيٽن جو عملي دورو نہ ڪيو پيو وڃي. کنڊ بليڪ مارڪيٽ ۾ من ماني اگهن تي وڪرو ڪئي پئي وڃي ۽ ذخيره اندوزن سان مبينا ملي ڀڳت عام ماڻهو جي زندگي کي ناقابل برداشت بڻائي ڇڏيو آهي. عوام مطالبو ڪيو آهي تہ فوري طور تي ريٽ تي عمل درآمد کي يقيني بڻايو وڃي ۽ ذخيره اندوزن خلاف سخت ڪارروائي ڪئي وڃي.

بقايا ---- 34

جنهن کي 4 ڏينهن اڳ ڪلاس جي 3 کان 4 شاگردن گڏجي تشدد جو نشانو بڻايو جنهن سبب سندس ٽنگ ۾ فيڪچر اچي ويو آهي ۽ ڊاڪٽر ڪيس 15 ڏينهن آرام ڪرڻ جو چيو آهي اهڙي شڪايت اسڪول جي انتظاميا کي ڏني پر ڪو بہ انصاف ناهي ڏياريو ويو مجبور ٿي ستي پريس ڪلب تي پريس ڪانفرنس ذريعي ايس ايس پي ميرپورخاص سميت وس وارن کي انصاف جي اپيل ڪيون ٿو انصاف نہ مليو تہ بي صورت ۾ اسڪول آڏو احتجاج ڪيو ويندو

بقايا ---- 35

نارا ڪئنال ۽ آبپاشي انجنيئرن پاڻي وڪرو ڇڏيو. آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي شاخون کولي ڏين ٿا. سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان زرعي لاءِ پريشان آهيون. پاڻي جي کوٽ خلاف آچر تي نئون ڪوٽ ۾ ڌرڻي هنيو ويندو. تيل آبادگار خبر موجب نئون ڪوٽ ۾ تيل آبادگار ايسوسيئيشن نارا ڪئنال جي اڳواڻن ارباب انور جبار، محمد يوسف راجپوت، زاهد نون، چوڌري انعام، امان الله ساند، علي نواز نهڙيو ۽ ٻين پريس ڪانفرنس ڪندي صحافين سان ڳالهائيندي چيو تہ هن وقت سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان وٽ منڙائو، جمڙائو، ۽ ٽر ڊويزنن جي پوڇڙي وارين نئون ڪوٽ، ڪنري، ڏگهڙي، ڪپرو سب ڊويزنن ۾ پاڻي جي شديد کوٽ آهي، پاڻي جي وڪري سبب پوڇڙ جون زمينون بنجر بڻجي ويون آهن. اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان ٿي رهيو آهي، هنن چيو تہ پاڻي چوري نٿو ٿئي انجنيئر منڙائو ڪئنال مولابخش لغاري جي ملي ڀڳت سان آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي پئسن عيوض شاخون کولي سرعام پاڻي وڪرو ڪن ٿا. آبادگارن الزام لڳائيندي چيو تہ منڙائو ڊويزن جو مولابخش لغاري گهر جي برتنن لاءِ داروغن کي فون ڪري وٺرائي ٿو. جنهن منڊ جي آبادگارن کي پاڻي وڪرو ڪري ڇڏيو آهي. مين ڪئنال تي سرعام پائپ لڳا پيا آهن ۽ سمورا واٽر ڪورس ٽٽا پيا آهن نشاندهي باوجود ڪير ڪاروائي نٿو ڪري. هن وقت نارا ڪئنال ۾ گنجائش ڪان وڌيڪ پاڻي موجود آهي انهي باوجود هفتي بجاءِ پندرهن ڏينهن ڪان پوءِ بہ پاڻي جو گيج پورو نٿو ڏنو وڃي، هر پيري اسانکي روڊن تي اچي احتجاج ڪرڻو پوي ٿو، انهي مان ثابت ٿئي ٿو آبپاشي عملدارن ڳري رشوت عيوض پاڻي وڪرو ڇڏيو آهي. ڪير بہ دانهن ٻڌڻ لاءِ تيار ناهي. تيل آبادگار اڳواڻ چوڌري انعام چيو تہ پ پ ايم اين اي مير منور پاڻي معاملي تي ڪڏهن بہ آواز ناهي اٿاريو. اڳ نواب يوسف ٽالپر پاڻي جي مسئلي تي ايوان ۾ ڳالهائيندو هو. هن چيو تہ ايم اين اي مير منور ٽالپر جهڙو جي مسئلي تي ڳالهائي ٿو. بجلي جي اشوو تي ڳالهائي ٿو پر پاڻيءَ لاءِ نٿو ڳالهائي. اگر اسان جي حقن لاءِ نہ ڳالهائيندا تہ اسان سندن حمايت نہ ڪنداسون. هن چيو تہ پ پ ايم پي اي مير طارق ٽالپور. نواب تعمور ٽالپور ۽ ٻيا خاموش آهن. اسيمبلي جي هڪڙي بہ تقرير ۾ پاڻي جي اشوو تي ناهي ڳالهايو. انهن جا گهڻا ووٽر بہ تيلن تي پاڻي نہ هئڻ ڪري پريشان آهن. تيل آبادگار اڳواڻن چيو تہ اسان کي پاڻي نہ مليو تہ ايندڙ آچر تي نئون ڪوٽ جي باويہ ميل موري تي ڌرڻو هڻي روڊ بند ڪيو ويندو

بقايا ---- 36

۾ مٺي پريس ڪلب تائين پهتا جتي انهن پنهنجو ڀرپور احتجاج ريڪارڊ ڪرايو ۽ پنهنجي جائز حقن جي حاصلات جي لاءِ ڀرپور نعري بازي ڪئي ان کان پوءِ اها مٺي جي مک روڊ رستن کان جيتيش راٺي جنرل سيڪريٽري گسٽا ٿرپارڪر جي سربراهي ۾ ڊپٽي ڪمشنر ٿرپارڪر جي آفيس تي قائم مک احتجاجي ڪئمپ تي پهتي جتي آل روينيو ايمپلائيز ايسوسيئيشن طرفان ان ريلي جي زبردست آجيان ڪئي وئي ريلي کي خطاب ڪندي جيتيش راٺي گسٽا اڳواڻ گواس اڳواڻ عطا الرحمان بجير وجئہ شرما ، صلاح هنگورجو، ڪيلاش لوڊا، پ.ٺ الف اڳواڻ بادل دل، اڪبر درس، آل روينيو ايمپلائيز ايسوسيئيشن ٿرپارڪر جي اڳواڻ راجيش لوڊا ۽ ٻين اڳواڻن پنهنجي جائز مطالبن جي حاصلات لاءِ زبردست آواز بلند ڪيو ۽ موقف اختيار ڪندي چيو تہ اها جنگ اسان جي حقن، اسان جي ٻچن جي آئيندي جي جنگ آهي هڪ سرڪاري ملازم جيڪي سرڪاري ادارن ۾ زندگي جا حسين سال پنهنجي جواني سرڪاري ادارن ۾ پنهنجي فرض جي ادائگي ۾ گذاري ٿو ۽ جڏهن رٽائرمينٽ جي وقت جيڪا پينشن، گروپ انشورنس ۽ بينوول فنڊ جا پئسا جيڪي ملازمن جي پگهارن مان هر مهيني ڪٽيا وڃن ٿا اهي ملازمن کي رٽائرمينٽ وقت ادا نٿا ڪيا وڃن اهو ڪٿان جو قانون آهي هڪ طرف توهان اشرافي کي هيتريون مراعتون ڏيو ٿا ٻيو اسان غريب مسڪين ماڻهن جي ٻچن جو آخري سهارو پينشن پڻ ڪسي انهن کان ٻڍاپي جو سهارو ڪسڻ چاهيو اسين اهو ڪنهن بہ صورت قبول نہ ڪنداسين اسان حڪومت سنڌ کان اهو پرزور مطالبو ٿا ڪيون تہ اسان جا جائز مطالبا تسليم ڪيا وڃن نہ تہ اسان بي صورت ۾ 06 آڪٽوبر تي ڪراچي ۾ بلاول ڀٽو هائوس جي سامهون تاريخي ڌرڻو هڻنداسين جيڪو مطالبن جي مڃتا تاعين جاري رهندو

بقايا ---- 37

نارا ڪئنال ۽ آبپاشي انجنيئرن پاڻي وڪرو ڇڏيو. آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي شاخون کولي ڏين ٿا. سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان زرعي لاءِ پريشان آهيون. پاڻي جي کوٽ خلاف آچر تي نئون ڪوٽ ۾ ڌرڻي هنيو ويندو. تيل آبادگار خبر موجب نئون ڪوٽ ۾ تيل آبادگار ايسوسيئيشن نارا ڪئنال جي اڳواڻن ارباب انور جبار، محمد يوسف راجپوت، زاهد نون، چوڌري انعام، امان الله ساند، علي نواز نهڙيو ۽ ٻين پريس ڪانفرنس ڪندي صحافين سان ڳالهائيندي چيو تہ هن وقت سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان وٽ منڙائو، جمڙائو، ۽ ٽر ڊويزنن جي پوڇڙي وارين نئون ڪوٽ، ڪنري، ڏگهڙي، ڪپرو سب ڊويزنن ۾ پاڻي جي شديد کوٽ آهي، پاڻي جي وڪري سبب پوڇڙ جون زمينون بنجر بڻجي ويون آهن. اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان ٿي رهيو آهي، هنن چيو تہ پاڻي چوري نٿو ٿئي انجنيئر منڙائو ڪئنال مولابخش لغاري جي ملي ڀڳت سان آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي پئسن عيوض شاخون کولي سرعام پاڻي وڪرو ڪن ٿا. آبادگارن الزام لڳائيندي چيو تہ منڙائو ڊويزن جو مولابخش لغاري گهر جي برتنن لاءِ داروغن کي فون ڪري وٺرائي ٿو. جنهن منڊ جي آبادگارن کي پاڻي وڪرو ڪري ڇڏيو آهي. مين ڪئنال تي سرعام پائپ لڳا پيا آهن ۽ سمورا واٽر ڪورس ٽٽا پيا آهن نشاندهي باوجود ڪير ڪاروائي نٿو ڪري. هن وقت نارا ڪئنال ۾ گنجائش ڪان وڌيڪ پاڻي موجود آهي انهي باوجود هفتي بجاءِ پندرهن ڏينهن ڪان پوءِ بہ پاڻي جو گيج پورو نٿو ڏنو وڃي، هر پيري اسانکي روڊن تي اچي احتجاج ڪرڻو پوي ٿو، انهي مان ثابت ٿئي ٿو آبپاشي عملدارن ڳري رشوت عيوض پاڻي وڪرو ڇڏيو آهي. ڪير بہ دانهن ٻڌڻ لاءِ تيار ناهي. تيل آبادگار اڳواڻ چوڌري انعام چيو تہ پ پ ايم اين اي مير منور پاڻي معاملي تي ڪڏهن بہ آواز ناهي اٿاريو. اڳ نواب يوسف ٽالپر پاڻي جي مسئلي تي ايوان ۾ ڳالهائيندو هو. هن چيو تہ ايم اين اي مير منور ٽالپر جهڙو جي مسئلي تي ڳالهائي ٿو. بجلي جي اشوو تي ڳالهائي ٿو پر پاڻيءَ لاءِ نٿو ڳالهائي. اگر اسان جي حقن لاءِ نہ ڳالهائيندا تہ اسان سندن حمايت نہ ڪنداسون. هن چيو تہ پ پ ايم پي اي مير طارق ٽالپور. نواب تعمور ٽالپور ۽ ٻيا خاموش آهن. اسيمبلي جي هڪڙي بہ تقرير ۾ پاڻي جي اشوو تي ناهي ڳالهايو. انهن جا گهڻا ووٽر بہ تيلن تي پاڻي نہ هئڻ ڪري پريشان آهن. تيل آبادگار اڳواڻن چيو تہ اسان کي پاڻي نہ مليو تہ ايندڙ آچر تي نئون ڪوٽ جي باويہ ميل موري تي ڌرڻو هڻي روڊ بند ڪيو ويند

بقايا ---- 38

ميراڻي، ذوالفقار شاهہ، بيدل جتوئي، احمد جوڻيجو، شڪيل بروهي، رياض حسين جتوئي، شهاب الدين، ڏوڪري رائيس ريسرچ سينٽر تي نيئن آيل ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر محمد حنيف اڄڻ جي مان ۾ آجياڻي جي تقريب ڪوٺائي وئي تقريب ۾ پيپلزپارٽي ايم اين اي نظير احمد خان بگهيو جي فرزند ب پ ضلعي ڪائونسل ميمبر بئريسٽر غلام مرتضي بگهيو، رٽائرڊ ڪرنل نظير احمد جتوئي، واجد بگهيو، معشوق علي جتوئي، رائيس ريسرچ سينٽر جي آفيسر امجد شجرا ع، عبدالصمد سومرو، ارشاد حسين دستي، عبدالنبي مغيري، سڌير پنهور، غلام شبير خاصخيلي، سڪندر خاصخيلي، ضمير حسين جتوئي ۽ ٻين شرڪت ڪئي. ان موقعي تي آجياڻي جي تقريب کي ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر محمد حنيف اڄڻ خطاب ڪندي چيو تہ رائيس ريسرچ سينٽر جي ملازمن جو شڪر گذار آهيان جن مون کي مان بخشيندي آجياڻي جي تقريب ڪوٺائي آهي. هنن وڌيڪ چيو تہ رائيس ريسرچ سينٽر تي سڀ ملازم هڪ ٻئي جا هٿ آهيون ۽ هٿن کي مضبوط ڪري اداري جي بهتري لاءِ ڪم ڪيو ويندو. هوڏانهن پ پ ايم اين اي نظير احمد بگهيو جي فرزند ب پ ضلعي ڪائونسل ميمبر بئريسٽر غلام مرتضي بگهيو، رٽائرڊ ڪرنل نظير احمد جتوئي خطاب ڪندي چيو تہ پاڪستان پيپلزپارٽي جي قيادت سان اداري جي ترقي لاءِ ڳالهہ ٻولہ ڪري اداري ۾ بهتر سهولتون فراهم ڪري ترقي وٺرائي ويندي. هنن چيو تہ رائيس ريسرچ سينٽر بهتر جنسون متعارف ڪرايون آهن اميد آهي تہ اجان بہ وڌيڪ متعارف ڪرايون وينديون

بقايا ---- 39

نارا ڪئنال ۽ آبپاشي انجنيئرن پاڻي وڪرو ڇڏيو. آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي شاخون کولي ڏين ٿا. سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان زرعي لاءِ پريشان آهيون. پاڻي جي کوٽ خلاف آچر تي نئون ڪوٽ ۾ ڌرڻي هنيو ويندو. تيل آبادگار خبر موجب نئون ڪوٽ ۾ تيل آبادگار ايسوسيئيشن نارا ڪئنال جي اڳواڻن ارباب انور جبار، محمد يوسف راجپوت، زاهد نون، چوڌري انعام، امان الله ساند، علي نواز نهڙيو ۽ ٻين پريس ڪانفرنس ڪندي صحافين سان ڳالهائيندي چيو تہ هن وقت سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان وٽ منڙائو، جمڙائو، ۽ ٽر ڊويزنن جي پوڇڙي وارين نئون ڪوٽ، ڪنري، ڏگهڙي، ڪپرو سب ڊويزنن ۾ پاڻي جي شديد کوٽ آهي، پاڻي جي وڪري سبب پوڇڙ جون زمينون بنجر بڻجي ويون آهن. اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان ٿي رهيو آهي، هنن چيو تہ پاڻي چوري نٿو ٿئي انجنيئر منڙائو ڪئنال مولابخش لغاري جي ملي ڀڳت سان آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي پئسن عيوض شاخون کولي سرعام پاڻي وڪرو ڪن ٿا. آبادگارن الزام لڳائيندي چيو تہ منڙائو ڊويزن جو مولابخش لغاري گهر جي برتنن لاءِ داروغن کي فون ڪري وٺرائي ٿو. جنهن منڊ جي آبادگارن کي پاڻي وڪرو ڪري ڇڏيو آهي. مين ڪئنال تي سرعام پائپ لڳا پيا آهن ۽ سمورا واٽر ڪورس ٽٽا پيا آهن نشاندهي باوجود ڪير ڪاروائي نٿو ڪري. هن وقت نارا ڪئنال ۾ گنجائش ڪان وڌيڪ پاڻي موجود آهي انهي باوجود هفتي بجاءِ پندرهن ڏينهن ڪان پوءِ بہ پاڻي جو گيج پورو نٿو ڏنو وڃي، هر پيري اسانکي روڊن تي اچي احتجاج ڪرڻو پوي ٿو، انهي مان ثابت ٿئي ٿو آبپاشي عملدارن ڳري رشوت عيوض پاڻي وڪرو ڇڏيو آهي. ڪير بہ دانهن ٻڌڻ لاءِ تيار ناهي. تيل آبادگار اڳواڻ چوڌري انعام چيو تہ پ پ ايم اين اي مير منور پاڻي معاملي تي ڪڏهن بہ آواز ناهي اٿاريو. اڳ نواب يوسف ٽالپر پاڻي جي مسئلي تي ايوان ۾ ڳالهائيندو هو. هن چيو تہ ايم اين اي مير منور ٽالپر جهڙو جي مسئلي تي ڳالهائي ٿو. بجلي جي اشوو تي ڳالهائي ٿو پر پاڻيءَ لاءِ نٿو ڳالهائي. اگر اسان جي حقن لاءِ نہ ڳالهائيندا تہ اسان سندن حمايت نہ ڪنداسون. هن چيو تہ پ پ ايم پي اي مير طارق ٽالپور. نواب تعمور ٽالپور ۽ ٻيا خاموش آهن. اسيمبلي جي هڪڙي بہ تقرير ۾ پاڻي جي اشوو تي ناهي ڳالهايو. انهن جا گهڻا ووٽر بہ تيلن تي پاڻي نہ هئڻ ڪري پريشان آهن. تيل آبادگار اڳواڻن چيو تہ اسان کي پاڻي نہ مليو تہ ايندڙ آچر تي نئون ڪوٽ جي باويہ ميل موري تي ڌرڻو هڻي روڊ بند ڪيو ويندو

بقايا ---- 40

نارا ڪئنال ۽ آبپاشي انجنيئرن پاڻي وڪرو ڇڏيو. آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي شاخون کولي ڏين ٿا. سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان زرعي لاءِ پريشان آهيون. پاڻي جي کوٽ خلاف آچر تي نئون ڪوٽ ۾ ڌرڻي هنيو ويندو. تيل آبادگار خبر موجب نئون ڪوٽ ۾ تيل آبادگار ايسوسيئيشن نارا ڪئنال جي اڳواڻن ارباب انور جبار، محمد يوسف راجپوت، زاهد نون، چوڌري انعام، امان الله ساند، علي نواز نهڙيو ۽ ٻين پريس ڪانفرنس ڪندي صحافين سان ڳالهائيندي چيو تہ هن وقت سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان وٽ منڙائو، جمڙائو، ۽ ٽر ڊويزنن جي پوڇڙي وارين نئون ڪوٽ، ڪنري، ڏگهڙي، ڪپرو سب ڊويزنن ۾ پاڻي جي شديد کوٽ آهي، پاڻي جي وڪري سبب پوڇڙ جون زمينون بنجر بڻجي ويون آهن. اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان ٿي رهيو آهي، هنن چيو تہ پاڻي چوري نٿو ٿئي انجنيئر منڙائو ڪئنال مولابخش لغاري جي ملي ڀڳت سان آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي پئسن عيوض شاخون کولي سرعام پاڻي وڪرو ڪن ٿا. آبادگارن الزام لڳائيندي چيو تہ منڙائو ڊويزن جو مولابخش لغاري گهر جي برتنن لاءِ داروغن کي فون ڪري وٺرائي ٿو. جنهن منڊ جي آبادگارن کي پاڻي وڪرو ڪري ڇڏيو آهي. مين ڪئنال تي سرعام پائپ لڳا پيا آهن ۽ سمورا واٽر ڪورس ٽٽا پيا آهن نشاندهي باوجود ڪير ڪاروائي نٿو ڪري. هن وقت نارا ڪئنال ۾ گنجائش ڪان وڌيڪ پاڻي موجود آهي انهي باوجود هفتي بجاءِ پندرهن ڏينهن ڪان پوءِ بہ پاڻي جو گيج پورو نٿو ڏنو وڃي، هر پيري اسانکي روڊن تي اچي احتجاج ڪرڻو پوي ٿو، انهي مان ثابت ٿئي ٿو آبپاشي عملدارن ڳري رشوت عيوض پاڻي وڪرو ڇڏيو آهي. ڪير بہ دانهن ٻڌڻ لاءِ تيار ناهي. تيل آبادگار اڳواڻ چوڌري انعام چيو تہ پ پ ايم اين اي مير منور پاڻي معاملي تي ڪڏهن بہ آواز ناهي اٿاريو. اڳ نواب يوسف ٽالپر پاڻي جي مسئلي تي ايوان ۾ ڳالهائيندو هو. هن چيو تہ ايم اين اي مير منور ٽالپر جهڙو جي مسئلي تي ڳالهائي ٿو. بجلي جي اشوو تي ڳالهائي ٿو پر پاڻيءَ لاءِ نٿو ڳالهائي. اگر اسان جي حقن لاءِ نہ ڳالهائيندا تہ اسان سندن حمايت نہ ڪنداسون. هن چيو تہ پ پ ايم پي اي مير طارق ٽالپور. نواب تعمور ٽالپور ۽ ٻيا خاموش آهن. اسيمبلي جي هڪڙي بہ تقرير ۾ پاڻي جي اشوو تي ناهي ڳالهايو. انهن جا گهڻا ووٽر بہ تيلن تي پاڻي نہ هئڻ ڪري پريشان آهن. تيل آبادگار اڳواڻن چيو تہ اسان کي پاڻي نہ مليو تہ ايندڙ آچر تي نئون ڪوٽ جي باويہ ميل موري تي ڌرڻو هڻي روڊ بند ڪيو ويند

بقايا ---- 41

ميراڻي، ذوالفقار شاهہ، بيدل جتوئي، احمد جوڻيجو، شڪيل بروهي، رياض حسين جتوئي، شهاب الدين، ڏوڪري رائيس ريسرچ سينٽر تي نيئن آيل ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر محمد حنيف اڄڻ جي مان ۾ آجياڻي جي تقريب ڪوٺائي وئي تقريب ۾ پيپلزپارٽي ايم اين اي نظير احمد خان بگهيو جي فرزند ب پ ضلعي ڪائونسل ميمبر بئريسٽر غلام مرتضي بگهيو، رٽائرڊ ڪرنل نظير احمد جتوئي، واجد بگهيو، معشوق علي جتوئي، رائيس ريسرچ سينٽر جي آفيسر امجد شجرا ع، عبدالصمد سومرو، ارشاد حسين دستي، عبدالنبي مغيري، سڌير پنهور، غلام شبير خاصخيلي، سڪندر خاصخيلي، ضمير حسين جتوئي ۽ ٻين شرڪت ڪئي. ان موقعي تي آجياڻي جي تقريب کي ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر محمد حنيف اڄڻ خطاب ڪندي چيو تہ رائيس ريسرچ سينٽر جي ملازمن جو شڪر گذار آهيان جن مون کي مان بخشيندي آجياڻي جي تقريب ڪوٺائي آهي. هنن وڌيڪ چيو تہ رائيس ريسرچ سينٽر تي سڀ ملازم هڪ ٻئي جا هٿ آهيون ۽ هٿن کي مضبوط ڪري اداري جي بهتري لاءِ ڪم ڪيو ويندو. هوڏانهن پ پ ايم اين اي نظير احمد بگهيو جي فرزند ب پ ضلعي ڪائونسل ميمبر بئريسٽر غلام مرتضي بگهيو، رٽائرڊ ڪرنل نظير احمد جتوئي خطاب ڪندي چيو تہ پاڪستان پيپلزپارٽي جي قيادت سان اداري جي ترقي لاءِ ڳالهہ ٻولہ ڪري اداري ۾ بهتر سهولتون فراهم ڪري ترقي وٺرائي ويندي. هنن چيو تہ رائيس ريسرچ سينٽر بهتر جنسون متعارف ڪرايون آهن اميد آهي تہ اجان بہ وڌيڪ متعارف ڪرايون وينديون

بقايا ---- 42

نارا ڪئنال ۽ آبپاشي انجنيئرن پاڻي وڪرو ڇڏيو. آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي شاخون کولي ڏين ٿا. سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان زرعي لاءِ پريشان آهيون. پاڻي جي کوٽ خلاف آچر تي نئون ڪوٽ ۾ ڌرڻي هنيو ويندو. تيل آبادگار خبر موجب نئون ڪوٽ ۾ تيل آبادگار ايسوسيئيشن نارا ڪئنال جي اڳواڻن ارباب انور جبار، محمد يوسف راجپوت، زاهد نون، چوڌري انعام، امان الله ساند، علي نواز نهڙيو ۽ ٻين پريس ڪانفرنس ڪندي صحافين سان ڳالهائيندي چيو تہ هن وقت سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان وٽ منڙائو، جمڙائو، ۽ ٽر ڊويزنن جي پوڇڙي وارين نئون ڪوٽ، ڪنري، ڏگهڙي، ڪپرو سب ڊويزنن ۾ پاڻي جي شديد کوٽ آهي، پاڻي جي وڪري سبب پوڇڙ جون زمينون بنجر بڻجي ويون آهن. اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان ٿي رهيو آهي، هنن چيو تہ پاڻي چوري نٿو ٿئي انجنيئر منڙائو ڪئنال مولابخش لغاري جي ملي ڀڳت سان آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي پئسن عيوض شاخون کولي سرعام پاڻي وڪرو ڪن ٿا. آبادگارن الزام لڳائيندي چيو تہ منڙائو ڊويزن جو مولابخش لغاري گهر جي برتنن لاءِ داروغن کي فون ڪري وٺرائي ٿو. جنهن منڊ جي آبادگارن کي پاڻي وڪرو ڪري ڇڏيو آهي. مين ڪئنال تي سرعام پائپ لڳا پيا آهن ۽ سمورا واٽر ڪورس ٽٽا پيا آهن نشاندهي باوجود ڪير ڪاروائي نٿو ڪري. هن وقت نارا ڪئنال ۾ گنجائش ڪان وڌيڪ پاڻي موجود آهي انهي باوجود هفتي بجاءِ پندرهن ڏينهن ڪان پوءِ بہ پاڻي جو گيج پورو نٿو ڏنو وڃي، هر پيري اسانکي روڊن تي اچي احتجاج ڪرڻو پوي ٿو، انهي مان ثابت ٿئي ٿو آبپاشي عملدارن ڳري رشوت عيوض پاڻي وڪرو ڇڏيو آهي. ڪير بہ دانهن ٻڌڻ لاءِ تيار ناهي. تيل آبادگار اڳواڻ چوڌري انعام چيو تہ پ پ ايم اين اي مير منور پاڻي معاملي تي ڪڏهن بہ آواز ناهي اٿاريو. اڳ نواب يوسف ٽالپر پاڻي جي مسئلي تي ايوان ۾ ڳالهائيندو هو. هن چيو تہ ايم اين اي مير منور ٽالپر جهڙو جي مسئلي تي ڳالهائي ٿو. بجلي جي اشوو تي ڳالهائي ٿو پر پاڻيءَ لاءِ نٿو ڳالهائي. اگر اسان جي حقن لاءِ نہ ڳالهائيندا تہ اسان سندن حمايت نہ ڪنداسون. هن چيو تہ پ پ ايم پي اي مير طارق ٽالپور. نواب تعمور ٽالپور ۽ ٻيا خاموش آهن. اسيمبلي جي هڪڙي بہ تقرير ۾ پاڻي جي اشوو تي ناهي ڳالهايو. انهن جا گهڻا ووٽر بہ تيلن تي پاڻي نہ هئڻ ڪري پريشان آهن. تيل آبادگار اڳواڻن چيو تہ اسان کي پاڻي نہ مليو تہ ايندڙ آچر تي نئون ڪوٽ جي باويہ ميل موري تي ڌرڻو هڻي روڊ بند ڪيو ويندو

بقايا ---- 43

نارا ڪئنال ۽ آبپاشي انجنيئرن پاڻي وڪرو ڇڏيو. آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي شاخون کولي ڏين ٿا. سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان زرعي لاءِ پريشان آهيون. پاڻي جي کوٽ خلاف آچر تي نئون ڪوٽ ۾ ڌرڻي هنيو ويندو. تيل آبادگار خبر موجب نئون ڪوٽ ۾ تيل آبادگار ايسوسيئيشن نارا ڪئنال جي اڳواڻن ارباب انور جبار، محمد يوسف راجپوت، زاهد نون، چوڌري انعام، امان الله ساند، علي نواز نهڙيو ۽ ٻين پريس ڪانفرنس ڪندي صحافين سان ڳالهائيندي چيو تہ هن وقت سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان وٽ منڙائو، جمڙائو، ۽ ٽر ڊويزنن جي پوڇڙي وارين نئون ڪوٽ، ڪنري، ڏگهڙي، ڪپرو سب ڊويزنن ۾ پاڻي جي شديد کوٽ آهي، پاڻي جي وڪري سبب پوڇڙ جون زمينون بنجر بڻجي ويون آهن. اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان ٿي رهيو آهي، هنن چيو تہ پاڻي چوري نٿو ٿئي انجنيئر منڙائو ڪئنال مولابخش لغاري جي ملي ڀڳت سان آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي پئسن عيوض شاخون کولي سرعام پاڻي وڪرو ڪن ٿا. آبادگارن الزام لڳائيندي چيو تہ منڙائو ڊويزن جو مولابخش لغاري گهر جي برتنن لاءِ داروغن کي فون ڪري وٺرائي ٿو. جنهن منڊ جي آبادگارن کي پاڻي وڪرو ڪري ڇڏيو آهي. مين ڪئنال تي سرعام پائپ لڳا پيا آهن ۽ سمورا واٽر ڪورس ٽٽا پيا آهن نشاندهي باوجود ڪير ڪاروائي نٿو ڪري. هن وقت نارا ڪئنال ۾ گنجائش ڪان وڌيڪ پاڻي موجود آهي انهي باوجود هفتي بجاءِ پندرهن ڏينهن ڪان پوءِ بہ پاڻي جو گيج پورو نٿو ڏنو وڃي، هر پيري اسانکي روڊن تي اچي احتجاج ڪرڻو پوي ٿو، انهي مان ثابت ٿئي ٿو آبپاشي عملدارن ڳري رشوت عيوض پاڻي وڪرو ڇڏيو آهي. ڪير بہ دانهن ٻڌڻ لاءِ تيار ناهي. تيل آبادگار اڳواڻ چوڌري انعام چيو تہ پ پ ايم اين اي مير منور پاڻي معاملي تي ڪڏهن بہ آواز ناهي اٿاريو. اڳ نواب يوسف ٽالپر پاڻي جي مسئلي تي ايوان ۾ ڳالهائيندو هو. هن چيو تہ ايم اين اي مير منور ٽالپر جهڙو جي مسئلي تي ڳالهائي ٿو. بجلي جي اشوو تي ڳالهائي ٿو پر پاڻيءَ لاءِ نٿو ڳالهائي. اگر اسان جي حقن لاءِ نہ ڳالهائيندا تہ اسان سندن حمايت نہ ڪنداسون. هن چيو تہ پ پ ايم پي اي مير طارق ٽالپور. نواب تعمور ٽالپور ۽ ٻيا خاموش آهن. اسيمبلي جي هڪڙي بہ تقرير ۾ پاڻي جي اشوو تي ناهي ڳالهايو. انهن جا گهڻا ووٽر بہ تيلن تي پاڻي نہ هئڻ ڪري پريشان آهن. تيل آبادگار اڳواڻن چيو تہ اسان کي پاڻي نہ مليو تہ ايندڙ آچر تي نئون ڪوٽ جي باويہ ميل موري تي ڌرڻو هڻي روڊ بند ڪيو ويند

بقايا ---- 44

ميراڻي، ذوالفقار شاهہ، بيدل جتوئي، احمد جوڻيجو، شڪيل بروهي، رياض حسين جتوئي، شهاب الدين، ڏوڪري رائيس ريسرچ سينٽر تي نيئن آيل ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر محمد حنيف اڄڻ جي مان ۾ آجياڻي جي تقريب ڪوٺائي وئي تقريب ۾ پيپلزپارٽي ايم اين اي نظير احمد خان بگهيو جي فرزند ب پ ضلعي ڪائونسل ميمبر بئريسٽر غلام مرتضي بگهيو، رٽائرڊ ڪرنل نظير احمد جتوئي، واجد بگهيو، معشوق علي جتوئي، رائيس ريسرچ سينٽر جي آفيسر امجد شجرا ع، عبدالصمد سومرو، ارشاد حسين دستي، عبدالنبي مغيري، سڌير پنهور، غلام شبير خاصخيلي، سڪندر خاصخيلي، ضمير حسين جتوئي ۽ ٻين شرڪت ڪئي. ان موقعي تي آجياڻي جي تقريب کي ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر محمد حنيف اڄڻ خطاب ڪندي چيو تہ رائيس ريسرچ سينٽر جي ملازمن جو شڪر گذار آهيان جن مون کي مان بخشيندي آجياڻي جي تقريب ڪوٺائي آهي. هنن وڌيڪ چيو تہ رائيس ريسرچ سينٽر تي سڀ ملازم هڪ ٻئي جا هٿ آهيون ۽ هٿن کي مضبوط ڪري اداري جي بهتري لاءِ ڪم ڪيو ويندو. هوڏانهن پ پ ايم اين اي نظير احمد بگهيو جي فرزند ب پ ضلعي ڪائونسل ميمبر بئريسٽر غلام مرتضي بگهيو، رٽائرڊ ڪرنل نظير احمد جتوئي خطاب ڪندي چيو تہ پاڪستان پيپلزپارٽي جي قيادت سان اداري جي ترقي لاءِ ڳالهہ ٻولہ ڪري اداري ۾ بهتر سهولتون فراهم ڪري ترقي وٺرائي ويندي. هنن چيو تہ رائيس ريسرچ سينٽر بهتر جنسون متعارف ڪرايون آهن اميد آهي تہ اجان بہ وڌيڪ متعارف ڪرايون وينديون

بقايا ---- 45

نارا ڪئنال ۽ آبپاشي انجنيئرن پاڻي وڪرو ڇڏيو. آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي شاخون کولي ڏين ٿا. سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان زرعي لاءِ پريشان آهيون. پاڻي جي کوٽ خلاف آچر تي نئون ڪوٽ ۾ ڌرڻي هنيو ويندو. تيل آبادگار خبر موجب نئون ڪوٽ ۾ تيل آبادگار ايسوسيئيشن نارا ڪئنال جي اڳواڻن ارباب انور جبار، محمد يوسف راجپوت، زاهد نون، چوڌري انعام، امان الله ساند، علي نواز نهڙيو ۽ ٻين پريس ڪانفرنس ڪندي صحافين سان ڳالهائيندي چيو تہ هن وقت سنڌ جي ٻئراجن ۾ ٻوڏ واري صورتحال هجڻ باوجود اسان وٽ منڙائو، جمڙائو، ۽ ٽر ڊويزنن جي پوڇڙي وارين نئون ڪوٽ، ڪنري، ڏگهڙي، ڪپرو سب ڊويزنن ۾ پاڻي جي شديد کوٽ آهي، پاڻي جي وڪري سبب پوڇڙ جون زمينون بنجر بڻجي ويون آهن. اسان کي ڪروڙين رپين جو نقصان ٿي رهيو آهي، هنن چيو تہ پاڻي چوري نٿو ٿئي انجنيئر منڙائو ڪئنال مولابخش لغاري جي ملي ڀڳت سان آبپاشي ايس ڊي او من پسند ماڻهن کي پئسن عيوض شاخون کولي سرعام پاڻي وڪرو ڪن ٿا. آبادگارن الزام لڳائيندي چيو تہ منڙائو ڊويزن جو مولابخش لغاري گهر جي برتنن لاءِ داروغن کي فون ڪري وٺرائي ٿو. جنهن منڊ جي آبادگارن کي پاڻي وڪرو ڪري ڇڏيو آهي. مين ڪئنال تي سرعام پائپ لڳا پيا آهن ۽ سمورا واٽر ڪورس ٽٽا پيا آهن نشاندهي باوجود ڪير ڪاروائي نٿو ڪري. هن وقت نارا ڪئنال ۾ گنجائش ڪان وڌيڪ پاڻي موجود آهي انهي باوجود هفتي بجاءِ پندرهن ڏينهن ڪان پوءِ بہ پاڻي جو گيج پورو نٿو ڏنو وڃي، هر پيري اسانکي روڊن تي اچي احتجاج ڪرڻو پوي ٿو.

www.awamisoach.com
ABC Certified
جمهوري سوچ جي ترجمان
Daily AWAMI SOACH Karachi
روزاني عوامي سوچ ڪراچي
چيف ايڊيٽر
حاجي محمد حنيف ميمڻ

نمائندا گهرجن

سنڌ جي نالي واري اخبار
مسلسل 15 سال کان شايع ٿيندڙ
روزاني عوامي سوچ ڪراچي
کي سنڌ جي ننڍن وڏن شهرن لاءِ نمائندن جي ضرورت آهي، صحافت سان دلچسپي رکندڙ اداري سان هيٺ ڏنل نمبر تي رابطو ڪري سگهن ٿا..
رابطي لاءِ: 03072308754

ٺٽو ۾ انچارج سيڪنڊ ايڊيشنل سيشن جج جو ناحق باندي بڻايل نوجوانن جي بازيابي لاءِ ڇاپو

گهوڙاٻاري ٿاڻي جي ايس ايڇ او ۽ ٽن اهلڪارن تي ڦرلٽ ۽ غيرقانوني قيد جو ڪيس داخل ڪرڻ جو حڪم ڏنو ويو

عدالتي ڇاپي دوران نور حسن خشڪ پوليس حراست مان بازياب ڪرائي ورتو، عدالت ۾ بيان به رڪارڊ ڪرايو

انچارج سيڪنڊ ايڊيشنل سيشن جج پاران ايس ايڇ او تي 30 هزار روپيه ڏنڊ به عائد ڪيو

ٺٽو (رپورٽ: واحدشورو) انچارج سيڪنڊ ايڊيشنل سيشن جج ٺٽو ٻن ڄڻن کي ناحق باندي بڻائڻ تي گهوڙاٻاري ٿاڻي جي ايس ايڇ او سميت ٽن اهلڪارن خلاف ڦرلٽ ۽ ناحق بند رکڻ جو ڪيس داخل ڪرڻ جو حڪم ڏيئي ڇڏيو عدالتي ڇاپي ۾ هڪ ڄڻو بازياب انچارج سيڪنڊ ايڊيشنل سيشن جج ٺٽوجي عدالت ۾ درخواستگذار شبير احمد خشڪ پنهنجي وڪيل منصور ترڪ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

عمرڪوٽ: ڊاڪٽر محمد پانڌي جي خانداني پڳ سندس مويي پٽ انجنيئر هل حسن کي ٻڌرائڻ جي پروقار تقريب

ڳوٺ ڏالو جو تڙ ۾ ٿيل تقريب ۾ صوبائي وزير سيد سردار علي شاهه سميت سياسي، سماجي ۽ مذهبي شخصيتن جي وڏي شرڪت

تقريب ۾ ڊاڪٽر پانڌي جي انساني، علمي ۽ سماجي خدمتن تي روشني وجهندي کيس اڻ مٽجندڙ باب قرار ڏنو ويو

انجنيئر گل حسن کي والد جي نقش قدم تي هلندي انصاف ۽ خدمت جو تسلسل جاري رکڻ جي تلقين ڪئي وئي

عمرڪوٽ (ٻر محمد بچل) ڊاڪٽر محمد پانڌي (مرحوم) جي خانداني پڳ صندس مويي پٽ انجنيئر گل حسن کي ٻڌرائي وئي، ڳوٺ ڏالو جو تڙ ۾ هڪ پروقار تقريب تي گذري جنهن جا مهمان خاص صوبائي وزير سيد سردار علي شاهه درگاهه ڪاروڙو سيد، سيد حيدر علي شاهه سرواڻ رضو، جماعت، سيد امير علي شاهه MPA عمرڪوٽ سنڌ، سيد سڪندر علي شاهه، سيد امداد /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

عمرڪوٽ: ڊاڪٽر محمد پانڌي جي خانداني پڳ ٻڌرائڻ واري تقريب جو ڏيک

مٺي تعلقه ڳوٺ گوديار ۾ 18 ساله شادي شده ناري اندران زال جي موت جو راز فاش

مٺي (ڊ_رمحمدرحيم مگريو) مٺي تعلقي جي ڳوٺ گوديار جي شادي شده ناري 18 سالا اندران زال پون مينگهواڙ جي قتل جو انڪشاف. موت جي ڪهاڻي گجهارت بڻيل. لاش سول اسپتال مٺي ۾ پيل. 8 ڪلاڪ گذرڻ کان پوءِ پوسٽ مارٽم ڪيو ويو آهي. سندس چوڪري جي پاءَ سنيومل ڳوٺ جنجهيئر پاران سندس مڙس پون/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

نئون ڪوٽ ۾ آبادگارن جو پاڻي جي ڪوٽ خلاف ڌرڻو، نعريبازي

ٽيل آبادگار ايسوسيئيشن نارا ڪئنال اڳواڻن ارباب انورجبار، محمد يوسف راجپوت، زاهد نون ۽ ٻين پريس ڪانفرنس ڪئي

آبپاشي عملدارن من پسند ماڻهن کي شاخون وڪرو ڪرڻ تي الزام، منڙائو، جمڙائو ۽ ٽرڊويزن ۾ شديد ڪوٽ

ايم اين اي ۽ ايم پي اي پنهنجا حق پوريءَ طرح نه ٿا وٺن، پاڻي نه مليو ته روڊ بند ڪيو ويندو: آبادگار

نئون ڪوٽ (رپورٽر: نويد ٻجير) پ پ پ ايم اين اي مير منور پاڻي معاملي تي ڪڏهن به آواز ناهي اٿاريو، اڳ نواب يوسف ٽالپر پاڻي جي مسئلي تي ايوان ۾ ڳالهائيندو هو، نارا ڪئنال جي پوڇڙ وارين شاخن ۾ پاڻي جي ڪوٽ برقرار آهي، ڊائريڪٽر /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 19

احمدپور ٽائون وارڊ نمبر هڪ تي ڪائونسلر لاءِ اليڪشن مڪمل، پيپلزپارٽي جو اميدوار ممتاز علي شيخ وڏي ووٽ سان ڪامياب

احمدپور (رپورٽ: سرفراز علي ميتلو) احمدپور ٽائون ڪاميٽي جي وارڊ نمبر هڪ تي ڪائونسلر جي خالي پيل سيٽ تي چونڊ ٿي گذري، پيپلزپارٽي جو اميدوار 879 ووٽ کڻي ڪامياب جي ڊي اي جو اميدوار صرف 130 ووٽ کڻي سگهيو. جي ڊي اي جي اميدوار پاران پولنگ اسٽيشنن جو بائيڪاٽ ڪيو ويو رپورٽ موجب /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 20

Press Club
Naukot Press Club
نئون ڪوٽ پريس ڪلب
TIME
KTN NEWS

نئون ڪوٽ ۾ آبادگارن جو پاڻي جي ڪوٽ خلاف پريس ڪانفرنس جو ڏيک

پنهنجن حقن لاءِ آواز اٿارڻ تي لمس ڪئمپس ٺٽو ۾ ٻه شاگرد ريسٽيڪيٽ

هاسٽل الاٽمينٽ نه ٿيڻ ۽ سهولتن جي اڻاٺ سبب شاگرد روزاني مشڪلاتن کي منهن ڏين پيا

يونيورسٽي انتظاميا تي هراسمينٽ ۽ شاگردن کي دٻائڻ جا الزام، شاگرد سنگت جو احتجاج، نعريبازي

ٺٽو (رپورٽ: واحدشورو) پنهنجن حقن لاءِ آواز اٿارڻ به ڏوهه بڻجي ويو لمس ڪئمپس ٺٽه طرفان به ساڳي روايت کي برقرار رکندي ٻن شاگردن کي حق گهرڻ جي ڏوهه ۾ ريسٽيڪيٽ ڪيو ويو. سنڌ اندر تعليمي ادارن کي هٽ وٺي تباهه ڪيو پيو وڃي، سنڌ جي نالي واري يونيورسٽي مادرعلمي سنڌ ورسٽي، جنت السنڌ زرعي ورسٽي جن جا شاگردن هاسٽلن ۾ سهولتون نه هجڻ جي ڪري ڪال/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 23

مٺياڻي ۾ سنڌ ايمپلائيز الائنس جي سڏ تي اسڪولن ۽ آفيسن کي تالا بندي

استادن، ڊاڪٽرن ۽ سرڪاري ملازمن جا ڇهه اهم مطالبا اڃا تائين پورا نه ٿيا، وڌيڪ احتجاج جو چتاءُ

پگهارن ۾ اضافي، پينشن ريفارمز، گروپ انشورنس ۽ فوتي ڪوٽا جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪيو ويو، نعريبازي

مطالبن تي عمل نه ٿيو ته احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو: الطاف حسين چانڊيو ۽ استاد اڳواڻن جون ڳالهيون

مٺياڻي (رپورٽر) سنڌ ايمپلائزالائينس جي سڏ تي سنڌ جي سرڪاري ملازمن جي مطالبن جي مڃتا لاءِ مسلسل ٻيين ڏينهن به سڄي سنڌ جيان مٺياڻي ۾ به اسڪولن ۽ آفيسن کي تالا بندي ڪري احتجاجي مظاهرا ڪيا ويا. جنهن ۾ گورنمينٽ پرايمري اسڪول مير محمد چانڊيو. گورنمنٽ بوائيز پرائمري اسڪول جهان خان چانڊيو _هايير سيڪنڊري اسڪول مٺياڻي. گرلس هاءِ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 25

ڏوڪري رائيس ريسرچ سينٽر تي سارنگا تنظيم جو آجياڻو تقريب ڪوٺائي وئي

ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر محمد حنيف اڄڻ جي مان ۾ تقريب، ڪيترن سياسي سماجي اڳواڻن جي شرڪت

رائيس ريسرچ سينٽر جي ملازمن ۽ اڳواڻن اداري جي بهتري ۽ ترقي لاءِ گڏجي ڪم ڪرڻ جو عزم ڪيو ويو

پيپلزپارٽي اڳواڻن چيو ته اداري ۾ وڌيڪ سهولتون ۽ بهترجنسون متعارف ڪرائڻ لاءِ ڪوششون ٿينديون: غلام مرتضيٰ ٻگهيو

ڏوڪري (رپورٽر) ڏوڪري رائيس ريسرچ سينٽر تي سارنگا تنظيم طرفان ايگزيڪيوٽو ڊائريڪٽر جي مان ۾ آجياڻو، تقريب، سارنگا جي اڳواڻ غلام شبير جتوئي، قاضي عزيزالرحمان جوڻيجو، يونٽ جي صدر زبير جتوئي، مختيار قريشي، توفيق /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 26

جنگشاهي ۾ وائيس چيئرمين جي ضمني اليڪشن پرامن ماحول ۾ مڪمل ٿي ويو

جنگشاهي (رپورٽر: ذوالفقارعلي) جنگشاهي ۾ وائيس چيئرمين جي ضمني اليڪشن 24 سيپٽمبر تي پرامن ماحول ۾ مڪمل ٿي گذري. اليڪشن لاءِ يونين ڪائونسل جنگشاهي جي چار وارڊن ۾ 6 پولنگ اسٽيشنون قائم ڪيون ويون. جتي هزارين ووٽرن جي موجودگي باوجود صرف 30 سيڪڙو ٽرن آئوٽ رهيو پولنگ دوران/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

ڏوڪري رائيس ريسرچ سينٽر تي سارنگا تنظيم جو آجياڻو تقريب ڪوٺائي وئي آهي

ملير ۾ صحافين تي حملا ۽ لوٽ مار خلاف عوامي پريس ڪلب آڏو احتجاج

سامي ميمڻ، عنائت شاهه، فاروق بنگوار ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

ڪراچي ۾ ڏوهن جو گراف وڌي ويو، صحافي به محفوظ ناهن: قلم ڌڻين جون ڳالهيون

متاثر صحافين کي تحفظ ۽ جوابدارن جي گرفتاري جو مطالبو ڪريون ٿا: امام الدين ڪوکر

ملير (رپورٽر) ملير ضلعي ۾ صحافين تي لڳاتار ٿيندڙ حملن ۽ لوٽ مار جي واقعن خلاف عوامي پريس ڪلب ملير ۽ ڪي يو جي ورڪرز جي سڏ تي عوامي پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو، جنهن جي اڳواڻي سامي ميمڻ، عنائت شاهه، فاروق بنگوار، طارق سهتو، حفيظ سيال، آصف سدهو، حق نواز سومرو ۽ نادر وسير ڪئي، مظاهري ۾ صحافين سان گڏ سياسي ڪارڪنن ۽ سماجي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 30

سنڌو درياءَ ۾ پاڻي وڌڻ بعد ڪوٽڙي ڊائون اسٽريم جا ڳوٺ پاڻي هيٺ اچي ويا

الهڏنو ملاح ۽ يار محمد ملاح جا ڳوٺ مڪمل طور دريائي پاڻي جي گهيري ۾، رهواسي بچاءُ بندن تي پناهه وٺي ويٺل

متاثر رهواسي بک، بدحالي ۽ بيمارين جو شڪار، تنبو، راشن ۽ ڊاڪٽرن جي ٽيمون نه پهتيون، ڪنهن به نوٽيس نه ورتو

متاثرن جو ضلعي انتظاميه ٺٽو ۽ چونڊيل نمائندن کان فوري واهر ۽ نقصان جو ازالو ڪرڻ جو مطالبو ڪريون ٿا: محمد شريف ملاح

ٺٽو (رپورٽ: واحدشورو) سنڌو درياءَ ۾ ڪوٽڙي ڊائون اسٽريم ۾ پاڻي 3 لک 80 هزار ڪيوسڪ کان وڌڻ بعد سنڌو درياءَ جي ڪچي وارا ڪافي ڳوٺ دريائي پاڻي هيٺ اچي ويا آهن. خاص طور سنڌو درياءَ جي دوله درياءَ خان پل متڪا مياڻ جا 2 وڏا ڳوٺ الهڏنو ملاح ۽ يار محمد ملاح مڪمل پاڻي جي گهيري ۾ اچي ويا اهن. جن جي رهواسين پاران جانيون بچائي سنڌو درياءَ جي بچاءُ بند/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

نوشهروفيروز ۾ سنڌ ايمپلائيز الائنس جي سڏ تي آفيسن جي تالا بندي

نوشهروفيروز (رپورٽر) سنڌ ايمپلائيزالائنس جي سڏ تي نوشهروفيروز سميت ضلعي جي ٻين شهرن ۾ صوبائي کاتن جي ملازمن ٻئي ڏينهن به آفيسن کي تالا هڻي احتجاج جاري رکيو تعليم، صحت ۽ روينيو سميت ٻين ادارن جي ملازمن جي احتجاج سبب اسڪولن ۾ تدريسي عمل معطل، جڏهن ته اسپتالن ۾ علاج ۽ معالجه جون/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 32

سنڌو درياءَ ۾ پاڻي وڌڻ بعد ڪوٽڙي ڊائون اسٽريم جا ڳوٺ پاڻي هيٺ اچي ويا آهن

ماتلي دين محمد شيخ ڪالوني پرائمري اسڪول جي بلڊنگ ۾ ناقص ميٽريل جو استعمال

سنڌ شاگرد اتحاد پاران اسڪول جي هلندڙ ڪم واري جڳهه تي احتجاجي مظاهرو ۽ سخت نعريبازي

عمارت مڪمل ٿيڻ کان اڳ ئي خطري ۾ پئجي ويندي: راجا سوٿهڙ، سرواڻ ڪوسو ۽ علي محمد شيخ

ماتلي (رپورٽر: عرض محمد خاصخيلي) ماتلي شهر جي دين محمد شيخ ڪالوني جي گورنمينٽ پرائمري اسڪول جي عمارت جي تعميراتي ڪم ۾ مبينا ناڪاره ميٽريل استعمال ٿيڻ خلاف سنڌ شاگرد اتحاد پاران اسڪول جي هلندڙ ڪم /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

ماتلي دين محمد شيخ ڪالوني پرائمري اسڪول جي بلڊنگ ۾ ناقص ميٽريل جو استعمال خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

بدين ميونسپل ڪميٽي غير قانوني اڏاوتن خلاف آپريشن تيز ڪيو ويو

سي ايم او ۽ اي سي اڳواڻي ۾ اينڪروچمنٽس هٽائڻ جو عمل شروع ٿي ويو

گولاڙچي روڊ کان باقاعده آپريشن، پوليس سيڪيورٽي سخت ڪئي وئي

بدين (رپورٽ: رجب راهمون) بدين ميونسپل ڪميٽي جي چيئرمين پير محمد صالح قريشي جي هدايت تي، فوڪل پرسن عبدالڪريم گڏو ايڊيجو ۽ اسسٽنٽ ڪمشنر بدين راجيش ڪمار جي اڳواڻي ۾ دڪانن اڳيان ٺيل غير قانوني اڏاوتون. /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 17

ٽنڊوآدم ۾ بلاول ڀٽو زرداري ڳوٺ سنجر جوڻيجو پهتو

سياڳي ماحول ۾ وفات يافته ايم اين اي روشن الدين جوڻيجو جي پٽ سان تعزيت

تعزيت دوران محمد خان جوڻيجو، غياث الدين ۽ جهانگير جوڻيجو پڻ موجود: صحافي

ٽنڊوآدم (رپورٽر: مشتاق مينگل) ٽنڊوآدم پ پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جي ٽنڊوآدم لڳ ڳوٺ سنجر جوڻيجو آمد. ٽنڊوآدم بلاول ڀٽو زرداري/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 18

اوٻاوڙو ۾ نوجوان سليم شيخ جو پراڻو لاش هٿ

تشدد جا نشان ۽ ڳوٺ واسين پاران فوري پوليس اطلاع

لاش پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪيو ويو، گهر ۾ ماتم متل: الاهي بخش

اوٻاوڙو (رپورٽ: عبدالحمي عباسي) اوٻاوڙو: چار ڏينهن کان گم ٿيل نوجوان سليم شيخ جو ٽن ڏينهن جو پراڻو تشدد ٿيل لاش ريتي روڊ سونڻ شاخ وٽ هٿ اطلاع تي پوليس واقعي واري هنڌ پهچي لاش تعلقه اسپتال منتقل ڪيو لاش پوسٽ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

ڪوٽ غلام محمد اسپتال ۾ نواب حارث ٽالپر جو هنگامي دورو

ڊاڪٽرن جي غير حاضري تي سخت ناراضگي جو اظهار ڪيو

اسپتال جي ڊائيلاسيز سينٽر، اسٽور ۽ وارڊن جو تفصيلي جائزو ورتو

ڪوٽ غلام محمد (رپورٽ:عبدالحميد ڪوسو) ڪوٽ غلام محمد ڊسٽرڪٽ ڪائونسل ميرپورخاص جي ميمبر ۽ هيلٿ ڪميٽي جي چيئرمين /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 22

ڪوٽ غلام محمد اسپتال ۾ نواب حارث ٽالپر جو هنگامي دورو ڪيو ويو آهي

موهن جو دڙو تي جاپاني ماهر ڊاڪٽر سرگي ليپٽف جو دورو

ماڳ جي اسٽوپا، گريٽ باٿ، ڊي ڪي ايرياز ۽ ميوزيم جو تفصيلي معائنو ڪيو

ڊاڪٽر جاويد شيخ جاپاني اسڪالر کي ماڳ ۽ ميوزيم بابت بريفنگ ڏني وئي

ڏوڪري (رپورٽر) سنڌ جي قديم ماڳ موهن جو دڙو تي جاپان جي ميوزيم ۾ ڪم ڪندڙ پي ايڇ ڊي هولڊر اسڪالر ۽ قديم آثارن جي ماهر ڊاڪٽر سرگئي ليپٽف موهن جو دڙو تي پهتو. پرڏيهي اسڪالر ماڳ جي مختلف سائيٽس اسٽوپا، گريٽ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 24

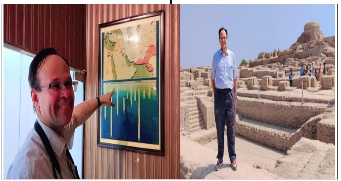

موهن جو دڙو تي جاپاني ماهر ڊاڪٽر سرگي ليپٽف جو دورو ڪيو ويو آهي

ساماروشهر ۾ ڊاڪٽر ڪملا ميشهوري جي گهر ۽ ڪلينڪ تي هٿياربندن حملو

موٽر سائيڪل سوارن موبائل فون ۽ سامان ڦرلٽ ڪري فرار ٿي ويا

حملو دوران اطلاع تي پهچي جوابدارن جي گرفتاري جو اعلان ڪيو: ايس ايڇ او احمد بخش راهمون

عمرڪوٽ (ٻر محمد بچل) ساماروشهر جي وارڊ نمبر 3 مان هندو ڊاڪٽرياڻي ڊاڪٽر ڪملا ميشهوري جي گهر ۽ ڪلينڪ هٿيارٻندن جي ڪاهه ،ڦرلٽ ،ڊاڪٽرياڻي ۽ گهرڀاتين جي ڏانهن تي هٿياربند فرار 3 موٽرسائيڪل سوارن صبح جي وقت/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 28

بدين جي اسپتال ۾ ملازمن جو احتجاج

پيراميڊيڪل اسٽاف، ڊاڪٽرن ۽ نرسن پاران ٻه ڏينهن کان بائيڪاٽ جاري

پينشن مان ڪٽوتي، الائونس نه ملڻ ۽ گرڊ جاري نه ٿيڻ خلاف احتجاج ڪيو ويو

بدين (رپورٽ: رجب راهمون) پيراميڊيڪل اسٽاف، ڊاڪٽرن ۽ نرسن پاران پينشن مان ڪٽوتي، سرڪاري الائونس نه ملڻ ۽ پيراميڊيڪل اسٽاف کي گرڊ نه ڏيڻ خلاف ٻن ڏينهن کان اسپتالن ۾ بائيڪاٽ جاري آهي. بائيڪاٽ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

بدين جي اسپتال ۾ ملازمن جو احتجاج جو ڏيک

ميرپورخاص ۾ ڪنڊ جا اگهه آسمان کي ڇهڻ لڳا

50 ڪلوگرام جو ڪٽو 9,100 رپين تائين وڪرو ٿيڻ لڳو

ضلعي انتظاميا ۽ پرائس ڪنٽرول ڪميٽيون مڪمل طور غير فعال: عوامي حلقا

ميرپورخاص (بيوروچيف سومارسميجو) ڪنڊ جا اگهه آسمان کي ڇهڻ لڳي ويا . 50 ڪلوگرام جو ڪٽو 9,100 رپين تائين پهچي ويو آهي، ضلعي انتظاميا جي لاپرواهي، پرائس ڪنٽرول ڪميٽيون غير فعال آهن. عوام مهانگائي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 33

ميرپورخاص جي مير ڪالوني ۾ شاگرد تي تشدد جو واقعو

ڪيف سينٽ مائيڪل ڪانوٽ هاءِ اسڪول ۾ 7هين ڪلاس جو شاگرد زخمي

شڪايت جي باوجود اسڪول انتظاميا انصاف نه ڏياريو: سعد خان يوسفزئي

ميرپورخاص (بيوروچيف سومارسميجو) علائقي مير ڪالوني جي رهواسي سعد خان يوسفزئي سٽي پريس ڪلب پهچي الزام هڻندي چيو آهي ته منهنجو ننڍو پاءِ ڪيف سينٽ مائيڪل ڪانوٽ هائي اسڪول ۾ 7 ڪلاس ۾ پڙهندو آهي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 34

چيلهار ۾ اسسٽنٽ ڪمشنر مٺي عمير اشرف جو ڊبليو ٽي اين نيوز آفيس جو دورو

روينيو کاتي سان لاڳاپيل عوامي مسئلا حل ڪرڻ لاءِ ڀرپور ڪوششون جاري رکڻ جو اعلان ڪيو ويو

منهنجي نالي تي پيسا وٺندڙن خلاف فوري ڪارروائي، شهرين کي لکت ۾ درخواست ڏيڻ جي اپيل ڪئي وئي

بليڪ ميلنگ ڪندڙن خلاف معلومات ڏيڻ تي سخت قدم کڻڻ جو اعلان: اسسٽنٽ ڪمشنر جون ڳالهيون

مٺي (ڊ ر محمدرحيم مگريو) چيلهار اسسٽنٽ ڪمشنر مٺي عمير اشرف چيلهار ۾ ڊبليو ٽي اين نيوز جو آفيس جو دورو ڪيو ان موقعي تي اسسٽنٽ ڪمشنر مٺي چيو تي اسان چيلهار شهر سميت پسگردائي ۾ جيڪي روينيو کاتي لاڳاپيل معاملي آهن انهن کي حل ڪرڻ لاءِ ڀرپور ڪوشش ڪري رهيا آهيون جن ماڻهن جا اشوز آهن انهن کي چئون ٿا اوهان اسان جي آفيس اچو لکت ۾ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

جهمپير لڳ ٻچل جاکرو ڳوٺ ۾ سڳاوتي تڪرار تان ٻن ڌرين ۾ جهيڙو، نوجوان قتل

فائرنگ جي نتيجي ۾ محمد خان جاکرو مارجي ويو، لاش جهرڪ اسپتال منتقل ڪيو ويو

علي حسن، خير محمد، معشوق ۽ غمشاد جاکرو سميت 7 ڄڻا زخمي، علائقي ۾ ڏهڪاءُ پکڙجي ويو

ڊي ايس پي واجد ٿهيم ۽ ايس ايڇ او اسلم ڳگو واقعي واري هنڌ پهچي ضابطو آندو

ٺٽو (رپورٽ: واحدشورو) جهمپير لڳ ڪوهستاني ڳوٺ ٻچل جاکرو ۾ جاکرا برادري جي ٻن ڌرين ۾ جهيڙي وارو مامرو زخمين جو انگ وڌي 7 تي ويو زخمين ۾ هڪ فوتي جو لاش جهرڪ اسپتال منتقل فائرنگ جي نتيجي ۾ مارجي ويل محمد خان ولد سائين ڏنو جاکرو جو لاش پوسٽ مارٽم لاءِ جهرڪ اسپتال منتقل ڪيو ويو زخمين ۾ علي حسن جاکرو،خير محمد جاکرو/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

ٺٽو: جهمپير لڳ قتل ٿيل نوجوان جو لاش

يوسي الهڏنو سريوال ۾ چيئرمين شپ لاءِ پيپلزپارٽي جي اميدوار جي شاندار ڪاميابي

ماتلي (رپورٽر : عرض محمد خاصخيلي) تعلقي ماتلي جي يو سي الهڏنو سريوال ۾ چيئرمين شپ لاءِ ٿيندڙ چونڊ ۾ غير سرڪاري ۽ غير حتمي نتيجن مطابق پيپلز پارٽي جو حمايت يافته اميدوار نظير خاصخيلي 2218 ووٽ کڻي ڪامياب ٿي ويو آهي جڏهن ته سندس مدمقابل جي يو آءِ جو حمايت يافته اميدوار بلاول لغاري 369 ووٽ/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

لکي غلام شاهه ۾ نامور وڪيل محمد علي منگي تي قاتلاڻو حملو

موٽرسائيڪل سوار هٿياربندن جي فائرنگ ۾ سخت زخمي، سکر اسپتال منتقل

وڪيل برادري جوابدارن جي گرفتاري نه ٿيڻ تي احتجاجي تحريڪ جي ڌمڪي: وڪيل اڳواڻ

زخمي وڪيل جو الزام ڪيسن جي پيروي سبب حملي جو نشانو بڻايو ويو: محمد علي منگي

لکي غلام شاهه (رپورٽر) لکي غلام شاهه ۾ نامور وڪيل ايڊووڪيٽ محمد علي منگي تي قاتلاڻو حملو، سخت زخمي حالت ۾ سکر اسپتال منتقل. لکي غلام شاهه سکرشڪارپور روڊ تي جاڙا واهه اسٽاپ پرسان موٽرسائيڪل سوار هٿياربندن نامور /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

لکي غلام شاهه ۾ نامور وڪيل محمد علي منگي تي قاتلاڻو حملو ڪيو ويو آهي

ميرپورخاص شهر ۾ گئس جي بدترين لوڊشيڊنگ جاري

ميرپورخاص (بيوروچيف سومارسميجو) ميرپورخاص شهر ۽ آس پاس جي علائقن ۾ گيس جي بدترين لوڊشيڊنگ ۽ گئس جي گهٽ پريشر سبب شهري پريشان آهن. عورتن کي کاڌو پچائڻ ۾ ڏکيائيون پيش اچي رهيون آهن. تفصيل موجب سوئي سدرن گئس ميرپورخاص پاران گئس جي فراهمي ۾ بدترين لوڊشيڊنگ شروع ڪئي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

ميرپورخاص ۾ سنڌ ايمپلائيز الائنس جي سڏ تي تالا بندي ۽ قلم ڇڏ هڙتال

سمورن سرڪاري ادارن ۾ ملازمن پاران احتجاج ۽ نعريبازي ڪئي وئي

ملازم تنظيمون مطالبن جي منظور ٿيڻ تائين احتجاج جاري رکڻ جو اعلان ڪيو :سنڌ ايمپلائيز الائنس

ميرپورخاص (بيورو چيف سومار سميجو) سنڌ ايمپلائيز الائنس جي سڏ تي پهرئين مرحلي ۾ ضلعي ميرپورخاص جي سمورن سرڪاري ادارن ۾ تالا بندي ۽ قلم ڇڏ هڙتال ڪئي وئي جڏهن ته ملازمن پنهنجي ادارن آڏو احتجاج ڪري مطالبن جي مڃتا لاءِ نعريبازي ڪئي. ان ڏس ۾ مليل ڄاڻ موجب سنڌ سميت ميرپورخاص ۾ به تمام پرائمري، سيڪنڊري اسڪولن، ڪاليجن، ڊي اي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

ٿرپارڪر مٺي ۾ سرڪاري ملازمن پاران ٻئين ڏينهن به احتجاجي تحريڪ جاري

اسڪولن ۽ آفيسن کي تالا بندي، تدريسي عمل مڪمل طور معطل بند رهيو، سخت نعريبازي ڪئي وئي

ريلي مٺي پريس ڪلب ۽ ڊپٽي ڪمشنر آفيس تائين، مطالبن جي حاصلات لاءِ نعري بازي ڪئي وئي

رٽائرمينٽ وقت پينشن، گروپ انشورنس ۽ بينوول فنڊ جا حق ڏئي ڇڏجن: ملازمن جو موقف

مٺي (ڊ_رمحمدرحيم مگريو) سنڌ ايمپلائيز الائنس جي سڏ تي ٿرپارڪر جي ضلعي هيڊ ڪوارٽر مٺي ۾ سرڪاري ملازمن جي پنهنجي جائز حقن جي حاصلات جي لاءِ اعلانيل احتجاجي تحريڪ جي ٻئي ڏينهن به سمورن سرڪاري ادارن جي تالابندي ڪري قلم ڇڏ هڙتال ڪري، تدريسي عمل جو بائيڪاٽ ڪري سيئي ملازم گورنمينٽ هاءِ اسڪول مٺي کان احتجاج ريلي جي شڪل /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

ڪشمور پوليس ۽ رينجرز جو خادم پيو گينگ خلاف وڏو ٽارگيٽيڊ آپريشن

ڊي آءِ جي ناصر آفتاب پٺاڻ ۽ ايس ايس پي محمد مراد گهانگهرو جي نگراني ۾ ڪارروائي ڪئي وئي

پوليس جي ڪامياب آپريشن دوران مغوي پوليس اهلڪار فضل الرحمان ڪوسو بازياب ڪرايو ويو

ٽارگيٽيڊ آپريشن ۾ ٽن خطرناڪ ڏوهارين مارجي وڃڻ، سرچ جاري: ڪشمور پوليس جو موقف

غوثپور (رپورٽر) غوثپورڪشمور پوليس ۽ رينجرز کي هڪ ٻي وڏي ڪاميابي حاصل ٿي آهي ٿاڻي دراني مهر جي حدن ۾ ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو ناصر آفتاب پٺاڻ جي سربراهي، ايس ايس پي ڪشمور محمد مراد گهانگهرو جي ڪمانڊ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

شجاع آباد وارڊ نمبر هڪ جهڏو ۾ پيپلزپارٽي جو اميدوار ڪامياب ٿي ويو

ميرپورخاص (بيورو چيف سومارسميجو) شجاع آباد وارڊ نمبر هڪ جهڏو جي بلدياتي ضمني چونڊ ۾ غيرسرڪاري غيرحتمي نتيجن موجب پاڪستان پيپلزپارٽي جي اميدوار بهار ڪيري شاندار ڪاميابي حاصل ڪئي آهي. جنهن 3526 ووٽ وٺي ميدان ماريو. جڏهن ته سندس مد مقابل ڪرشن ڪولهي صرف 580 ووٽ حاصل ڪري/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

ڪشمور پوليس ۽ رينجرز جو خادم پيو گينگ خلاف وڏو ٽارگيٽيڊ آپريشن ۾ بازياب ڪرايل مغوي

شڪارپور ۾ سنڌ ايمپلائيز الائنس جي شاندار موٽر سائيڪل ريلي

اسڪارپ ڊرينيج ڊويزن سميت تعليم، صحت ۽ ٻين کاتن جا ملازم ريلي ۾ شامل ٿي نعريبازي ڪندا رهيا

پينشن ۾ ڪٽوتي روڪڻ، پگهارن ۾ واڌ ۽ فوتي ڪوٽا بحالي سميت ڊي آر اي ۽ گروپ انشورنس جا مطالبا

مطالبا تسليم نه ٿيا ته مرحليوار احتجاج جاري رهندو: سيد راشد حسين شاهه ۽ اڳواڻن جون صحافين سان ڳالهيون

شڪارپور (رپورٽر) سنڌ ايمپلائيزالائنس (SEA) شڪارپور طرفان چيئرمين سيد راشد حسين شاهه جي اڳواڻي ۾ اسڪارپ ڊرينيج ڊويزن ڪاتي شڪارپور ڪان هزارين ملازمن جي شاندار موٽر سائيڪل احتجاجي ريلي ڪڍي وئي، جيڪا مختلف رستن کان ٿيندي پريس ڪلب شڪارپور پهتي. تفصيل موجب، سنڌ ايمپلائيز الائنس طرفان ريلي ۾ گسٽا، روينيو، پي ٽي الف، آپڪا، /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

پٿورو ۾ لوڪل گورنمينٽ ضمني چونڊن ۾ پ پ ۽ جي ڊي اي ۾ مقابلو

يونين ڪائونسل شاهمرادن شاهه وارڊ نمبر ٻه ۾ ٻن پولنگ اسٽيشنن تي پولنگ جو عمل جاري

3340 ووٽرن مان ٽرن آئوٽ گهٽ، صبح اٺ بجي کان ووٽنگ وارو عمل لڳاتار جاري رهيو

سيڪيورٽي جا سخت انتظام، ٻن ٿاڻن جي پوليس ۽ ايس ايڇ اوز جي اڳواڻي ۾ نفري مقرر: انتظاميه

پٿورو (رپوٽ: علي شير شر) پٿورو لوڪل گورمنٽ ضمني چونڊ 2025سنڌ جي چوڏهن ضلعن ۾ ٿيندڙ مقامي چونڊن جي حوالي سان پٿورو تعلقي جي يونين ڪائونسل شاهمرادن شاهه جي وارڊ نمبر ٻه تي اڳوڻي ڪائونسلر حاجي نواب مگريو جي وفات بعد خالي ٿيل جنرل ڪائونسلر جي سيٽ تي پ پ جي آفتاب راڄڙ ۽ جي ڊي اي اميدوار دائم مگريو وچ ۾ مقابلو ٿي رهيو آهي . وارڊ ۾ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

ٿري ميرواهه ۾ سرڪاري اسپتال جي پيرا ميڊيڪل اسٽاف جو احتجاج

ٿري ميرواهه (رپورٽر) ٿري ميرواهه سرڪاري اسپتال جي پيرا ميڊيڪل اسٽاف پاران سرڪاري ملازمن جي پينشن ختم ڪرڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو.ان موقعي تي ايم ايس ڊاڪٽروزير بوزدار، ڊاڪٽر ساجد علي ڀٽي، عطا حسين لغاري، اشرف جوڳي، وحيد علي جوڳي ۽ ٻين خطاب ڪندي چيو ته سنڌ سرڪار طرفان/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

پٿورو ۾ لوڪل گورنمينٽ ضمني چونڊن ۾ پ پ ۽ جي ڊي اي ۾ مقابلي جو ڏيک